

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

71'inci Birleşim 9 Mart 2023 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	125
II.- GELEN KÂĞITLAR	128
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	134
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	134:139
1.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen, 10 ili doğrudan etkileyen depremlere ve Türkiye genelinde yarattığı etkilere ilişkin gündem dışı konuşması	134:135
2.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, depremlerde vatandaşların ve bölgedeki çiftçilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	136:137
3.- İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	137:139

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, depremzede vatandaşların barınma sorununa ve ticari faaliyetlerinin yeniden canlandırılmasına ilişkin açıklaması 139
- 2.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Cumhurbaşkanının 6 Mart gecesi yayımladığı kararnameye ilişkin açıklaması 139
- 3.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mersin'in tüm imkânlarıyla depremedelerin yanında olmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması 139:140
- 4.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Genel Kurulda görüşülen borç yapılandırma düzenlemesine ilişkin açıklaması 140
- 5.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'de yaşanan kuraklığa, Çakmak ve Çömlekköy Barajlarına ilişkin açıklaması 140
- 6.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, SMA'lı çocukların ilaçlarına ilişkin açıklaması 140:141
- 7.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin deprem bölgesine destek ve yardımlarına ilişkin açıklaması 141
- 8.- Kırklareli Milletvekili Türcü Kayan'ın, depremzede çiftçilerin ihtiyaçlarına ilişkin açıklaması 141
- 9.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, tüm yurttaki kentsel dönüşüm çalışmalarının desteklenmesi gerektiğine ve Kahramanmaraş'ta fay geçmeyen zemini sağlam mahallelere ilişkin açıklaması 141:142
- 10.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'da ve tüm ülke genelinde tedavi altında bulunan depremzede çocuklara ilişkin açıklaması 142
- 11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, depremzede mahpuslara ve yakınlarına ilişkin açıklaması 142
- 12.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, canlı hayvan ithalatı nedeniyle gıda güvenliği tehdidine ilişkin açıklaması 142
- 13.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Meclis Başkanı Mustafa Şentop'a yönelttiği soruya ve öğretmen atamalarına ilişkin açıklaması 143
- 14.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 6 Şubat'ta meydana gelen Kahramanmaraş merkezli geniş çaplı felakete aynı anda müdahale etmenin imkânsızlığına ilişkin açıklaması 143
- 15.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, deprem bölgesinde çek ertelemelerinden dolayı ticari faaliyetlerin olumsuz etkilendiğine ilişkin açıklaması 143
- 16.- Balıkesir Milletvekili Pakize Mutlu Aydemir'in, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ve AK PARTİ iktidarlarının kadına verdiği öneme ilişkin açıklaması 144
- 17.- İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar'ın, Hükûmetin ülkede enerjide getirdiği seviyeye, doğal gaz ve elektrikteki indirimlere ilişkin açıklaması 144

- 18.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, milletin doğal afetler nedeniyle çektiği bu eza ve cefanın en büyük sorumlusunun Erdoğan ve onun iktidarları olduğuna, yapılan haklı eleştirilere karşı verilen tepkilere, TBMM'ye Afet Yeniden İmar Fonu'nun kurulması amacıyla sunulan kanun teklifine; seçim sathım ailine girilmesine, deprem gerçeğini ve sorumlularını hiçbir şeyin gölgeleyemeyeceğine, Kızılaya ve iktidarlarında devletin devlet olma vasıflarını yeniden inşa ve ihya edeceklerine ilişkin açıklaması 144:146
- 19.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Belgrad Büyükelçisi Galip Balkar'ın şehadetinin seneidevriyesine, ASALA terör örgütünün devamı niteliğinde olan PKK/YPG terör örgütünün Avrupa Parlamentosunda organizasyon yapma imkânı tanınmış olmasına ve Batı'nın dünya tarihinin en büyük katliamlarının, emperyalizmin, faşizmin ve ırkçılığın da beşiği olduğunu bir an olsun akıllarından çıkarmadıklarına ilişkin açıklaması 146:147
- 20.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Gazeteci İsmet Demirdöğen'in vefatına, Emine Şenyaşar'ın Şanlıurfa Adliyesi önündeki adalet nöbetinin 2'nci yılına, Malatya İnönü Üniversitesinin skandal niteliğindeki harç kararına, Bingöl'ün afet bölgesi ilan edilmesine ve yapılan düzenlemeler sonucunda depreme hazır bir kent hâline getirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 147:149
- 21.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Gazeteci İsmet Demirdöğen'in vefatına, Genel Kurulda görüşülen yapılandırmaları içeren kanun teklifine, bu teklifle yeniden deprem vergisi konuluyor olmasına ve Millet İttifakı olarak bundan sonra toplanacak deprem vergilerini amacına uygun harcayacaklarını taahhüt ettiklerine ilişkin açıklaması 149:150
- 22.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Genel Kurul gündemine, Cumhurbaşkanınının 10 Mart tarihi itibarıyla seçimleri yenileme kararı almasından sonra TBMM'nin önünde az bir zaman kaldığına, bu zamanı rasyonel bir şekilde değerlendirmek istediklerine ve yasalaştırmayı planladıkları kanun tekliflerine ilişkin açıklaması 150
- 23.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Mersinli limon üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 151
- 24.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, Kayseri'nin Talas ilçesindeki Kepez Ortaokuluna ilişkin açıklaması 161:162
- 25.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 172:173
- 26.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 173
- 27.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, depremzede çiftçilerle ilgili Tarım ve Orman Bakanlığına yaptığı çağrıya ilişkin açıklaması 178
- 28.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, Kayseri'nin Sarız ilçesinin acilen afet bölgesi kapsamına alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 215

V.- ÖNERİLER*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ*

151:161,162:170,173

1.- İYİ Parti Grubunun, Mersin Milletvekili Behiç Çelik ve 19 milletvekili tarafından, yaşadığımız deprem felaketi sonrası Mersin’de görülen aşırı nüfus artışının yol açacağı sorunların araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 2/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mart 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

151:156

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin (TMMOB) yetkilerinin alınmasının yarattığı olumsuz etkilerin araştırılması amacıyla 9/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mart 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

156:161

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, depremde kaybolan insanlar ve refakatsiz kalan çocuklarımızın sorunlarının araştırılması amacıyla 9/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mart 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

162:167

4.- AK PARTİ Grubunun, 404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin Genel Kurulun 8 Mart 2023 tarihli 70’inci Birleşiminde görüşülen 10’uncu maddesinin talepte belirtilen gerekçeyle yeniden görüşülmesine dair Plan ve Bütçe Komisyonunun isteminin Genel Kurulun onayına sunulmasına ilişkin önerisi

167:170,173

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

170

1.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ile İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmaları sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşmaları nedeniyle konuşması

170:172

VII.- SEÇİMLER

173

A) KOMİSYONLARA ÜYE SEÇİMİ

173:174

1.- (10/6996, 7004, 7005, 7006, 7007, 7009, 7010, 7024, 7026, 7034, 7035, 7036, 7037, 7038, 7039, 7040, 7041, 7042, 7043, 7044, 7045, 7046, 7047, 7048, 7049, 7050) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimi

173:174

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

175

A) DUYURULAR

175

1.- Başkanlıkça, Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimlerini yapmak üzere toplanacağı gün, saat ve yere ilişkin duyuru

175

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

175,178,216,222

A) KANUN TEKLİFLERİ

175:178,178:215,216:221,

222:234

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 404)

175:178,178:215,216:218,
220,222:234

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ve 127 Milletvekilinin Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4895) ile Çevre Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 407)

221

*B) YENİDEN GÖRÜŞMELERİ YAPILAN TEKLİFLER**(TEKRİRİMÜZAKERE)*

218:220

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 404) (Madde 10)

218:220

X.- OYLAMALAR

222

1.- Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması (S. Sayısı: 404)

222:234

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

235

1.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ta dağıtılan kömür yardımıyla ilgili şikayetlere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/78329)

235:236

- 2.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, bir kadına yönelik şiddette bulunan kişinin yargılanma sürecine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/78330) 237:239
- 3.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Bakanlığın gerçekleştirdiği kömür ihalesine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/78331) 240:242
- 4.- Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu'nun, Tunceli Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüyle ilgili iddialara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/78332) 243:245
- 5.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden etkilenen illerde kesilen trafik cezalarının silinmesine yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/78355) 246:247
- 6.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, yurtdışı yükseköğretim kurumu denklik işlemlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/78392) 248:249

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak dört oturum yaptı.

Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta, 20 Şubat 2023 tarihinde Hatay'da meydana gelen ve Adana'da da büyük yıkıma neden olan depremlere,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, deprem sonrası Hatay'da yaşanan temel sıkıntılara,

Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, asrın felaketi olarak yaşanan depremin etkili olduğu illerdeki tespitler ve duruma,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Konya Milletvekili Halil Etyemez,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz,

Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy,

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, deprem illerindeki kamu personeli ihtiyacına,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, ülkede karar alma ve üst düzey yönetim kademelerindeki kadın temsiliyetinin eksiklik ve yetersizliğinin olumsuz sonuçlarının yaşanan her olumsuz olaya yansdığına,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş,

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ve AK PARTİ iktidarlarının kadına yönelik uygulamalarına;

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu,

SGK emekçilerinin sorunlarına;

Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne,

Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan, Kolin firmasının Lüleburgaz'daki çalışmalarına,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, domateste ihracat yasağının kaldırıldığına ve limonda da acil olarak ihracat desteği verilmesi gerektiğine,

Burdur Milletvekili Mehmet Göker, emekçi kadınlara, Burdur Gölü'ne millet bahçesi projesine ve Burdur Devlet Hastanesine,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, kamu bankalarının düşük faizli deprem kredisine, bankaların promosyon uygulamasını rafa kaldırmasına, üniversite ve lise sınavlarına girecek depremlerde öğrencilere,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, bir milleti ayakta tutan en önemli özelliklerden birinin iyi günde ve kötü günde ortaya koyduğu ortak davranış başarısı olduğuna,

Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, depremlerde diş hekimlerinin ve eczacıların sorunlarına,

Batman Milletvekili Ziver Özdemir, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ve deprem sonrası yaşanan kardeşliğe,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, 8 Mart Kadınlar Günü'ne ve deprem bölgelerine ulaşımda ana arter olan Ankara-Niğde-Adana yolunu çalıştıran firmaya,

İstanbul Milletvekili Zeynel Özen, deprem bölgesindeki refakatsiz kayıp çocuklara ve Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, afet bölgelerinde ticari hayatı devam ettirmek isteyen KOBİ'lerin ve esnafın bankacılık alanında karşılaştığı zorluklara,

Yozgat Milletvekili Ali Keven, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ve kamu işçilerinin taleplerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Kahramanmaraş'ta şehit olan Jandarma Pilot Kıdemli Albay Oğuzhan Adaloğlu'na, 69'uncu Birleşimde yaptığı açıklamasında yanlış telaffuz ettiği soy ismi düzelttiğine, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne, Türkiye'nin Millet İttifakı'nın zaferiyle sonuçlanacak bir seçim sürecine girdiğine, Millet İttifakı ve iktidarının önceliklerine ve İYİ Parti olarak bütün sorunları çözmeye hazır olduklarına,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit olan Piyade Sözleşmeli Er Adem Avunan ile Kahramanmaraş'ta şehit olan Jandarma Pilot Kıdemli Albay Oğuzhan Adaloğlu'na, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne, 4 Mart tarihinde ABD Genelkurmay Başkanı Mark Milley'nin Suriye'nin kuzeyinde terör örgütü PYD-PKK'ya gerçekleştirdiği ziyarete ve 3 Martta şehit edilen Irak Türkmen Cephesi Güvenlik Dairesi eski sorumlularından Ahmet Tahir'e,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ve kadınların 8 Mart kutlamalarını önlemek için valilerin birçok yerde önlem aldıklarına, HDP Pazarcık İlçe Eş Başkanı Erdal İper'in vefatına, deprem sonrası cezaevlerinde çeşitli sevkler ve sürgünler yaşandığına, 85 yaşında ağır hasta olan hükümlü Mehmet Emin Özkan'a, Amedspor-Bursaspor maçından sonra yaşananlara, depremin üzerinden bir aydan fazla bir zaman geçmesine rağmen birçok sorunun devam ettiğine, Plan ve Bütçe Komisyonuna gelen afet yeniden imar fonu kurulması düzenlemesine ve Mecliste bir afet komisyonunun ihtisas komisyonu olarak şekillendirilmesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Kahramanmaraş'ta şehit olan Pilot Kıdemli Albay Oğuzhan Adaloğlu ile Yalova Milletvekili Özcan Özel'in hayatını kaybeden kızı Duyşen Kuş'a, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne, depremin doğal felakete nasıl dönüştürüldüğüne ve depremde Kızılayın ismine yakışmayan bir yönetim sergilemesi, AFAD'ın da beceriksizliği nedeniyle yöneticilerinin gereğini yerine getirmeleri gerektiğine,

Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can, Kahramanmaraş'ta şehit düşen Kıdemli Albay Jandarma Pilot Oğuzhan Adaloğlu ile Yalova Milletvekili Özcan Özel'in vefat eden kızı Duyşen Kuş'a, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürünün depreme giden madencilerle ilgili göndermiş olduğu çizelgeye, deprem bölgesindeki hava koşullarına ve Genel Kurul gündemine,

Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul, HDP Pazarcık İlçe Eş Başkanı Erdal İper'in vefatına ve deprem bölgesinde kalp krizi, beyin kanaması ve psikolojik sorunlarda ciddi bir artış olduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Pakistan Senatosu tarafından 20-23 Mart 2023 tarihleri arasında "İklim Değişikliği: Milletler ve Parlamentoların Rolü İçin Bir Uyanış Çağrısı" konulu parlamentolar arası konferansa katılımın sağlanması hususuna ilişkin tezkeresi kabul edildi.

İYİ Parti Grubunun, 8/3/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, kadınlarımızın başta eğitim olmak üzere istihdam, kültür, psikoloji, sağlık vesaire tüm alanlarda karşılaştığı sorunların her yönüyle araştırılması, tespiti, alınacak önlemlerin belirlenmesi ve bu tedbirlerin hayata geçirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 8/3/2023 tarihinde Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve arkadaşları tarafından, depremde kadınların yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 8/3/2023 tarihinde Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve arkadaşları tarafından, cinsiyet perspektifinde afetlerde kadınların sorunlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Mart 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin bir açıklamada bulundu.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 404) görüşmelerine devam edilerek 13'üncü maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal,

Çorum Milletvekili Erol Kavuncu,

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne;

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, ücretli öğretmenlerin yaşadıkları mağduriyete,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğmuş, milletvekillerinin süre tahdidine uymalarına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 9 Mart 2023 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 20.53'te birleşime son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ

Başkan Vekili

Emine Sare AYDIN

İstanbul

Kâtip Üye

Necati TIĞLI

Giresun

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 107

9 Mart 2023 Perşembe**Milletvekili Teklifleri**

1.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4995) (Dışişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2023)

2.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun; Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4996) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2023)

3.-Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ile 119 Milletvekilinin; İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4997) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.03.2023)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)**

1.-Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, Muğla'da bazı arazilerin orman sınırları dışına çıkarılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78294)

2.-Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, 2020-2022 yılları arasında Cumhurbaşkanlığı bütçesinden belediyelere aktarılan kaynağa ilişkin yazılı soru önergesi (7/78295)

3.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'deki bir camide yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/78297)

4.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli'de Cumhurbaşkanı'nın katıldığı toplu açılış törenine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78298)

5.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 1999 yılından bu yana toplanan deprem vergilerinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78299)

6.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Kahramanmaraş'ta gerçekleşen depremler sonrası üniversite öğrencilerine yönelik alınan kararlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78300)

7.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle hasar gören illere dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78301)

Adalet Bakanlığı

8.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, çocuk izlem merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78302)

9.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Ağrı Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78303)

10.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78304)

11.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, bir kadına yönelik kötü muamelede bulunan kişinin yargılanma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78305)

12.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, gözetiminde kötü muameleye maruz kaldığı iddia edilen iki kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/78306)

13.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Bursa'da bulunan bir tekstil firmasının işçilerinin mobbinge uğradığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78307)

14.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun koşullu salıverilme hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78308)

15.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, bir gazeteciye yönelik alınan tedbir kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78309)

16.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, bir gazeteciye yönelik alınan tedbir kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78310)

17.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, tutuklanan bazı gazetecilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78311)

18.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, son 1 yılda toplu eyleme katıldığı için hakkında soruşturma açılan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78312)

19.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78313)

20.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi ile ilgili hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78314)

21.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Edirne F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78315)

22.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78316)

23.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, bir polis memuru hakkında görülen davayla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78317)

24.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manisa E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78318)

25.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, İstanbul'da işlenen bir kadın cinayetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78319)

26.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Adıyaman E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkuma kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78320)

27.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan mahkumların kötü muameleye maruz kaldıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78321)

28.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevine yapılan bir atamaya yönelik şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78322)

29.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmeme gerekçesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78323)

30.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Espiye Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/78324)

31.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aliğa 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/78325)

32.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/78326)

33.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 5 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunan bir tutuklunun yargılanma gerekçesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78327)

34.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Kırşehir'deki bir yurttta kalan çocukların yurt müdürü tarafından istismara maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78328)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

35.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden etkilenen afetzede bebek ve çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78333)

36.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle vefat eden ve kimliği belirlenemeyen çocuklarla ilgili verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78334)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

37.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Ordu Çaybaşı Belediyesi'nin bir şirketinde işten çıkarılan bazı işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78335)

38.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, Bursa'da bulunan bir tekstil firmasının işçilerinin mobbinge uğradığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78336)

39.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır ilindeki sigortalı çalışan sayısına ve çalışanların sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78337)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

40.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Karadeniz Yeşil Yol Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78338)

41.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin'in Silifke ilçesinde bulunan Tisan Koyu'nda yürütölen inşaat faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78339)

42.-Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, yapı kayıt belgeli taşınmazların satışı ile ilgili sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78340)

43.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle yıkılan İskenderun Devlet Hastanesinin yıkılma sebebine ve binanın denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78341)

44.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sebebiyle 10 ilde tespit edilen hasarlı bina sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78342)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

45.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle doğalgaz ve elektrik verilemeyen il ve ilçelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78343)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

46.-Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, TFF tarafından bir spor kulübüne verilen cezaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/78344)

47.-Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, KYK yurtlarındaki manevi danışmanlık uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78345)

48.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, öğrenim ve harç kredisi borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78346)

49.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, ülke genelindeki spor tesislerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78347)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

50.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, TÜİK'in 2020, 2021 ve 2022 yıllarına ait ölüm istatistiklerini yayımlamamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78348)

51.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Borsa İstanbul'da yapılan manipülatif işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78349)

52.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile ihraç olan bir kişinin banka hesabındaki bloke sebebiyle yardımları alamamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78350)

53.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, sigortacılık ve özel emeklilik yoluyla Türk vatandaşlığı kazanan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78351)

54.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, bireysel kredi ve kredi kartı borcunu ödeyemeyen kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78352)

55.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2002-2022 yılları arasında Eskişehir'de kamu ve özel bankalara olan borçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78353)

56.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, deprem vergilerinin tutarına ve DASK kapsamında yapılacak ödemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78354)

57.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, 2023 ve 2024 yıllarında siyasi partilere verilecek Hazine yardımlarının depremzedeler için kullanılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78356)

İçişleri Bakanlığı

58.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kolluk kuvvetlerinin bir aileye kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78357)

59.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Geri Gönderme Merkezinde bulunan yabancı uyruklu iki kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/78358)

60.-Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Tunceli'de yapılan kontrollere ve GBT aramalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78359)

61.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, 2016-2023 yılları arasında Van Büyükşehir Belediyesinin faaliyetlerine ve kayyum atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78360)

62.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Katar'da düzenlenen 2022 FIFA Dünya Kupasında görevlendirilen polislere eksik ödeme yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78361)

63.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de bir gazetecinin öldürülmesine ve çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78362)

64.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van İpekyol Kaymakamlığı ve İpekyol Belediyesi hakkındaki bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78363)

65.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakanlığın kayıp silah envanterine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78364)

66.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Mardin Nusaybin Belediyesinden ihraç edilen bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/78365)

67.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2002-2022 yılları arasında Türk vatandaşlığı kazanan yabancı uyruklu kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78366)

68.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Kızılay'ın konteyner ev üretimine ve sahip olduğu gayrimenkullere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78367)

69.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlere ve tespit edilen hasarlı bina sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78368)

Milli Eğitim Bakanlığı

70.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, 2014 yılından bu yana İzmir'deki okullara ayrılan bütçeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/78369)

71.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Marmara Üniversitesinde doçentlik kadrolarına başvuran adaylarda sözlü sınav şartının aranmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78370)

72.-İğdır Milletvekili Habip Eksik'in, ücretli öğretmenlik alımlarında usulsüzlük yapıldığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78371)

73.-Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, Antalya Kültür ve Eğitim Vakfı yönetiminin işlemleri ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78372)

74.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, öğretmen atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78373)

Milli Savunma Bakanlığı

75.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, zorunlu askerlik uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78374)

Sağlık Bakanlığı

76.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, tıbbi cihaz ruhsatı alan firmalar tarafından eczanelerde satılan çeşitli ürünlerin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78375)

77.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, PTT AVM'de yapılan ilaç satışlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78376)

78.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Bakanlık tarafından sağlık personeline yapılacak guvenlik soruşturmasi ve arşiv araştırmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78377)

79.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, optisyen istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78378)

80.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, 6 şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden sonra bölgede salgın hastalıklara karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78379)

81.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, 6 şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle yıkılan İskenderun Devlet Hastanesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78380)

Tarım ve Orman Bakanlığı

82.-Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, 2002-2023 yılları arasında ülke geneli ve Kırklareli ilindeki hayvancılıkla uğraşan üreticilere verilen nakdi desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78381)

83.-Mardin Milletvekili Ebru Günay'ın, Mardin İli 2 Kademe İçme Suyu İsale Hattı ihalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78382)

84.-Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, Sinop'ta bulunan Türkeli çayında meydana gelecek olası bir sel felaketine karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78383)

85.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, 6 şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden etkilenen kırsal bölgelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78384)

86.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, 6 şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle hasar gören baraj olup olmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78385)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

87.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, bir kişinin araç plakasına yanlışlıkla ceza yazıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78386)

88.-Tunceli Milletvekili Polat şaroğlu'nun, Tunceli'de yapımına başlanan Singeç Köprüsünün akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78387)

89.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, internet altyapısının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78388)

90.-Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, Sinop-Ayancık-Türkeli-Çatalzeytin yolu yapım çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78389)

91.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Bakanlığın veri sistemlerinin olası siber saldırılara karşı güvenli olup olmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78390)

92.-Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, 6 şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle hasar gören kara ve demir yolları ile havalimanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78391)

9 Mart 2023 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 71'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen ve 10 ili doğrudan etkileyen depremler ve Türkiye genelinde yarattığı etkiler hakkında söz isteyen Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'e aittir.

Buyurun Sayın İpekyüz.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen, 10 ili doğrudan etkileyen depremlere ve Türkiye genelinde yarattığı etkilere ilişkin gündem dışı konuşması

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bizi izleyenler; herkese saygılarımı sunuyorum.

Evet, Başkan da “10 il” dedi, aslında sayı sonradan 11 oldu. Daha sonra bu sayı arttı, çeşitli ilçelerde ve çeşitli illerde, hatta Niğde'yle ilgili problemler çıktığında bunlar konuşuldu. Burada sürekli depremi konuşuyoruz çünkü yüreğimiz yandı, büyük bir acı yaşadık ve bu acının bize dersler vermesi lazım. Türkiye, yıllardır depremi yaşadıkten sonra hep konuşuluyor fakat önlem ve koruma açısından problemler yaşıyor.

Ben burada Batman'dan söz edeceğim. Neden? Bugün Batman'da 2 tane açıklama yapıldı; bir tanesi Batman'da sivil toplum örgütlerinin, demokratik kitle örgütlerinin yaptığı açıklama, bir tanesi de Halkların Demokratik Partisinin yaptığı çalışma. Evet, deprem oldu, geniş bir alan ve 11 il etkilendi ama Batman da çok sallandı ve Batman'daki insanların büyük çoğunluğu bir hafta evlerine gidemediler. Ne oldu? Gidemedikleri gibi, bir taraftan ağır hasarlı binalar tespit edilirken bir taraftan çağrılarla, özellikle partimiz tarafından yapılan çağrılarla binlerce yardım parti binasının önünde toplandı. TJA'sı, kadın meclisi, gençlik meclisi, destekleyen birçok insan, ne geldiyse ellerinden -konservelerinden, kaldırdıkları kışlık erzaktan, peynirlerden- hepsini oraya bir an önce yetiştirmek istediler ve bu yetiştirmekle beraber insan desteğini de sağladılar, oraya gittiler.

Bir diğer konu daha vardı, sabahleyin Tabip Odası Başkanıyla konuştuğumda “Can kaybı var mı, yok mu?” öğlene doğru bana döndüğünde “10 can kaybı.” dedi, ben şaşırđım “Batman'da mı?” dedim “Hayır.” dedi. Adıyaman'da yaşamını yitirmiş Batmanlı olanlar buraya getirilmiş, orada otopsi koşulları yok, mezarlık hizmetleri verilemiyor ve yaralılar buraya geldi. Onları da ziyaret ettik, yaslarına da gittik, çok destek olduk.

Şimdi, Batman, risk bölgesinde ve her gün televizyonlarda, yorumlarda en çok da Bingöl'de bir fay hattından söz ediliyor ve doğu fay hattından söz edilirken Batman da bundan etkilenecek. Neden? Adıyaman'daki etkisi Gölbaşı'nda, Maraş'taki etkisi Adıyaman'da yaşandı. Bingöl'deki olası bir etki

Batman’da çok fazla hissedilecek. Ben mi söylüyorum? Hayır, bilim insanları söylüyor. Bunu yereldeki demokratik kitle örgütleri, başta TMMOB bu konuda yaptığı çalışmalarında bunu söylüyor.

Batman’ın diğer illerden, Türkiye’deki 81 ilden bir farkı, büyük çoğunluğu kent merkezinde yaşıyor ve 1990’larda faili meçhul cinayetlerle beraber yoğun göç almış bir kent, çarpık kentleşmenin, deyim yerindeyse ayyuka çıktığı bir kente dönüştürülmüş. Bir diğer özelliği, Batman ovada ve yer altı su kaynakları çok yüksekte. Batman’da, Batmanlılar bilir, kazdığımız gibi su çıkmakta. O nedenle atacağınız temeller çok önem taşımakta. Denetimler yok, kaçak yapılar söz konusu ve Batman halkının iradesini gasbeden kayyum, Batman Belediyesinin, eş başkanlarımızın verdiği kararları hiçe sayıp 20’den fazla oturma izni verdiler ve bunların arasında kaçtı hasarlı, neler oluyor; hiç kimse bilmiyor. Herkesin tartıştığı bir konu var. Nedir tartışılan konulardan biri? Kolonları kesmek, kirişleri kesmek, yerleşim alanlarını açmak. Peki, Batman’da bunun sayısı biliniyor mu? Hayır. Açılıyor mu? Hayır. Denetleniyor mu? Hayır. Bilinmiyor bu. Bunun bilinmesi için, güvenilir olması için ne yapılması lazım? Bugün nitekim Batman’daki meslek odaları açıklama yaptığında da... Batman’daki sivil toplum örgütleriyle beraber koordineli çalışacak bir yapının geliştirilmesi lazım. Daha önce TMMOB’tan vize alan Batman Belediyesi şimdi almıyor, kayyum diyor ki: “Her şeyi ben bilirim.” Daha önce oradaki temel atma dönemlerinde temel vizesi alınırdı, o da alınmıyor. Afetle ilgili bir birim var mı? O da yok. Batman, deyim yerindeyse bir felaket yaşadığında tümüyle gömülmüş olacak. O zaman da buradan tekrar çıkıp ah etmenin hiçbir gereği yok. Önlememiz lazım, korumamız lazım ve bu korumaları, önlemleri yapmadığımız zaman sadece Batman için değil, Mardin için de birçok il için de başka yerler için de bilim insanları bu süreçle beraber bizi uyarıyor ve Türkiye’de şu anda en çok İstanbul’la ilgili konuşuluyor, okulların boşaltılması konuşuluyor, diğer iller konuşuluyor ama orada, özellikle kayyumların atandığı yerde bunlar dikkate alınmıyor. Bir an önce bu kayyum sisteminin de sona ermesi lazım.

Bir diğer mesele, evet, Batman’da kamu kurumlarına da yerleşen insanlar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) - Ama dışarıdan gelen binlerce insan var. Adıyaman’dan, Malatya’dan, Hatay’dan, Diyarbakır’dan, Osmaniye’den, İskenderun’dan gelen binlerce insan köylerde yaşıyor ve bir kısım evlerde yaşıyor. Bir kısım insanlar kendi evlerini açtılar, onlara da destek sunmak lazım, sahip çıkmak lazım. Zemini oturtmak lazım, imarı düzeltmek lazım ve bir an önce bu konuda eğitim vermek lazım. Baraj yaptılar, baraja o kadar karşı çıktık. Şimdi obruk oluşmuş depremle beraber, tekrar büyük bir tehlikeyle karşı karşıya.

Sonuçta, birçok kentle ilgili önleme, koruma çalışmalarının bir an önce başlatılması lazım. Batman mademki etkileniyor, afet bölgesi kapsamına alınıp bir an önce bu çalışmaların hızlandırılması lazım.

Buradan da destek sunan, bu işe katkı sunan, evindeki erzakını paylaşan bütün herkese ve başta da Batman halkına çok teşekkürler. (*)

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz depremzede vatandaşlar ve bölgedeki çiftçilerin sorunları hakkında söz isteyen Uşak Milletvekili Özkan Yalım’a aittir.

Buyurun Sayın Yalım.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

2.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, depremde vatandaşların ve bölgedeki çiftçilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ÖZKAN YALIM (Uşak) - Çok teşekkür ederim Başkanım.

Yüce Meclisimizi ve bizi izleyen tüm vatandaşlarımızı saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 6 Şubatta, tarihimizdeki en büyük kayıplarımızın yaşandığı depremden sonra yapmamız gereken çok önemli görevlerimiz var, uyardığımız gereken bakanlıklarımız var. Onun için, bu gündem dışı sözü aldım. Buradan özellikle Sayın Grup Başkan Vekillerimizin de dikkatini çekmek istiyorum.

10 ilimiz Türkiye'de toplam tarım alanlarının yüzde 16'sına sahip yani Türkiye'deki tarım alanlarının yüzde 16'sı 10 ildeki deprem bölgesinde bulunmaktadır. Bu sebepten dolayı Türkiye'de tarım yapılabilen alan 238,5 milyon dekar; bu alanların yüzde 16,2'si yani 35,8 milyon dekarlık bölümü depremde olan 10 ilde bulunmaktadır. Bu illerde en fazla alana sahip olan Şanlıurfa ve akabinde Diyarbakır, Adana, Kahramanmaraş ve Gaziantep'le devam etmektedir, Hatay'la da tamamlanıyor. Tahıl üretiminde Türkiye'nin yüzde 15,5'ini kapsıyor, sebze ise aynı şekilde 15,2; meyvede 9,3; ihracatta ise Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 20'sini deprem bölgesindeki 10 ilimiz gerçekleştirmektedir. Bu veriler tamamen bundan önceki yıllarda aldığımız verilerdir.

Tabii ki tarım olmazsa olmazımız. Özellikle Sayın Grup Başkan Vekillerime sesleniyorum: Tarım yapılabilmesi için, ekilen arazilerin yeniden biçilebilmesi için, o arazilerde ekilen ürünlerin kaldırılması için işte bunlar gerekmektedir. Bakın -deprem bölgesinde gezdiğimiz tüm köylerde- biliyorsunuz, köylerde yaşayan vatandaşlarımız, çiftçi vatandaşlarımız genelde 2 katlı evlerde oturmaktadır. Bu 2 katlı evlerinin alt katının bir bölümünde traktörleri ve tarım aletleri bulunmakta, bir bölümünde ise hayvanları barındırmaktadır. Onun için, depremden dolayı zarar gören çiftçilerimizin başta traktör, biçerdöver ve de tarım aletlerini -tamamının devlet tarafından karşılanmasıyla alakalı- en azından ÖTV'siz ve KDV'siz ve de beş yıl süreyle, sıfır faizle çiftçilerimize sağlamamız gerekiyor. Buradan, ilk önce Sayın Grup Başkan Vekillerini uyarıyorum, ondan sonra Sayın Tarım Bakanına ve de Sayın Cumhurbaşkanına sesleniyorum. Çiftçilerimizin tarım yapabilmeleri için traktörlerini tekrar onlara kesinlikle kazandırmamız gerekiyor.

Bunun yanında, aynı şekilde, depremdeki bu görüntüyü hepimiz gördük, defalarca ekranlarda gördük. Biliyorsunuz -yaklaşık 5 milyon insanımızın yaşadığı- yıkılan evlerdeki birçok vatandaşımızın otomobilleri var, şahsi otomobilleri; bu otomobillerin bazıları kaskolu, bazılarında yok. En azından kaskosu olanlar bir şekilde zararlarını tahsil edecekler ancak -Sayın Elitaş, bunu özellikle size belirtiyorum- biliyorsunuz, her aracın trafik sigortası var, her aracın trafik sigortası kaza yaptığında karşı tarafa 120 bin TL'ye kadar ödeyebilir. Onun için, bu sigorta şirketlerinden de -karşı tarafla kaza yapmamış olsa dahi- en azından o araçların sahiplerine, depremde vatandaşlarıma bir nebze de can suyu vermek adına trafik sigortasının kapsadığı bu 120 bin TL'lik bölümün kaskosu olmayanlara ödenmesini ben buradan hem Ulaştırma Bakanından hem de sizlerden özellikle talep ediyorum. Şimdi, bu iki konu, başta tarım olmak üzere depremedelerimiz için oldukça önemli.

Diğer bir taraftan, yine, depremle alakalı, biliyorsunuz, iki yıldır faaliyette olan Niğde Otobanı 10 ile giden ana arter. Özellikle depremedelere giden yardım turlarıyla alakalı bu otobandan iki hafta ücretsiz geçişler yapıldı ancak tabii ki bu turlar durmuyor, devam ediyor, özellikle Marmara Bölgesi'nden, Ege Bölgesi'nden ve İç Anadolu'nun Ankara civarından birçok yardım turları yine bölgeye gitmektedir. Onun için, ben bu çalıştırıcı firmayı ve Sayın Ulaştırma Bakanını ve de siz Grup Başkan Vekillerini tekrar buradan uyararak istiyorum. Bu Ankara-Niğde-Adana Otobanı'nın gelişli ve gidişli olarak doksan gün daha yani üç ay daha ücretsiz olmasını özellikle talep ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Çünkü bizler bu kadar fedakârlık yapıyoruz, firma sahipleri de aynı şekilde, gerçekten, birçok nakliye firması hâlâ, bir aydır her gün yüzlerce ücretsiz sefer yapmaktadır. Onun için, bu işletici firmadan en az bir doksan gün daha buranın gelişli gidişli ücretsiz olmasını talep etmekteyiz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bunun yanında, depremden sonra, bir de özellikle şu anda görüşülen kanunları eğer siz seçimden önce yapmazsanız AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Elitaş, inanım, seçimlerden sonra Allah'ın izniyle Cumhurbaşkanımız olacak olan Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun verecek olduğu talimatlarla biz yapacağız. Bu da nedir? Biliyorsunuz mevsimlik işçilerimiz var; dokuz ay yirmi dokuz gün çalışan, özellikle Şeker Fabrikalarında ve Karayollarında çalışan yani kısacası KİT'lerde çalışan, haksızlığa uğramış olan vatandaşlarımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZKAN YALIM (Devamla) - Bir dakika daha Sayın Başkanım, sonra bitireceğim.

BAŞKAN – Peki, tamamlayın lütfen.

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Birçok sefer kadrolu alımlar yapıldı ancak bu vatandaşlarımız beş yıl, on yıl, on beş yıldır çalışmalarına rağmen maalesef onların hakları verilmedi, onlar, mevsimlik işçi kardeşlerimiz kadroya alınmadı, onların önüne geçirildi.

Son bir sözüm de depremlerle alakalı. İlim olan Uşak'ta dikkat edilmesi gereken, vatandaşlarımıza... Bakın -üzerinde çalıştık- özellikle Banaz'ın üst kesimi, Kütahya ve Afyonkarahisar sınırlarında bulunan köylerimizin daha dikkatli olmaları lazım, diğer bir taraftan da eğer Ulubey ve Eşme civarında; bu bölgelerde yeni inşaat yapan vatandaşlarımız varsa daha dikkatli olmalarını, özellikle de mühendisler ve mimarlar tarafından çok daha iyi çalışılmasını şimdiden tavsiye ediyorum. Deprem bölgesi olan, bu fay hatlarının geçtiği yerlerde daha dikkatli olunmasını şimdiden özellikle belirtiyorum. Önümüzdeki süreçte -Allah korusun- olası bir depremde en azından çok az sayıda vatandaşımız zarar görsün diye...

Ben, tekrar özellikle deprem bölgesinde tarımla uğraşan vatandaşlarımızın sorunlarını tekrar dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'a aittir.

Buyurun Sayın Aydın.

3.- İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

EMİNE SARE AYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; her yıl 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde bu kürsüden kadınların sosyal, siyasal, ekonomik hayata dâhil olmaları yönünde politika önerilerimizi yapıyoruz. Gönül ister ki kadınların içinde yaşadıkları toplumda barış ve huzuru yakaladıkları, adalet ve hakkaniyet ölçüsünde muamele gördükleri bir dünyamız olsun, maalesef, bunun için daha çok yol almamız gerekiyor.

Sayın vekillerim, çok önemli bir yas sürecinin içerisindeyiz. Maraş merkezli, 10 ilimizi etkileyen depremin yıkıntıları arasında kadınların hayata tutunma mücadelesini verdikleri bir ortamda maalesef, içimden 8 Marta ilişkin politik konuşma yapmak gelmiyor. Müsaade ederseniz, uzun yıllar önce yazmış olduğum kısa bir edebî yazımı sizlerle paylaşmak istiyorum: Kadın olmak zordur bu ülkede, şu ülkede,

o ülkede. Doğarken başlar size biçilen rollerin yükü, sırtında bir küfe gibi taşırın önce, biraz sonra, biraz daha, yıllar içerisinde taşır da taşırın; ne taşıdığını tam olarak bilmeden, anlamadan. Her önüne gelen bir şeyler atar içine izinli, izinsiz. Zaten gerek duymazlar “Müsaadenizle.” demeye. Neden duysunlar? Ortada bir küfe vardır ve içi boştur. Sonra, yavaş yavaş bir ağrı dikilir sırtına, bir gün çekersin, sonra bir gün daha ve dayanılmaz olur artık. “Ne var burada böyle? Bu bitmek, tükenmek bilmeyen şey de nedir?” dediğin de yüzleşirsin yıllardır taşıdığın kamburunla. Önce korkarsın “Nereden musallat oldu, bu kambur da nereden çıktı böyle?” dersin. Üstelik ne çirkin bir şey bu; aman, kimse görmesin diye saklayama çalışır, rengârenk ipek şallarla kamufle ederken bir taraftan da etrafı kolaçan edersin. Baktın, kambur aynı şekilde duruyor yerinde, başlarsın silkeleyerek kesip söküp atmaya. E, elbise değil ki bu “Hanımefendi, etek olmadıysa keselim de daha iyisini yeniden dikelim.” diyesin. Ancak nafiledir mücadelen, çaresizce geriye bakar, tek tek, kimin, neyin neden bu kambura sebep olduğunu düşünürsün; yüzleşmelerin günlerce sürer gider. İşte, tam da bu sıradadır doğarken başlayan serüvende kadın olmanın ağırlığı. Ne zaman bunu keşfeder, o kamburun sende açtığı yaraları tamir etmeye başlarsın, küfeye atılanları tek tek çıkarıp kurtulursun yükünden de kamburundan da. İşte, o zaman ne kadın olmak zor gelir insana ne de insan olmak. Yaş almak gerekir, yaşamak gerekir küfeyi boşaltabilmek için. Siz deyin bu kefeye hasırdan, başkası desin pamuk ketenden; ne fark eder küfe küfe olduktan sonra? Fark eden tek şey, küfeyi nerede taşıdığınız, kiminle taşıdığınız, kime karşı taşıdığınız. Tüm kadınlarımız için sırtımızda küfelerin olmadığı bir hayat diliyorum.

Kıymetli vekiller, kadınların hayat mücadelesi hiçbirinizin inkâr edemeyeceği gibi erkeklerden daha fazla olmuştur. Deprem bölgesine bakalım, hayata tutunmaya çalışan, ailesini yeniden bir araya getirmek için yokluktan varlık inşa eden kadınlar değil mi? Savaşların ortasında eşsiz, atasız, köksüz göçe zorlanan kadınlar değil mi? Afrika'nın kuru iklimlerinde açlıkla mücadele eden insanların çoğu kadın değil mi? İşte, bu yüzden kadının mücadelesi sadece kadınlara ait değildir. Toplumun sürdürülebilirliği için, insan neslinin devamı için, yaşadığımız coğrafyada daha adil ve insafli bir paylaşım için, eşitlik için bu meseleye kadın ve erkek vekiller olarak hep birlikte sahip çıkmamız gerekiyor.

Konuşmamı bitirmeden önce şunu belirtmeliyim ki 2007 genel seçimine kadar Parlamentodaki kadın temsil oranı yüzde 4'tü; bu oranın kademeli olarak arttığını hepimiz biliyoruz. 2007 çok geçmişte değil yani şuradan baktığımızda, geriye götürdüğünüzde çok uzun bir süre geçmediğini görüyorsunuz. Grubum adına, bu artışta, Sayın Cumhurbaşkanımızın kadınların siyasete girmeleri için vermiş olduğu destekten dolayı kendisine şükranlarımı sunuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

EMİNE SARE AYDIN (Devamla) – Bir sonraki gelecek seçimde yani önümüzdeki seçimde bu Mecliste grubu bulunan tüm partilerden kadın temsil oranını yüzde 17'lerden daha adil, daha eşitlikçi, daha hakkaniyetli bir rakama taşımalarını bekliyorum.

Sözlerime son verirken deprem bölgesinde hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, geride kalan kardeşlerimize, yurttaşlarımıza sabırlar diliyorum. Bu yaraları hep birlikte saracağımıza inanıyorum çünkü biz çok büyük ve güçlü bir devletin ortaya koymuş olduğu bir milletiz. Bu milletin birlikte aşamayacağı zorluk olmadığını hepimizin bildiğini biliyorum.

Hepinizi saygı ve sevgiyle gönülden selamlıyorum.

Teşekkürler.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Özkan...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, depremzede vatandaşların barınma sorununa ve ticari faaliyetlerinin yeniden canlandırılmasına ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yaşadıkları evleri, anıları enkaz altında bırakıp memleketlerini terk etmek zorunda kalan vatandaşlarımızın yeniden şehirlerine sağlıklı ve huzurlu dönemlerini sağlamak amacıyla şehirlerimizi sıfırdan inşa ederek felaketin izlerini silmeye çalışıyoruz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde, barınma sorunlarının karşılanmasının yanı sıra, şehirlerimizin günlük hayatlarının ayrılmaz bir parçası olan ticari faaliyetlerini yeniden canlandırmak için bireysel ve KOBİ kredilerinin ödeme ertelemeleriyle, daha önce açıkladığımız 250 milyar TL Kredi Garanti Fonu destekli kredi paketine 100 milyar TL daha ilave edilmiştir. Kullanılmaz hâle gelen iş yerlerinde mobil çözümlerle istihdamı güçlendirmek için kısa çalışma ödeneği ve nakdî ücret desteği uygulamaları devreye alınmıştır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

2.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Cumhurbaşkanının 6 Mart gecesi yayımladığı kararnameye ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Cumhurbaşkanı 6 Mart gecesinde bir kararname yayımladı, giderayak bu kararnamelere alıştık. O kararnamede Bursa-Bandırma Tren Yolu Hattı'nda 177 ada ve binlerce parselin acele kamulaştırma kararı var. Bu parseller üzerinde taşınmazlar, değerli tarım arazileri, fabrika alanları ve bazılarında fabrikalar da var. Şimdi buradan soruyoruz: Tren yolunun geçeceği alan belli, sağıyla soluyla kamulaştırılacak yüz ölçümü belliysen bunun katbekat fazlası neden acele kamulaştırma gerekçesiyle bu kararnamenin gündemine girdi? Bu alan üçüncü havalimanından çok daha fazla ve buralarda yine 5'li çeteden birine peşkeş çekilme operasyonu mu var? Eğer, bu böyleyse buna izin vermeyeceğiz, Bursa'nın verimli tarım ovasının talan edilmesine göz yummayacağız ve bu yanlıştan bir an önce de geri dönün diyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

3.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mersin'in tüm imkânlarıyla depremedelerin yanında olmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milletçe hepimizi derin üzüntüye boğan asrın felaketi karşısında devlet, millet el ele vererek Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde 85 milyon tek yürek olmuş, yaralarımızı hep birlikte sarmaya çalışıyoruz. Deprem bölgesine en yakın illerden olan seçim bölgem Mersin tüm imkânlarıyla depremede kardeşlerimizin yanında olmaya devam etmektedir. Mersin'imize gelen 170 bini aşan depremede misafirimizin sağlık, eğitim, barınma, gıda ve her türlü ihtiyaçları Valiliğimiz koordinasyonunda, devletimizin sunduğu imkânlar ve Mersinli hemşehrilerimizin gönüllü destekleriyle karşılanmaktadır. Hastanelerimize 23.523 depremede vatandaşımızın nakli gerçekleştirilmiş, gerekli tedavi hizmetleri ivedilikle sağlanmıştır. Eğitim kurumlarımıza gelen depremede öğrenci sayısıysa toplam 20.500'tür. Asrın felaketinin yol açtığı acıları paylaşan, depremede kardeşlerimize verdikleri destekle her zaman

yanında olan kamu çalışanlarımıza, gönüllülerimize, STK'lerimize ve tüm Mersinli hemşehrilerime teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

4.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Genel Kurulda görüşülen borç yapılandırma düzenlemesine ilişkin açıklaması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde yakaladığımız yüksek büyüme hızını desteklemek, vatandaşlarımızın kamuya olan yükümlülüklerini hafifleterek ödeme kolaylığı getirmek suretiyle, yatırım, üretim, ihracat faaliyetlerine odaklanmalarını sağlamak amacıyla bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına imkân sağlayan, cumhuriyet tarihinin en büyük borç yapılandırma düzenlemesi olan bu kanun teklifimiz Genel Kurulda görüşülmektedir. Borç yapılandırma paketiyle 2 bin liranın altındaki vergi borçlarının silinmesi, kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan amme alacaklarının ne şekilde yapılandırılacağına dair hükümler, matrah ve vergi artırım düzenlemesi, işletme kayıtlarının düzenlenmesi, genel sağlık sigorta primi alacaklarının düzenlenmesi, damga vergisi, özel iletişim vergisi, eğitime katkı payı alacakları asılları ile bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve genç girişimcilere sağlanan kazanç istisnası...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

5.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'de yaşanan kuraklığa, Çakmak ve Çömlekköy Barajlarına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemiz genelinde olduğu gibi seçim bölgesi Edirne'de de çok ciddi bir kuraklık yaşanıyor, rekoltelerde ciddi azalmalar olacak. Bu kurak günlerin geleceği bilinmiyor muydu? Azıcık akil sahibi herkes küresel ısınmayı, gelecek günlerin daha kurak olacağını biliyordu. Peki, yirmi yıllık iktidar buna karşı ne yaptı? Seyretti. GAP gibi, ülkemizin büyük sulama yatırımları bitirilmedi, öylece duruyor.

Seçim bölgesi Edirne'nin en önemli sulama yatırımı olan Çakmak Barajı ve sulamasında yaprak kıvıldamıyor. Her yıl ayrılan ödenekler işi ötelemekten başka anlam taşıyor. Çömlekköy Barajı gibi iktidarın üç gün üç gece kutlayarak duyurduğu yatırımlar iz ödenekte kaldı, duruyor; ayrılan paralarla barajın yolu bile yapılamaz. Vatandaşımızın umudu yağmur duasına kalmış ama vatandaş diyor ki: "Bu bereketsiz iktidarda yağmur dualarımız boşa gidecek."

Bu iktidarda başımıza bereket değil, olsa olsa felaket yağar. 14 Mayıs'ta felaketi bitirip bereketi getireceğiz.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

6.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, SMA'lı çocukların ilaçlarına ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

SMA'lı yavrularımız için kullanılan ilaçlara ilişkin 2023 yılı Sağlık Bakanlığı Plan ve Bütçe görüşmelerinde Bilim Kurulunun, oral kullanımı olan ikinci bir ilacın kullanımını onayladığı, ilacın kullanıma alınacağı bizzat Sağlık Bakanı tarafından ifade edilmişti. Yine, şubat ayının başında Sağlık Bakanı Koca'nın, Bilim Kurulu tarafından alınan kararlar, tedavi rehberine yeni bir ilacın daha eklendiği kaydedilmiştir ve bu da basına yansımıştır. Özellikle deprem döneminde diğer ilacın kullanımının zorluğu, bu ilacın da şurup olarak kullanımının önemli olduğu hâlde maalesef aradan geçen bu süre boyunca hâlâ bu ilacın ruhsatı alınmamıştır. İlaç firmasının başvuru yaptığı ancak bu başvuru neticesinin

hâlâ sonuçlandırılmadığı, Bilim Kurulunun da ifade ettiği gibi bu ilacın kullanımı onaylandığı hâlde neden hâlâ ilacın kullanıma sunulmadığını da Sağlık Bakanına sormak isterim.

BAŞKAN – Sayın Özcan...

7.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin deprem bölgesine destek ve yardımlarına ilişkin açıklaması

SUAT ÖZCAN (Muğla) – Kahramanmaraş merkezli, 11 ilimizde on binlerce vatandaşımızın canını kaybettiği ve yüz binlerce vatandaşımızın yaralanmasına neden olan depremde yaşamını kaybedenlere tekrar Allah'tan rahmet ve yaralananlara acil şifalar diliyor, milletimize geçmiş olsun diyorum.

Depremın ilk gününden itibaren deprem bölgesine giderek tanık olduğum, orman yangınlarında Muğla olarak organizasyon, koordinasyon, iş birliği ve afet deneyimini daha da artıran Muğla Büyükşehir ve ilçe belediyelerimiz deprem bölgesinde ilk günden itibaren arama kurtarmanın yanı sıra barınma için çadır, konteyner alanları, battaniye, giyim, gıda, hijyen maddeleri olarak destek ve yardımlarda bulunmuştur, bulunmaktadır. Seçim bölgem Muğla'da yaptığım ziyaretlerde otel, apart, konut ve KYK yurtlarında barındırılan depremzedelere belediyelerimiz tarafından yine büyük destek ve yardımlar verilmektedir ancak otellerde ve apartlarda kalan depremzedeler için turizm sezonunun çok erken başlayacak olması sebebiyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kayan...

8.- Kırklareli Milletvekili Türcü Kayan'ın, depremde çiftçilerin ihtiyaçlarına ilişkin açıklaması

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Deprem bölgesinde zarar gören çiftçilerimiz canlarını, evlerini, hayvanlarını, tarım aletlerini, tohumlarını, gübrelerini yıkıntuların altında bıraktılar. Canlarını kurtaran çiftçilerimize bu saydıklarımın hepsi lazım. Acil olarak tohum, gübre, tarım aleti, hayvanlarına yem, su sağlanması lazım. Bunlar olmaz ise hayvanları telef olur ve yok pahasına satarlar. Yazlık mahsullerini ekmek için tarlasını, toprağını işleme lazım, hazırlanan toprağını ekmesi lazım. Yaz gelince, çiftçilerimiz kışlık mahsulünü üç ay sonra hasat edecek. Bölgedeki biçerdöver aletleri enkazların altında kalmıştır. Bu bölgeye hasat makineleri gönderilmeli, yakıt ve hasat ücreti devlet tarafından karşılanmalıdır. Aksi takdirde bölge açlıkla karşı karşıya kalacaktır. Depremzedelerin hayvanları yok pahasına oradaki celepler tarafından alınmaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Aycan...

9.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, tüm yurttaki kentsel dönüşüm çalışmalarının desteklenmesi gerektiğine ve Kahramanmaraş'ta fay geçmeyen zemini sağlam mahallelere ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, depremden etkilenen illerde yeni evlerin yapılması için uygun yer arayışları devam etmektedir. Fay hattından uzak, sağlam zeminler arandığına ve titizlikle çalışıldığına inanıyoruz. Ayrıca, şehrim Kahramanmaraş'ta ve diğer illerimizde özellikle kentsel dönüşüm çalışmalarının gündeme alınmasını, projelenmesini ve desteklenmesini öneriyoruz; hatta tüm yurttaki kentsel dönüşüm çalışmaları desteklenmelidir, hız verilmelidir.

Kahramanmaraş'ta Kayabaşı, Divanlı, Kümbet, Serintepe Mahalleleri şehrin en eski mahalleleridir. Bildiğimiz kadarıyla buralardan fay geçmemektedir ve zemini sağlamdır. Yine de zemin etüdü yapılarak uygun yerlerde yapılaşmaya izin verilmesinin ve desteklenmesinin uygun olacağını düşünüyoruz.

Buralar genellikle 2 katlı binalardır ve eski yapılardır. Buralara verilecek 4 kat izni buraları cazibe alanı yapacaktır. Buralarda zemine uygun olmayan alanlar ise yeşil alan olarak planlanmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Sümer...

10.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'da ve tüm ülke genelinde tedavi altında bulunan depremzede çocuklara ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ülkemizde yaşanan ve memleketim Adana'yı etkileyen depremde sonra 50 bine yakın insanımızı kaybettik, yüz binlerce yaralımız var. Bununla beraber, Kahramanmaraş, Hatay, Antep, Osmaniye'de yıkılan binaların enkazından kurtulan 600 çocuk tedavileri için Adana'ya getirildi. Valilik tarafından yapılan açıklamada 59 çocuğun ailesinin henüz tespit edilemediği belirtildi. Bu çocukların önemli bir bölümü ampute. Uzuvlarını ve organlarını kaybeden çocuklarımız üzerine bir de ailelerini bulamıyorlar. Aile Bakanlığı "Devlet ve kamu olarak refakatsiz çocuğu derneğe, vakfa, herhangi bir yere teslim etmemiz söz konusu değil." açıklamasında bulunmuştu ancak birkaç gündür haberlerde cemaat yurtlarına teslim edilen çocukların olduğu ortaya çıktı. Özellikle Adana'da ve tüm ülke genelinde tedavi altında bulunan çocukların bir an önce aile bireylerinin tespitinin yapılması ve ailesine ulaşılamayan çocukların devlet koruması altına alınması en az deprem kadar hayati önem taşımaktadır.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, depremzede mahpuslara ve yakınlarına ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Deprem her yeri vurduğu gibi cezaevlerini, mahpusları ve yakınlarını da vurdu. Hasar aldığı için boşaltılan cezaevlerinde gereken idari açıklamalar yapılmadı, isyanlar çıktı. Farklı illere gönderilen mahpuslar eşyalarını alamadan gitti, büyük sorunlar yaşadı. Birçok mahpusa enkaz altında kalan yakınlarının cenazesine katılma izni verilmedi; hâlen sağlıklı haber alamıyorlar. Farklı illerdeki cezaevlerine gitmekte çok zorlanan, her şeyini kaybetmiş depremzede mahpus yakınlarına mahpus nakli konusunda kolaylık sağlanmalıdır. İnatla, hukuksuzca verilmeyen denetimli serbestlikleri, şartlı tahliyeleri verin artık gözlem kurulları! Depremzede mahpus yakınlarına özel görüş izni verilmelidir. Tutuklu yargılanan depremzede yakını mahpuslar tutuksuz yargılanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu...

12.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, canlı hayvan ithalatı nedeniyle gıda güvenliği tehdidine ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, ramazan ayı, turizm sezonu ve Kurban Bayramı gibi ete olan ihtiyacın artacağı dönemler yaklaşırken aşırı artış gösteren fiyatlara Hükümetin formülünün ithalat olacağı anlaşılmıştır. Türkiye'nin canlı hayvan ithalatına bağımlılığı hayvancılığı bitirirken gıda güvenliği tehdidiyle de bizleri karşı karşıya bırakmaktadır. Geçtiğimiz günlerde Brezilya, Hollanda ve İspanya'da deli dana vakasına rastlandığı basına yansımış, ithalat yapan ülkeler alımlarını durdurduklarını açıklamıştır. Brezilya'dan et ithali yapan firma için yola çıkan geminin yakın zamanda Mersin Taşucu'na varacağı bilinmektedir. Ölümcül etkisi olan deli dana hastalığı skandalı için en kısa zamanda Tarım Bakanlığında açıklama yapılmasını ve gerekli tedbirlerin alınmasını bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

13.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Meclis Başkanı Mustafa Şentop'a yönelttiği soruya ve öğretmenin atamalarına ilişkin açıklaması

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Meclis Başkanı Mustafa Şentop'a sorumdur: Kızılay Başkanı Kerem Kınık neden korunuyor? 2020 yılında 2 ayrı soru önergesi verdim, 2022 yılında 1 soru önergesi daha verdim, en son 2023'te çadırlarla ilgili soru önergesi verdim. 4 soru önergesine zamanında yanıt vermesi gereken 2 bakanlıktan, 2 soru önergesine de Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'dan yanıt gelmemiştir. Bunun nedenini öğrenmek istiyorum.

Ayrıca, depremden etkilenen öğrenciler ve öğretmenlerimiz var. Öğretmen atamaları hâlâ yapılmadı, ne zaman bu atama yapılacak? Mazeret tayini isteyen ve zorunlu hizmete tabi tutulan kamu çalışanlarının hak kayıplarının bir an önce giderilmesi gerekiyor. Deprem zamanında eğer öğretmenlerimizin ve öğrencilerimizin elinden tutmazsak bu yaraları sarma şansımız yok. Hiç zaman kaybedilmeden 100 bin atama yapılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

14.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 6 Şubat'ta meydana gelen Kahramanmaraş merkezli geniş çaplı felakete aynı anda müdahale etmenin imkânsızlığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ederim Başkanım.

6 Şubat Kahramanmaraş merkezli depremde son tespitlere göre yıkık, acil yıkılacak ve ağır hasarlı 232.632 binada 651.416 bağımsız bölüm var. Bunların yüzde 98'i 2000 yılı öncesi yapılmış binalardır. Sadece yıkık binamız 31 binin, bağımsız bölüm 89 binin üzerindedir. Bölgede görev alan kamu personeli 271 bin, iş makinesi sayısı 15 bin, uçak sayısı 78, helikopter sayısı 115, gemi sayısı 38'i bulmuştur. Ülkemizdeki tüm arama kurtarma ekipleri dünyadaki ekiplerin önemli kısmıyla beraber 35 bin görevli, bölgede arama kurtarma çalışması yaptı. Etki alanı, yıkım gücü ve can kaybı itibarıyla böylesine geniş çaplı bir felakete aynı anda müdahale imkânı da imkânsız gibiydi. Darbede, pandemide, yangınlarda, sel felaketlerinde devletin yanında olmadığı gibi, karşısında iftiralarla olan muhalefet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Filiz...

15.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, deprem bölgesinde çek ertelemelerinden dolayı ticari faaliyetlerin olumsuz etkilendiğine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Deprem bölgesinde çek ertelemelerinden dolayı ticari faaliyetler olumsuz etkilenmektedir. Gaziantep'te bayilik usulüyle ticari faaliyet gösteren birçok firma sahibi bayilerinin çoğunluğunun deprem bölgesindeki illerde yer aldığını, bayileriyle genellikle çekle çalışmakta olduklarını ve bayilerinin çeklerine istinaden limit açtıklarını, deprem bölgesine ait çekleri bankaların teminata almadıklarını, teminata alınmayan çeklere de banka tarafından kredi kullanımı yapılmadığını, çek ertelemelerinden dolayı limitlerini kullanmadıklarını, bu nedenlerle ticari faaliyetlerinin durma noktasına geldiğini ve bu konuya çözüm beklediklerini ifade ediyorlar yani deprem bölgesindeki özel ve tüzel kişilerin kestiği çekler teminattan çıkarılıyor. Ticaret Bakanlığı, ticari faaliyetlerde de deprem yaşanmaması için bu duruma acilen çözüm getirmelidir diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

16.- Balıkesir Milletvekili Pakize Mutlu Aydemir'in, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne ve AK PARTİ iktidarlarının kadına verdiği öneme ilişkin açıklaması

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla söz almış bulunuyorum. Fedakârlıkları, emekleri, sevgileriyle hayatın her alanında yer alan tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde, göreve geldiğimiz ilk günden bu yana kadınlara yönelik insani, siyasi, sosyal, ekonomik, her alanda çok önemli çalışmalarımız oldu. Kadınların iş gücüne katılımını yüzde 27'ler seviyesinden yüzde 34 seviyesine çıkardık. Kadın istihdamını 6 milyondan 10 milyona getirdik. Üniversitelerdeki öğretim elemanları arasında kadınların oranı yüzde 51'e yaklaştı. AK PARTİ'nin siyasi hayata katılımıyla kadınların Parlamentodaki temsil oranı yüzde 4 iken yüzde 17'lere yükseldi; daha da yükseleceğine inanıyoruz. İnançımız, kadim kültürümüz ve ait olduğumuz medeniyetimizden ilham alarak kadınlarımızı güçlendirmek, saygınlığını ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çonkar...

17.- İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar'ın, Hükümetin ülkeyi enerjide getirdiği seviyeye, doğal gaz ve elektrikteki indirimlere ilişkin açıklaması

AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

2002 yılında 12.305 megavat olan yenilenebilir enerji üretimimiz Ekim 2022 itibarıyla 56 bin megavata ulaşmıştır. Toplam kurulu enerji gücümüz 103.276 megavattır. Yirmi yıl önce sadece 5 il olmak üzere 57 yerleşim merkezinde doğal gaz kullanılıyordu, bugün ise 81 il merkezinin tümüyle birlikte 693 yerleşim merkezine doğal gaz ulaştırılmıştır, önümüzdeki dört yılda 275 yerleşim merkezine doğal gaz ulaştırılacaktır. Pandemi dolayısıyla artan fiyatlardan dolayı 100 milyar lira tutarında milletimize sübvansiyon sağlanmıştır. Hâlen elektrikte yüzde 50, doğal gazda yüzde 75 destek devam etmektedir. Geçtiğimiz günlerde sanayi gazında yüzde 13 ile 16 arası yapılan indirimle Kasım 2022'den beri yapılan indirim yüzde 24 ile 38 aralığında olmuştur. Aynı indirim elektrikte de yüzde 15'lere varan miktarda olacaktır.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

18.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, milletin doğal afetler nedeniyle çektiği bu eza ve cefanın en büyük sorumlusunun Erdoğan ve onun iktidarları olduğuna, yapılan haklı eleştirilere karşı verilen tepkilere, TBMM'ye Afet Yeniden İmar Fonu'nun kurulması amacıyla sunulan kanun teklifine; seçim sathumailine girilmesine, deprem gerçeğini ve sorumlularını hiçbir şeyin gölgeleyemeyeceğine, Kızılıya ve iktidarlarında devletin devlet olma vasıflarını yeniden inşa ve ihya edeceklerine ilişkin açıklaması

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Bilindiği gibi Türkiye deprem riskinin yüksek olduğu bir coğrafya üzerinde yaşamaktadır. Karşılaştığımız felaketler acıyla sınanmaktan öte anlamlar içermelidir. Yirmi yıl bu ülkeyi yönetip muhtemel doğa olaylarının afete dönüşmesini engelleyecek adımları atmayan iktidar sahiplerinin kendilerine yöneltilen eleştirilere karşı da tahammülsüzlükleri tarafımızdan görülmekte ve yadırganmaktadır. Tedbirsizliğin ve yönetim noksanlığının sonucunda milletimizin çektiği bu eza ve cefanın bize göre en büyük sorumlusu Sayın Erdoğan ve onun iktidarlarıdır. Kendisine yönelik haklı

eleştirilere karşı “Seçimlerden sonra herkese hak ettikleri muameleyi yapacağız.” ifadesi kullanmak durumunda kalmıştır. Biz, İYİ Parti olarak elbette tedbirsizliklerin, beceriksizliklerin, yanlış politikaların hesabını soracağız. Bu çarpık mekanizmaya, bu beceriksiz iktidarın milletimizi hedef alan tehdit diline karşı da asla sessiz kalmayacağız. Kimsenin salladığı parmağa aldırmadan, korkmadan konuşacağız.

Sayın Erdoğan bundan yirmi yıl önce, Bingöl depreminden sonra “Olay kader diye geçiştirilemez.” diyordu. Peki, yirmi yılda ne değişti? “Deprem felaketi kötü yönetimin sonucudur.” diyen siz değil misiniz? “Tüm sorumlulardan hesap sorulmalıdır.” diyen siz değil misiniz? Şimdi, ne oldu da hesap veren yerine tehdit eden ve tahkir eden oldunuz? Ne yazık ki yirmi yıl sonra Türkiye’yi getirdiğiniz noktada hiçbir yapılanın hesabı verilmiyor, hesap sorandan hesap soruluyor ve herkes susturulmak isteniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ancak Hükûmete kötü bir haberimiz var, seçim zamanı yaklaştı ve artık sizin vaktiniz de tamam. Sandık önüne geldiğinde bu millet size öyle bir hesap soracak ki siz bundan böyle hiç kimseye hesap soramayacaksınız. Bilindiği üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisine Afet Yeniden İmar Fonu’nun kurulması amacıyla bir kanun teklifi sunulmuştur, elbette ki bu Fon vatandaşlarımızın yaralarının sarılması, bölgede hayatın normalleşmesi gibi önemli bir göreve sahiptir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ancak dün de ifade ettim, devlet yalnızca vatandaşlarının zararını tazmin eden bir sigorta şirketi değildir, her şey olup bittikten sonra Z raporunu döken esnaf da değildir; devlet, potansiyel riskleri öngören, gerekli tedbirleri alan, plan yapan ve icra eden bir organizasyondur. Dolayısıyla devlet adına ve millet için bir iş yaparken gayemiz yalnızca öngörüsüzlüğün ve plansızlığın sebep olduğu yıkımın zararlarını tazmin etmek değil, aynı zamanda bundan sonraki doğal afetlerde benzer acıları ve yıkımı ülkemize yaşatmayacak tedbirleri almak olmalıdır. Bu düzenleme yalnızca testi kırıldıktan sonra alınacak önlemleri kapsamaktadır ve bu yönüyle gerekli derslerin alınmadığını da açıkça ortaya koymaktadır. Bu kanun teklifinin önemine binaen daha uzun vadeli ve daha kapsamlı bir perspektifte hareket edilmesi gerekliliğini bugünden Türkiye Büyük Millet Meclisinde dile getiriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Her konuşmamda defaatle vurguladım, seçim sathumailine girilmesi ve ülkenin siyasi gündeminin yoğunluğu deprem gerçeğini ve bu gerçeğin dünkü sorumlularını, bugünkü yükümlülüklerini, yarına yönelik öngörü ve planlarını asla gölgelemelidir. Milletimizin yüreğini yaralayan bu hususu, Kızılay Başkanının deprem sırasında çadır satışı gerçekleştirmesini bu millet unutmuş değildir, unutmayacaktır. Tüm bunları konuşmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Geçmişte güzide kurumlarımızdan biri olan Türk Kızılayı tümüyle yozlaşmış ve çürümüş bir yer hâline gelmiştir. Varlık amacı kâr etmek olan

firmalar bölgeye yardım yağdırırken varlık amacı afette halkına yardıma koşmak olan Kızılayın çadır ve konserve satması bu ülke için utanç vesikasıdır. AK PARTİ Hükümeti olarak kamu hizmetini ticarileştirdiniz, kamu kurumlarını şirket, vatandaşı da müşteri olarak gördünüz. Bu durumda kurumun başına koyduğunuz Kerem Kınık da kendisini CEO zannetmiştir. Kızılayı sosyal devletin ihtiyaçları doğrultusunda kullanmak yerine bir holding gibi yönetmiştir. Geçmişte güzide kurumlarımızdan biri olan Türk Kızılayının tümüyle yozlaşmış ve çürümüş bir yer hâline gelmesi aslında sizin eserinizdir; vatandaşlarımızın kamu kurumlarına duyduğu güveni sizin sayenizde yerle bir etmiştir. Ancak artık önümüzde çok az bir zaman kaldı, iktidarımızla birlikte millet ile devlet arasındaki rabıtayı yeniden sağlayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Son cümlem efendim.

Yozlaşan ve partizanlaşan tüm kamu kurumlarını, devletin devlet olma vasıflarını yeniden inşa ve ihya edeceğiz.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbül.

Buyurunuz Sayın Bülbül.

19.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Belgrad Büyükelçisi Galip Balkar'ın şehadetinin seneidevriyesine, ASALA terör örgütünün devamı niteliğinde olan PKK/YPG terör örgütünün Avrupa Parlamentosunda organizasyon yapma imkânı tanınmış olmasına ve Batı'nın dünya tarihinin en büyük katliamlarının, emperyalizmin, faşizmin ve ırkçılığın da beşiği olduğunu bir an olsun akullarından çıkarmadıklarına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ermeni terör örgütü ASALA'nın kalles saldırısı sonucu 9 Mart 1983 tarihinde şehit olan Belgrad Büyükelçimiz Galip Balkar'ı şehadetinin seneidevriyesinde rahmetle anıyoruz.

Sayın Başkan, ülkemiz ve milletimiz özellikle 70'li yıllardan itibaren dış destekli terör örgütlerinin kanlı terör saldırılarına muhatap olmuştur. Bu saldırılarda güvenlik güçlerimizle birlikte, diplomatlarımız, kamu görevlilerimiz, çocuk yaşlı demeden sivil vatandaşlarımız hayatını kaybetmiştir. 1973 ile 1994 yılları arasında 21 ülkenin 38 kentinde 39'u silahlı, 70'i bombalı, 1'i de işgal şeklinde olmak üzere 110 silahlı saldırı gerçekleştiren ASALA terör örgütü 42 diplomatımızı katletmiş, sivil vatandaşlarımızın, yabancı uyruklu vatandaşlarımızın hayatını kaybetmesine, yine birçok insanın da yaralanmasına sebep olmuştur. Bugün ortaya çıkmış olan gerçekler ışığında daha net ifade edebiliriz ki ASALA terör örgütü eylem yaptığı Avrupa devletleri tarafından açık bir şekilde himaye ve destek görmüştür. ASALA terör örgütünün devamı niteliğinde olan PKK/YPG terör örgütü de aynı şekilde Avrupa devletlerinde ve müşterek organizasyonlarında desteklenmekte ve korunmaktadır. Aynı ülkeler tarafından terör örgütü olarak kabul edilmiş olmasına rağmen, PKK/YPG'ye daha önceki yıllarda olduğu gibi Avrupa Parlamentosunda organizasyon yapma imkânı tanınmış ve desteklenmiştir. Bu organizasyona imkân verenleri şiddetle kınadığımızı ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Türkiye’yi tehdit ve baskı altında tutmak maksadıyla bu destekleri verenlerin kazdıkları kuyuya düşmelerinin kaçınılmaz bir kader olduğunun bilinmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Zira terör, insanlığın, demokrasinin ve meşruiyetin en büyük düşmanıdır. “Demokrasi” “hukukun üstünlüğü” “insan hakları” gibi kavramların beşiği olduğunu ifade eden, bunu iddia eden Batı’nın dünya tarihinin en büyük katliamlarının, emperyalizmin, faşizmin ve ırkçılığın da beşiği olduğunu bir an olsun aklından çıkarmayan bizler bu sahtekârlığı ve ikiyüzlülüğü sonuna kadar, ilanihaye haykırmaya devam edeceğiz. İnşallah, adalet ve merhamet duygularımızla, dünyanın hak ettiği düzenin tesis edilmesi hususunda Türkiye Cumhuriyeti devleti ve Türk milleti olarak katkılarımızı sunmaya devam edeceğiz diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurunuz Sayın Başkan.

20.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Gazeteci İsmet Demirdöğen’in vefatına, Emine Şenyasar’ın Şanlıurfa Adliyesi önündeki adalet nöbetinin 2’nci yıluna, Malatya İnönü Üniversitesinin skandal niteliğindeki harç kararına, Bingöl’ün afet bölgesi ilan edilmesine ve yapılan düzenlemeler sonucunda depreme hazır bir kent hâline getirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, az evvel acı bir haber aldık. Gazeteci arkadaşımız, Ankara gazetecisi, uzun yıllar Ankara’da çalışmış olan ve hâlen de çalışmakta olan İsmet Demirdöğen arkadaşımız maalesef hayatını kaybetmiş, büyük bir üzüntüyle öğrendik. Kendisine Allah’tan rahmet, ailesine, sevenlerine, arkadaşlarına başsağlığı ve sabır diliyorum.

Urfa’nın Suruç ilçesinde, 2018 Haziran seçimlerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekili İbrahim Halil Yıldız’ın koruma ve yakınlarının saldırısı sonucu eşi ve 2 oğlunu yitiren Emine Şenyasar ile saldırılardan yaralı olarak kurtulan oğlu Ferit Şenyasar’ın Urfa Adliyesi önünde 9 Mart 2021’de başlattıkları adalet nöbeti bugün itibarıyla 2’nci yılını doldurmuş oldu. Emine anne, kar kış demeden, kavurucu yaz sıcağı demeden, gözaltı soruşturma demeden kesintisiz bir şekilde neden adalet nöbetinde? Hani, burada, bunu defalarca konuştuk, bir kez daha hatırlatmak istiyoruz. Herkesin gözü önünde ve kameralara kaydedilmiş hâlde eşi ve 2 çocuğu katledildi, 1 çocuğu ağır yaralandı ama buna rağmen failler korundu ve saldırıda yaralanan diğer çocuğu tutuklandı. Buna karşı, bunu protesto etmek ve adalet sağlanması için bir adalet nöbetine başladı Emine anne ve iki yıldır bu nöbeti sürdürüyor. Bir Kürt annesi, zaten olması gereken bir şey için iki yıldır adliyenin önünde nöbet tutuyor. Normal bir hukuk devletinde zaten eşinin ve çocuklarının katillerinin yargılanması, hayatını korumaya çalışırken yaralanan ve haksız yere tutuklanıp yaklaşık beş yıldır cezaevinde tutulan oğlunun serbest bırakılması gerekirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Fakat olması gereken yapılmadığı için Emine Şenyasar iki yıldır bu taleple adalet nöbetini sürdürüyor. İki yıldır Emine annenin mücadelesini görmeyenler, sesini duymayanlar artık bu mücadeleyi görüp bu sesi duymalıdır diye düşünüyoruz. Adaletten daha fazla kaçılmaz, er ya da geç Emine annenin kararlılığıyla, mücadelesiyle adil bir yargılamanın yapılacağını ve faillerin cezalandırılacağını umuyoruz. Bu mücadelede Emine annenin yanındayız, dayanışmamızı sürdürüyoruz, adalet sağlanmalıdır diyorum.

Şimdi, günlerdir burada deprem meselesini konuşuyoruz; yaşanan felaketi, sonuçlarını, ne kadar ağır acılarla karşı karşıya kaldığımızı bütün bir toplum olarak tartışıyoruz. Malatya bu depremden en fazla etkilenen illerden bir tanesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Valiliğin yaptığı açıklamaya göre, Malatya’da 3.103 bina yıkılmış, 18 bin bina ağır hasarlı ve yıkılması gerekir durumda. Kentte hâlâ barınma başta olmak üzere birçok sorun sürüyor fakat bu arada Malatya İnönü Üniversitesi skandal bir karara imza atmış vaziyette, harç parasının peşine düşmüşler. İnanılır gibi değil, üniversite yönetimi hâlâ yıkımın devam ettiği şehirde formasyon öğrencilerinden 18 Martta başlayacak bahar döneminin ücretinin üniversite hesabına yatırılmasını talep etmiş; en geç 16 Martta yatırılması gereken ücretlere ilişkin açıklama yapmış üniversite yönetimi. Biliyorsunuz, Cumhurbaşkanlığı tarafından harç muafiyeti sadece ön lisans, lisans ve yüksek lisans öğrencilerini kapsıyor. “Sertifika ve kurs programlarını kapsamıyor.” demiş yönetim ve formasyon öğrencilerinden sertifika ve kurs programı kapsamında harçlarını yatırmasını istemiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Akıl alır gibi değil. Öğrencilerin bir kısmı zaten hayatını kaybetti, bir kısmı ailelerini kaybetti; son derece zor bir durumla karşı karşıyalar ama İnönü Üniversitesi formasyonun ikinci dönem parasını istiyor. Bu karardan bir an önce vazgeçilmesini ve öğrencilerin böyle büyük bir mağduriyetle karşı karşıya bırakılmaması gerektiğini ifade ediyoruz ve Malatya İnönü Üniversitesi Rektörlüğüne de bu talebimizi buradan bir kez daha söylemiş olalım.

Şimdi, geçtiğimiz ay bu yaşanan deprem felaketinin ardından 10 il, daha sonra Elâzığ’ın eklenmesiyle birlikte 11 il afet bölgesi ilan edildi; bu belirleme doğru ancak birinci derece deprem riski taşıyan bir ilimiz daha var bölgede; Bingöl, afet bölgesi dışında bırakıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bingöl’de son derece büyük bir rahatsızlık var çünkü Bingöl Türkiye için deprem riskinin sıfır noktası durumunda. Kuzey ve güney fay hatlarının birleştiği bir noktada ve deprem konusunda en hassas, en planlı, en dikkatli olunması gereken yerlerden bir tanesi Bingöl. Halkın da ciddi ve haklı talepleri var bu konuda, afet bölgesi ilan edilmesi doğrultusunda ama bu konuda iktidarın hiçbir adım atmadığını görüyoruz. Hâlbuki Bingöl’de bu konuda bir adım atılsa aslında, Bingöl’ü depreme hazır hâle getirmek çok büyük meblağları da gerektirmeyecek bir şey, bunu da hep birlikte biliyoruz. Hanı, Türkiye’nin en zengin 50 kişisinden bir defalığına deprem vergisi alınsa Bingöl’ün tamamı depreme karşı örnek bir il hâline getirilebilir, bir adım atılabilir ama iktidar bu konuda hiçbir adım atmıyor. Bilim insanlarının da en fazla dikkat çektiği yerlerden bir tanesidir Bingöl.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim.

1971 ve 2003 Bingöl depremleri de göstermiştir ki Türkiye’nin, hatta dünyanın en yoğun fay hatlarının bulunduğu alanlardan bir tanesidir Bingöl. Dolayısıyla, Bingöl için bir an önce bir önlem alınmalıdır, bir planlama yapılmalıdır, afet bölgesi ilan edilmelidir ve gerçekten yapılan düzenleme

sonucunda Bingöl'ün depreme hazır bir kent hâline gelmesi sağlanmalıdır. Bingöl halkı tarafından tarafımıza iletilen bu talepleri de burada bir kez daha dile getirmiş olalım.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Altay.

Buyurunuz Sayın Altay.

21.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Gazeteci İsmet Demirdöğen'in vefatına, Genel Kurulda görüşülen yapılandırılmaları içeren kanun teklifine, bu teklifle yeniden deprem vergisi konuluyor olmasına ve Millet İttifakı olarak bundan sonra toplanacak deprem vergilerini amacına uygun harcayacaklarını taahhüt ettiklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Zatinalinizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugünlerde hep üzücü haberler alıyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grup Basın Danışmanlığımızı da yapan, eski RTÜK üyesi, Ankara Gazeteciler Cemiyeti üyesi, Ankara'nın çok başarılı gazetecisi, sevgili dostumuz, kardeşimiz İsmet Demirdöğen'i kaybettiğimizi biraz önce üzüntüyle öğrendik. Kendisine Allah'tan rahmet diliyorum, mekânı cennet olsun; kederli ailesine, sevenlerine de sabırlar diliyorum.

Sayın Başkanım, şimdi, yapılandırılmaları içeren bir kanun teklifini görüşüyoruz. Vatandaşların vergi, sigorta, oda borçları, birikmiş borçları, vesair yapılandırılıyor; bunlar güzel, biz de zaten buna olumlu oy vereceğiz. Ehliyet iadesi var, ceza afları var, 2 bin liraya kadar olan borçların terkinin var da var; bunlar olması gerekenler.

12'nci yapılandırmayı yapıyor bu Hükümet. Bu yirmi yıllık iktidarda da 12 yapılandırmaya gerek duymak, milleti ekonomik olarak felç ettiğinin açık bir itirafıdır. Millet ödeyemediği için, gerçekten ödeyemediği için bir kolaylık sağlayarak “ne koparırsak kârdır” anlayışıyla bir süreci ortaya koyarak Hükümet götürüyor.

Şimdi, bilindiği üzere dün, sanıyorum 10'uncu maddeyle yeni deprem vergileri koyuyoruz. Aslında direkt olarak “Hayır, niye bunu yapıyorsunuz?” da demeyiz. Orta yerde bir deprem var, yaraların sarılması lazım, imkânı olanların da buna katkı sunması lazım. Ancak şu da var: 1999 depreminden sonra Sayın Başkan, bilindiği üzere, herkesin bildiği gibi, bir deprem vergisi o zaman da koyuldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ve 99'dan beri, arkadaşlarımdan bana verdiği rakama göre 88 milyar TL bu devlet vatandaştan “deprem vergisi” adı altında para topladı. Bana Hükümeti destekleyen partinin sözcüsü biraz sonra çıkıp şunu derse teşekkür ederim. Bu 88 milyar liradan deprem için kaç kuruş harcadı? Harcanmadı, depremle ilgili tedbir bakımından hiçbir para harcanmadı. Hadi, depremle ilgili harcamadınız, Kızılayı güçlendirin desek Kızılayı tam bir enkaz yaptınız, afet yaptınız, Kızılayın kendisi bir afet oldu. Nerede bu 88 milyar? Devlet bunu nereye harcadı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İlk iki yılını AK PARTİ'den önceki hükümetler harcadı, sonraki yirmi yılda 88 milyar lira vatandaştan toplanan deprem vergisi parasıyla depremle ilgili tedbiri aldınız, kaç kuruşunu buraya harcadınız; çıkın buna cevap verin ya. Veremezsiniz. Deprem için topluyorsun, kendi beceriksizliğinden dolayı hazinenin diğer giderlerine parayı aktarıyorsun. Şimdi vatandaştan

yeniden bir deprem vergisi almak için kanun çıkarıyoruz. Ortada toplanan 88 milyar var ama bugün 6 Şubat depreminin üzerinden otuz iki gün geçmiş, Maraş'tan Kahramanmaraş Milletvekilimiz, Genel Başkan Yardımcımız Ali Öztunç geldi, biraz önce genel merkezde onu dinledim, çadır feryadı var hâlen. Hâlen Maraş'ta "Çadır, çadır, çadır..." diye insanlar feryat ediyor. Bu nasıl bir kafa, nasıl bir mantık?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ciddi devletler vatandaştan deprem vergisi toplarsa bu parayı deprem için harcar. Önlemede kabiliyet, kudret ve kapasiteniz yoksa bari deprem sonrası yara sarmak için barınma, giyim kuşam, ısınma, gıda, seyyar mutfak bunlara harcasaydınız. Harcamadınız, kusur işlediniz, suç işlediniz; bunu kabul etmek mümkün değildir. Yani şimdi tekrar söylüyorum: Vatandaştan toplanan, bundan sonra toplanacak deprem vergilerini -neyse ki seçime de altmış beş gün kaldığı için- bizler amacına uygun bir şekilde harcayacağımızı, kör kuruşun hesabını vatandaşa vereceğimizi, bütün bu iş ve işlemleri de şeffaf bir şekilde, hesap verebilirlik anlayışı içinde yapacağımızı aziz milletimize Millet İttifakı olarak taahhüt ediyoruz.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ramazan Can.

Buyurunuz Sayın Can.

22.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Genel Kurul gündemine, Cumhurbaşkanının 10 Mart tarihi itibarıyla seçimleri yenileme kararı almasından sonra TBMM'nin önünde az bir zaman kaldığına, bu zamanı rasyonel bir şekilde değerlendirmek istediklerine ve yasalaştırmayı planladıkları kanun tekliflerine ilişkin açıklaması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Başarılı bir çalışma diliyorum.

Bugün siyasi partilerin grup yönetimleriyle beraber, inşallah, 404 sıra sayılı bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına dair, toplumun kahir ekseriyetine dokunan müspet bir teklifi yasalaştıracamız oy birliğiyle inşallah.

Süreç daraldı, Cumhurbaşkanımız yarın, 10 Mart tarihi itibarıyla Cumhurbaşkanlığı kararıyla seçimleri yenileme kararı alacak. Seçimlerin yenilenmesi kararı şimdiden vatanımıza, milletimize hayırlı uğurlu olsun. 11'inde Resmî Gazete'de yayımlandıktan sonra da top YSK'nin elinde olacak; YSK'nin sürecine, gündemine göre de hareket edeceğiz. Dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde, listelerin kesin olarak verilmesine kadar az bir zamanımız var, bu zaman zarfında da rasyonel bir şekilde TBMM'yi çalıştırmayı planlıyoruz. Önümüzdeki hafta 407 sıra sayılı Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Afet Yeniden İmar Fonunun Kurulması ile Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni görüşmeyi planlıyoruz. Ayrıca, uluslararası sözleşmeler var gündemde, onları yasalaştırmayı düşünüyoruz. Ondan sonraki hafta da pazartesiden başlayarak ve cuma, cumartesi de Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma gündemine alarak yargı paketi -önümüzdeki hafta-Komisyonla gelecek -Komisyonda kabul edilirse- ondan sonraki hafta da Orman Kanunu Teklifi var, yine, bir optisyenlik kanun teklifi gelecek; bütün bunları yasalaştırmayı düşünüyoruz.

Başarılı bir çalışma diliyor, Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

23.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Mersinli limon üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Deprem acısı hâlâ devam ediyor ama tabii ki vatandaşların derdi de devam ediyor.

Değerli arkadaşlar, seçim bölgem Mersin limon üretiminin yüzde 75'inin yapıldığı bir il. Erdemli'de, Silifke'de, Mersin'de limon üreticileri şu anda limonlarının yüzde 60'ının dalda olduğunu ve 4,5 liraya, 5 liraya mal ettikleri limonun 2,5 liraya alıcı bulamadığını söylüyor. Aynı zamanda, üreticilerimiz limonlarının yüzde 30'unu bu mevsimde satabilmek adına, kış şartlarından korumak için depolara aldılar; 9 liraya, 10 liraya mal ettiler ve o limonları da 4 liraya sattıklarını söylüyorlar.

İhracatı yasaklayan AKP iktidarı, şimdi ihracata teşvik verin, marketçilere “Gidin, bu limonları alın.” deyin. Erdemlili limoncu bu sene de zarar etmesin diyorum, hepimize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Mersin Milletvekili Behiç Çelik ve 19 milletvekili tarafından, yaşadığımız deprem felaketi sonrası Mersin'de görülen aşırı nüfus artışının yol açacağı sorunların araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 2/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mart 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

9/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 9/3/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Mersin Milletvekili Behiç Çelik ve 19 milletvekili tarafından, yaşadığımız deprem felaketi sonrası Mersin'de görülen aşırı nüfus artışının yol açacağı sorunların araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 2/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 9/3/2023 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaşadığımız deprem felaketi sonrasında Mersin’e yönelik oluşan göç hareketliliği ve bunun oluşturacağı olası sorunlara ilişkin İYİ Parti grup önerimiz üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli deprem felaketi ülkemizi ve milletimizi derinden yaralamış, acı kayıplarımız yüreklerimizi dağlamıştır. Hayatını kaybeden yurttaşlarımıza bir kez daha yüce Allah’tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına başsağlığı, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Bu arada, dün idrak ettiğimiz 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nü de kutluyorum. Genel Başkanı kadın olan İYİ Partimizin Sayın Akşener liderliğinde ülkemizin dertlerine derman olacak olması heyecan vericidir değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlar, 10 ili vuran bu büyük felaketin teknik ve sosyal etkileri yurdun dört bir yanında hissedilmeye devam etmektedir. İktidarın ihmalkâr, sorumsuz ve iş bilmez icraatları nedeniyle bölgede ikamet eden milyonlarca vatandaşımız başka illere göç etmek zorunda kalmıştır. Bu bağlamda, Mersin, taşıyabileceğinden çok daha ağır bir yüke maruz bırakılmıştır. 2022 yılı itibarıyla 1 milyon 916 bin nüfusa sahip olan, kayıt dışılarıyla birlikte yaklaşık 400 bin Suriyelinin yaşadığı Mersin’e deprem sonrası 400 bin depremzede vatandaşımızın yerleştiği bilinmektedir. Yaklaşık yüzde 40’lık bir orana tekabül eden bu nüfus artışı kamu ve belediye hizmetlerinde aksamalara ve altyapı sorunlarına neden olmaktadır; ekonomik, toplumsal, sosyolojik, demografik açılardan ciddi zorluklar da baş göstermektedir. Kadirşinas, hoşgörülü, yürekli Mersin halkı, her zaman olduğu gibi, kendi yurttaşlarını en iyi şekilde ağırlamayı bilir, oturup yaralarını sarmayı bilir; bizim bundan asla şüphemiz olamaz. Ancak, arkadaşlar, bir ilin üzerine bu denli büyük bir yük yüklenmesi afeti felakete dönüştüren iktidarın yeni bir sorumsuzluk örneğini teşkil etmektedir.

Değerli arkadaşlarım, Mersin insanı, istiap haddinin doldurulduğuna yönelik tüm çağrılara rağmen, iktidarın ilgisizliğinden şikâyetçidir. Mersin’de bulunan sağlık kuruluşlarında 23 bin hasta tedavi edilmişken; evler, yazlıklar, boş daireler tamamıyla dolup taşmışken; başta su temini olmak üzere temel ihtiyaçlarda aksama riskleri oluşmuşken AKP iktidarı soruna seyirci kalmaya, Mersin’i kendi kaderine terk etmeye devam etmektedir; biz buna asla izin vermeyeceğiz. Mersin’in sorunlarını her yerde duyuracak, güzel şehrimize ilelebet sahip çıkacağız.

Değerli milletvekilleri, bahsetmiş olduğum gelişmeler üzerine 22 Şubat 2023 tarihinde Mersin’de faaliyet gösteren 47 sivil toplum kuruluşu bir bildiri yayınlarak iktidara çağrıda bulunmuştur. Konunun vahametine dikkat çekmek ve yetkililerin harekete geçmesi için bu bildiri de geçen talepleri sizlerle paylaşmak isterim:

- 1) Mersin’in özel bir statüye, desteğe alınması.
- 2) Merkezî bütçeden ayrılan kaynakların artırılması.
- 3) İŞKUR tarafından sadece depremedelere yönelik istihdam teşvik programlarının başlatılması.
- 4) Deprem yardımlarının dağıtımında Mersin’e hassasiyet gösterilmesi.
- 5) Yatırım teşvik sisteminde üçüncü bölgede olan Mersin’in beşinci bölgeye alınması.
- 6) İlan edilmiş turizm bölgelerinin derhâl yatırıma dönüştürülmesi.
- 7) Henüz tamamlanmamış baraj, havaalanı, organize sanayi bölgesi, otoyol, liman, toplu taşıma ve toplu konut projelerinin tamamlanması.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, buradan Mersin’in bir evladı ve Mersin’in bir milletvekili olarak diyorum ki Mersin’i sahipsiz zannetmeyin, siyasi ikbal kaygılarınızla Mersin’i

cezalandırmaya kalkmayın, Mersin'in taşıdığı sorumluluğun farkına varın ve bir an evvel halkımızın yükünü hafifletin.

Bu duygu ve düşüncelerle grup önerimizin kabulünü diliyor, hepimize tekrar saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun Sayın Kenanoğlu.

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat depremi sonrasında depremzedelerin yani yaşamını yitirmeyip kurtarılan, depremden sağ kurtulan insanların öncelikli düşündükleri şey kenti terk etmek oldu. Biz de Maraş'ta aynı duyguları yaşadık ve insanlar özellikle havanın oldukça soğuk olması, geceleri eksi 20'ye varan soğuk altında zaten bir barınma sorunu yaşamış olmalarından kaynaklı olarak öncelikli olarak buldukları kentleri terk etmek istediler ve yoğun olarak göçler başladı. 5 milyon kişinin bu göçlerden etkilendiği söyleniyor yani yapılan çalışmalar. Tabii, bu göçler nerelere yapıldı? Ankara, İstanbul, İzmir'le birlikte en çok etkilenen il Mersin oldu tabii ki; özellikle bölgeye yakınlığı sebebiyle Mersin'e çok yoğun bir göç meydana geldi. Tabii, insanların buldukları alanları terk etmesinin getirdiği sorunlar var; en başta da burada tarım yapan insanların bu tarım alanlarını işleyememesi, tarım faaliyetinin oralarda durması gibi sorunlar bir taraftan yaşanırken diğer taraftan da bu insanların göç ettikleri yerlerde yaşadıkları sorunlar var ve göç edilen yerdeki illerin yaşadıkları sorunlar da var. Tabii, burada Mersin özelinde konu gündeme geldi ancak bununla birlikte, dediğim gibi, İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin'den sonra da Antalya, Muğla, Elâzığ, Eskişehir illerinin yoğun göç aldığı ifade ediliyor.

Buralarda, gittikleri yerlerde yine barınma sorunu söz konusu çünkü kiralarda çok ciddi artışlar yapıldı. İş bulma, çocukların eğitimi, sağlık ve psikolojik sorunlar gibi sorunlar da devam ediyor. Dolayısıyla bunların, bu göç eden insanların buldukları yerlerde bir taraftan bu kentlerin, onların yaşanabilir hâle getirilebilmesi, göç ettikleri illerin nüfus artışından kaynaklı olarak altyapı ve benzeri hizmetlerinin güçlendirilmesi gerekiyor. Onun yanı sıra da depremzedelere yönelik de çalışmalar yürütülmesi gerekiyor çünkü ağır bir travma yaşayan vatandaşların yeni yerleştikleri bölgelerde ilave sıkıntılar yaşamamasını istemiyorsak bunlara çözüm üretmemiz gerekiyor. Bunların başında da tabii ki her aileyle tek tek görüşülmesi gerekiyor. Bu ailelerde kimler vefat etmiş, kayıpları ne durumda, ebeveynlerinin iş durumu nedir, çocukların eğitim durumu nedir, psikolojik desteğe ihtiyacı var mıdır yok mudur; bütün bunların incelenmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Tabii, bununla birlikte, işini kaybeden ebeveynlerin yeniden istihdamı konusunda bölgesel kalkınma stratejileri göz önüne alınarak planlı bir yönetim ve yönlendirme yapılması gerekiyor ve çocukların mutlaka okulla bağlarının sürdürülmesi gerekiyor; okullardan uzaklaştırılmaması için, uzaklaşmalarını için tedbirlerin alınması gerekiyor. Bütün bu çalışmaların yürütülmesi için, tabii, diğer taraftan da buldukları kentlerdeki koşulların iyileştirilmesi gerekiyor. Bu anlamıyla bu deprem felaketinden kurtulmak açısından hem deprem yaşanan bölgeler hem de depremzedelerin göç etmek zorunda kaldığı illere ayrı bir çalışma, destek ve o bölgelerdeki sorunları giderme konusunda merkezî iktidarın çalışma yapması gerekiyor.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Cengiz Gökçel.

Buyurunuz Sayın Gökçel.

CHP GRUBU ADINA CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

6 Şubat günü çok büyük bir yıkıma neden olan deprem felaketi yaşadık. Deprem felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum; ulusumuzun başı sağ olsun.

Değerli arkadaşlar, deprem sonrasında vatandaşlarımız deprem bölgelerinden göç etmeye başladı. Mersin deprem bölgesine yakın ama deprem riski bakımından güvenli kent olarak birçok vatandaşımızın göç ettiği bir kent hâlini aldı. Bununla birlikte, deprem bölgesinde yaşayan vatandaşlarımızın birçok akrabası Mersin'de yaşıyor. Bir kısım depremzede vatandaşlarımızın Mersin'de yazlıkları var, 2'nci konutları var. Dolayısıyla Mersin'e 400 binden fazla depremzede vatandaşımızın geldiğini tahmin ediyoruz. Depremzede vatandaşlarımızın başımızın üstünde yeri var. Ancak şu da bir gerçek: Depremden önce de Mersin'de 400 bin civarında sığınmacı yaşıyordu; Suriyeli, Afgan ve farklı ülkelerden gelen 400 bin vatandaş yaşıyordu. Mersin'in nüfusu depremzede vatandaşlarımızın gelmesiyle birlikte yaklaşık yüzde 40 arttı. Bu kadar vatandaşımızın Mersin'e yoğun gelişiyile beraber, Mersin Büyükşehir Belediyemiz başta olmak üzere belediyelerimizin bu yükü öz kaynaklarıyla kaldırması mümkün değil. Bu durum göz önünde bulundurularak merkezî Hükûmetin Büyükşehir Belediyemize ek kaynak aktarması gerekiyor. İller Bankası başta olmak üzere Mersin'e destek verilmeli. Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Vahap Seçer ve bizler defalarca çağrıda bulunduğumuz, "Mersin'in bu yükü kaldırması için Mersin'in afet bölgesi kapsamına alınması ya da özel bir statü verilerek daha fazla kaynağın Mersin'e verilmesi gerekir." dedik. Ancak geldiğimiz noktada, özellikle Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Vahap Seçer yalnız bırakıldı, herhangi bir bakan ya da İller Bankasından arayan soran olmadı. Deprem gibi bir afet sonrasında Büyükşehir Belediye Başkanını aramıyorsanız ne zaman arayacaksınız?

Değerli arkadaşlar, bakın, Mersin yaşanan kuraklıkla birlikte risk altında, barajlarımızın su seviyesi tehlikeli noktada; alt yapımız, kanalizasyonumuz alarm veriyor, yollarımız araç trafiğini kaldırmıyor; derhâl bu konuda merkezî Hükûmet Mersin'e destek olmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) - Tüm bunlara rağmen, Mersin Büyükşehir Belediyemiz ve bütün belediyelerimiz deprem bölgesinde ilk günden beri canla başla çalışıyor. Mersin Büyükşehir Belediyesi deprem bölgesinde sizin yapmadığınız yardımları yaparken Mersin'e gelen depremzede vatandaşlarımıza da destek oluyor. Davultepe, Fuar Alanı ve Erdemli başta olmak üzere geçici barınma alanlarında depremzedeleri misafir ediyor. Davultepe, Fuar Alanı ve Erdemli'de yaşayan depremzedelerimizin insani ihtiyaçlarını ve hijyen malzemesi ihtiyaçlarını karşılıyor. Mersin'e gelen depremzede öğrencilerimize başta kırtasiye, giyim olmak üzere destek veriliyor. Depremzede vatandaşlarımıza ağız, göz sağlığı ve sağlık hizmetleri desteği veriliyor. Mobil kuaför hizmeti veriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Başkanım, tamamlasam...

BAŞKAN – Tamamlayın.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Mersin'de ve deprem bölgesinde depremzedelere bu kadar katkı yapmaya çalışılırken esas sorumlu olan kurumlar ne yapıyor, bir de buna bakalım. Özellikle böyle afetlerde vatandaşlarımızın acil barınma ihtiyacını, aşını, ekmeğini, yemeğini karşılaması gereken Kızılay. Kızılay tarihî bir kuruluşumuz ve ilkokulda bize "Büyük felaketlerde vatandaşımızın dostu, can simidi, can yoldaşı Kızılay." diye öğretilirdi. Ama maalesef, AKP iktidarıyla

beraber, Kızılay bir ticarethaneye dönüştürüldü. Kızılay, vatandaşa çadır vermesi gerekirken, aş, ekmeke yetiştirilmesi gerekirken, gıda yetiştirilmesi gerekirken maalesef bunları sattığını gördük.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Zeynep Gül Yılmaz.

Buyurunuz Sayın Gül Yılmaz.

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin Mersin’imizle ilgili Meclis araştırması önergesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi, hemşehrilerimi ve aziz milletimi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında Kahramanmaraş merkezli depremlerde vefat eden tüm vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar temenni ediyor, aziz milletimize ve yakınlarına da sabırlar ve başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’nin yüreğinde derin yaralar açan asrın en büyük felaketinin ardından devlet millet el ele vererek yaralarımızı sarmaya, acılarımızı dindirmeye, deprem enkazını kaldırmak için var gücümüzle çalışmaya devam etmekteyiz.

Ülkemizin dört bir yanında olduğu gibi seçim bölgem Mersin’de de deprem felaketinin izlerini silmek için olağanüstü bir gayret gösterilmektedir. 11 ili etkileyen deprem felaketine en yakın ve güvenli bölgelerden biri olarak yer alan Mersin’imiz, afetten etkilenen vatandaşlarımıza kucak açan ilk şehirlerimizden biri olmuştur. Mersin’imizdeki kamu kurum ve kuruluşlarında 2.617, okul pansiyonlarında 3.525, özel yurtlarda 1.166, Gençlik ve Spor Bakanlığımız bünyesindeki KYK yurtlarımızda 9.945, otel, motel ve diğer işletmelerde ise 32.693 kişi olmak üzere toplam 50.101 afetzede vatandaşımız barındırılmaktadır. Evlerde barındırılan afetzede vatandaşlarımızın sayısı ise 105.498’dir. Belediye tesislerinde barındırılan 5.019 vatandaşımızla birlikte şu an itibarıyla ilimizde kayıtlı olarak bulunan depremzede sayısı 160.618’dir. Bu sayının daha fazla olduğuna ilişkin iddialar Valiliğimiz tarafından araştırılmaktadır. İlimiz, deprem felaketinin ardından barınmanın yanı sıra yaralılarımız için de sağlık üssü hâline gelmiştir. 23.563 afetzede sağlık birimlerimizden ve hastanelerimizden hizmet almış, 22.145 kişi taburcu edilmiştir. Hâlen yoğun bakımda 140, serviste 307 olmak üzere 447 yaralı depremzede vatandaşımızın ilimizdeki hastanelerde tedavisi sürmektedir.

Değerli milletvekilleri, asrın felaketinin ardından teşkilatımızla, milletvekillerimizle biz de ilimizde barındırılan depremzedelerimizi ziyaret ederek acılarını paylaşmaya çalıştık. Hemen hemen hepsinin ağzından dökülen ilk cümle, Allah’a şükür, devletine teşekkür, ardından da bir an evvel memleketlerine dönme isteği olmuştur. Devletimiz de bu yönde çalışmalarını sürdürüyor elbette.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Devamla) - Depremzedelerimiz için geçici barınma alanları, konteyner kentlerin yapımı ve buralara yerleştirmeler devam ederken cumhuriyet tarihinin en büyük afet konut yapımı seferberliği kapsamında kalıcı konutlar için de ilk kazmalar vuruldu. İki ay içerisinde toplam 309 bin konutumuzun yapım süreci başlayacak ve inşallah depremzedelerimiz bir yıl içinde yuvalarına kavuşmuş olacak. El birliğiyle tüm şehirlerimizi yeniden kalkındıracak, ekonomisiyle, kültürüyle, sanatıyla depremden etkilenen her bir ilimizi her alanda yeniden ihya ve inşa edeceğiz.

Tekrar tüm milletimize geçmiş olsun dileklerimi sunuyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkanım, kayıtlara geçsin diye... Zeynep arkadaşım Mersin’de Valiliğin araştırma yaptığını söyledi. Bir ayı geçen bir süredir depremzedelerin Mersin’de kaç kişi olduğunu öğrenemediysek yardımları da sağlıklı ulaştırmamız mümkün değil. Dolayısıyla, tam da burada, yüce Meclisimizin çatısı altında bir araştırmanın acil yapılması hem Mersin için hem depremzedelerimiz için en uygun olanıdır diyorum ve kayıtlara geçsin lütfen. Eğer bu konuda hassasiyet duyuyorlarsa bu araştırma önergesine mutlaka “evet” yönünde oy kullanmaları uygun olur diyorum.

Teşekkür ederim.

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, ben de söz almak istiyorum kayıtlara geçmesi adına.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül Yılmaz.

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Şimdi, ben özellikle net sayılar verdim. Bin ve yüz yani küsuratına varana kadar net rakamlar verdim. İlimizde barındırılan depremzede sayısı nettir. Özellikle de belirttim, bu iddialara karşı dedim, bu bize göre iddiadır. Bizim verdiğimiz rakam net olup muhalefetin iddiası şu an için doğru bir iddia değildir.

BAŞKAN – Kayıt altına alınmıştır.

Teşekkür ediyoruz efendim.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkanım, biz de tahminî diyoruz zaten, araştırılsın.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin (TMMOB) yetkilerinin alınmasının yarattığı olumsuz etkilerin araştırılması amacıyla 9/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mart 2023 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

9/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 9/3/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

9 Mart 2023 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen (24156 grup numaralı) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin (TMMOB) yetkilerinin alınmasının yarattığı olumsuz etkilerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin

diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 9/3/2023 Perşembe günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı

Buyurunuz Sayın Gaydalı.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, partimiz HDP tarafından verilmiş olan araştırma önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, Kahramanmaraş merkezli meydana gelen 2 depremde 11 ilimizde, on binlerce canımızı yitirdik. Maalesef insanlar, depremden dolayı değil, Türkiye'nin depreme hazır bir ülke olmadığı, binaları gerekli mevzuatlar çerçevesinde inşa edilmediği, denetimlere tabi tutulmadığı için aramızdan ayrıldılar. Bu deprem bize, depreme karşı ne kadar hazırlıksız bir ülke olduğumuz gerçeğini bir defa daha gösterdi. Bu ölümlerin sorumlusu, denetim yapmaktan imtina eden, denetim mekanizmasını gereksiz gören ve sonunda denetimleri ortadan kaldıran iktidardan başkası değildir.

Süreci biraz açmak gerekirse Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği yani TMMOB, meslek etiği ve ilkeleri çerçevesinde hizmet veren en onurlu birliklerden biridir. 2013 yılına kadar denetim yetkisi TMMOB'ye aitti fakat 2013 yılında 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8'inci maddesinde yapılan değişiklikle, Mühendis ve Mimar Odalarına bağlı olan odaların yapılarla ilişkin vize, rapor ve onay yetkileri yani yapı denetim yetkileri elinden alınarak özel şirketlere verilmesi yasal düzenlemesi yapıldı. Sanki siyasi bir zafer kazanırcasına o günün büyük bir sevinci vardı. Peki, bu durum neye yol açtı? Müteahhitlerin kendi denetim şirketlerini kurmasına neden oldu yani müteahhitler projeleri kendi çiziyor, binayı kendi yapıyor, denetimi de kendi yapıp onaylıyor.

Sadece bununla da kalınmadı, Mimar ve Mühendis Odalarının denetim mekanizması dışına atılmasıyla birlikte mimar ve mühendisler müteahhitlerin birer işçisi, memuru hâline getirildi. Yani müteahhidin proje ve imar ilkelerine aykırı taleplerine karşı durabilecek irade sergileyebilmekte zorlandılar çünkü bu bozuk düzene ayak uydurmak mecburiyetinde bırakıldılar.

Mimar ve Mühendis Odaları gibi bir meslek örgütünün denetim mekanizma ağının içerisinden çıkarılmasının ana nedeni ise Birliğin özellikle kamu tarafından yapılmak istenen bilim ve tekniğe uygun olmayan projelere onay vermemesiydi. Kısacası, rant düzenine karşı durduğu için Mimar ve Mühendis Odaları bu sürecin dışında bırakıldı. Bunların sonucunda AKP iktidarı denetimsiz, akılsız ve vicdansız bir düzen yarattı.

Sadece denetim yetkisini aldığımız Mimar ve Mühendis Odaları değil, denetim yetkisi verdiğiniz valileri de konuşmamız gerekir. 16 Ocak 2020 tarihinde İmar Komisyonunda görüşülen Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 27'nci maddesinde bir değişiklik yapılmıştı. Yapılan değişiklikle, köylerde yapılan yapılar için projelerin valilerce uygun görülmesi ve muhtarlara da bildirim zorunluluğu düzenlenmişti ve bu "etkin bir şekilde denetim" amacıyla açıklanmıştı. Bu depremde yüzlerce köy haritadan silindi, denetim görevini verdiğiniz valilikler hakkında bir soruşturma başlattınız mı?

Değerli milletvekilleri, bu iktidar kendi döneminde hiçbir şeyin denetlenmesini istemiyorsa kesinlikle usulsüzlük yapıyordur. Siz yaptığımız yasal düzenlemelerle, çıkarılan imar aflarıyla insanların hayatını çaldınız. Bilime ve akla bu kadar sırtınızı dönmüşken tutduğunuz tek dal "Kentsel dönüşüm dedik, karşı çıkıldı." safsatasıydı. Sizin, kenti dönüştürmek değil kentleri ranta dönüştürme arzunuz

yüzünden bugün acılar çekiliyor ve üzülecek belirtmek zorundayım ki bu kafayla giderseniz bu toplum daha çok acılar yaşayacaktır. “Kader” diyerek “takdiriilahi” diyerek bu olayı açıklamanız da mümkün değil, bu insanlara bu kaderi iktidarınız planladı. Ama AFAD’ın başındaki Bakan depreme karşı bir hazırlık yapmadı mı? Tabii ki yaptı; işte, yaptığı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Öyle depremden birkaç ay önce videolar çekip “Depremden sonra bir daha ‘Bu devlet nerede?’ dedirtmeyeceğiz.” demekle, koltuğun yanında oturarak deprem tatbikatı yapmakla olmuyor. Bu, sadece “Koltuğumun yanındayım ve ne olursa olsun deprem de olsa, sel de olsa ben bu koltuğu bırakmam.” mesajıdır, bundan başka da bir şey değil ama deprem yetkilileri “İki elinizi başınıza kapatın.” demesine rağmen Sayın Bakan bir eliyle kendi başını tutarken öbür eliyle koltuğunu sıkı sıkı tutuyor; ona dikkatinizi çekerim. “Devlet nerede?” dedirtmemek istiyorsanız denetimsiz tek bir yapı bırakmayacaksınız. Oysa, siz sadece Mühendis ve Mimar Odalarından denetim yetkisini almakla kalmadınız, üstüne çıkarılan imar aflarıyla ülkenin kalbine bombayı yerleştirdiniz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP Grubunun vermiş olduğu Meclis araştırması önergesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Yapı denetimi, bir inşaat uygulaması ve ruhsat iznidir. Binanın sağlıklı zemine oturtulmasından çevre düzenlemesine kadar geniş bir tanımlaması vardır. İnşaata gerçekleştirecek firmaların mutlaka bir yapı denetim firmasıyla çalışması gerekmektedir. Yapı denetim mühendisliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının belirlediği prosedürleri yürütür, yönetmelikler çerçevesinde yapılan inşaatın uygunluğunu gözetir; bir inşaatın tüm safhalarının projelendirilmesi, inşaatın kontrolü ve onayı aşamasında sorumluluğu vardır. Denetim firmasının, binanın doğru şekilde bitirildiğini onaylayıncaya kadar sorumluluğu devam eder. TMMOB proje tasdiki 1960 yılından bu tarafa ülkemizde uygulanmaktaydı. Gezi olaylarından sonra, 12 Temmuz 2013 tarihinde TMMOB proje tasdiki kaldırılmıştır. TMMOB proje tasdikinin iptali anlamsız bir karardır. Tasdik iptali Hükümetin ideolojik uygulamalarından biridir. Böylece, proje onayından bir kademe iptal edilmiş oldu.

Deprem yöresinde yapı denetimi 2001 yılında Hatay’ı, Gaziantep’i, Adana’yı; 2011 yılında ise Türkiye’nin tüm illerini kapsadı. Yapı, hiçbir denetimden geçmemiş, ruhsat almamış; daha sonra yapı denetimden geçirilerek ruhsat verilmiş. Bu garabetin dünyada eşi benzeri bulunmaz.

Sayın Cumhurbaşkanı yıkılan binaların yüzde 98’inin Deprem Yönetmeliği’nin yürürlüğe girdiği 1999 yılından önce yapıldığını ilan etmiştir. Bu dönemde TMMOB’un proje onayı bulunmaktaydı. Kaldı ki şehir planlamasından zemin incelemesine kadar tüm kademelerde aksama vardır. Bir şehrin zemin analizini Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü yapar ve bunu yayımlar, belediyelere bildirir. Belediyeler bunun üzerine imar projesi geliştirirler. Ülkemizde belediyelerce değiştirilmiş fay hatları vardır. Depremden sonra AFAD, sayfasından zemin analiz raporunu kaldırmıştır. İmar kat tespitini belediyeler yapıyor, sonra da her defasında artırıyor. Burada belediyelerin davranışı izahata muhtaçtır. Neden başlangıçta uygun kat yüksekliğini vermediniz veya başlangıçta karar verdiğiniz kat yüksekliğini daha sonra neden değiştiriyorsunuz?

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Deprem Araştırma Komisyonu kurdu, Temmuz 2021’de 500 sayfalık bir rapor yayımladı. Bu raporda, Sayın Komisyon Başkanı, deprem için kurumsal organizasyonlar ve mevzuat güncellemesi içerecek şekilde daha da iyileştirilecek eş güdümün sağlanmasının gerektiğini vurgulamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Çevre, Şehircilik Bakanlığı rapora göre mevzuatta birtakım değişiklikler yapmalıydı ama hiçbir şey yapılmadı. Bu durum, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ne kadar önemsizleştirildiğinin, Bakanlığının ne kadar gereksiz bir bakanlık olduğunun ibretlik vesikasıdır. Yeniden Meclis araştırma komisyonu kurulup bunların gözden geçirilmesini ve bunun gereği yapılan değişikliklerin yürütme tarafından dikkate alınmasını dilerim.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kastamonu Milletvekili Sayın Hasan Baltacı.

Buyurunuz Sayın Baltacı.

CHP GRUBU ADINA HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, önümüzde bir öneri var, öneri diyor ki: “TMMOB yetkilerinin alınmasının yarattığı olumsuz sonuçların...” Bu önerenin gerekçesinde şöyle bir ifade geçiyor: Depreme karşı etkin önlemlerin ve hazırlıklarının yer aldığı kapsamlı bir deprem politikasının olmamasından bahsediliyor. Evet, yaşadığımız yıkım bize gösteriyor ki Türkiye’nin kapsamlı, ulusal bir deprem politikası yok ama aslında AKP’nin bir deprem politikası var. 1999 depreminden beri ısrarla uyguladığı, hiç taviz vermediği bir deprem politikası var, o da şudur: Propaganda, istismar ve hamaset politikasıdır. Türkiye’yi dönüp dönüp yirmi dört yıl önceki yaşanan o yıkımla korkutmak üzerinden uyguladığı bir deprem politikası vardır. Yalnız, bu yirmi dört yıldır uyguladığımız politika, 6 Şubat’ta bir buçuk dakikada, o propagandasını yaptığımız “Türkiye Yüzyılı” propagandasından “asrın felaketi” propagandasına geçmemize engel olamamıştır. Şimdi bu önergeyle deniliyor ki: Bir ulusal deprem politikasına ihtiyaç var ve ulusal deprem politikasını oluştururken de bu ülkenin binlerce ama binlerce mimarı, şehir plancısı ve mühendisini de içerisine alan bir stratejiyi geliştirmemiz lazım. Bunu niye yapmamız lazım? Şundan yapmamız lazım: Doğru zeminlere dayanıklı binaları inşa etmek için yapmamız lazım. Doğru zeminlere dayanıklı binaları inşa etmenin en kesin, en garanti yolu da denetim yapmaktan geçer. Denetimin de en kesin yolu binlerce mimar, mühendis ve şehir plancısını sürecin içerisine yetkili olarak dâhil etmekten geçer. TMMOB’un devre dışı bırakılmasını istiyorsunuz çünkü denetimden korkuyorsunuz. Mühendislerin örgütlü olmasından ve TMMOB’un denetim yapmasından korkuyorsunuz. Gerçeğin ortaya çıkmasından korkuyorsunuz. TMMOB’u devre dışı bırakarak aslında kentleri savunmasız bırakmak istiyorsunuz, kentleri savunmasız bırakarak da kentleri ranta, talana ve yağmaya açık bırakmak istiyorsunuz; Tayfun Kahraman gibi, Mücella Yapıcı gibi, Can Atalay gibi kent savunmacılarını hapse atmakla aslında rant düzenininin devam etmesini istiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, ilginçtir, propagandadan bir adım geri adım atmıyorsunuz. Kara, kirli ve ikiyüzlü propagandanıza hâlen devam ediyorsunuz. Bir taraftan bakanlar ve milletvekilleri eliyle propaganda yaparken bir taraftan da tetikçileriniz ve yandaşlarınız eliyle toplumu tehdit etmekten zerre kadar geri adım atmıyorsunuz.

Şimdi, Sayın Bakan diyor ki: “1999 ve öncesinde yapılan binalar yıkıldı.” Yüzde 98’i yani yıkılan binaların yüzde 98’i 1999 yılından önce yapılan binalarmış. Ama yandaş gazetenez ne diyor biliyor musunuz? “Riskli yapıların yenilenmesine engel olan TMMOB.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Baltacı.

HASAN BALTACI (Devamla) – Bir taraftan, yandaşlarınız eliyle, riskli yapıların yıkılmadığını, TMMOB’un engel olduğunu iddia ediyorsunuz, bir taraftan da Bakanın ağzıyla “1999 depreminden önceki binalar yıkıldı.” diyorsunuz ve aynı yandaş gazetesinin yazarlarına “TMMOB için hesap verme vaktidir.” diyerek aslında Türkiye’nin en önemli denetim kuruluşu olan TMMOB’u hedef göstermekten asla çekinmiyorsunuz. Geçen gün bu kürsüde Sayın Meral Daniş Beştaş açıklamıştı, 2021’deki Deprem Komisyonunda şöyle bir ifade yer alıyor arkadaşlar; sormuşlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığına, onlar da cevap vermişler, demişler ki: “Adıyaman’da yüzde 94, Hatay’da yüzde 85, Maraş’ta yüzde 93 oranında riskli binaları yıktık.” Ya, bu ne perhiz bu ne lahana turşusu! Yıktınız mı yıkmadınız mı, engel mi olduk? Bir şeye karar vermeniz lazım. Ama karar vermeniz için artık zaman çok geçtir; altmış beş gün kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HASAN BALTACI (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Zaman azaldı. Bu ülkenin yurtsever, devrimci, aydınlık mimar, mühendis ve şehir plancılarına çağırımdır: Denetim yapacağız, örgütlü olacağız, bu kötülüğü yeneceğiz, bu karanlığın altından kalkacağız; bu enkazı yine bilimle, akılla, mücadeleyle, vicdanla bizler kaldıracacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Şeyhmus Dinçel.

Buyurunuz Sayın Dinçel.

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞEYHMUS DİNÇEL (Mardin) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; HDP Grubunun Meclis araştırması önergesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

6 Şubatta meydana gelen asrın felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Rabb’im bizlere bu acıları bir kez daha yaşatmasın temennisinde bulunuyorum.

Öneride, TMMOB’un vize ve rapor yetkilerinin kaldırılmasıyla ilgili kararların sonuçlarının etkisi üzerine bir araştırma komisyonu oluşturulması teklif edilmektedir. Değerli milletvekilleri, bizler, meseleye bütüncül ve tüm yönleriyle bakmaz isek doğru sonuçlara ulaşmamız mümkün olmaz. Elbette ki depremlerin yarattığı yıkımları ve etkilerini ve sonuçlarını hem teknik hem bilimsel hem sosyal ve psikolojik açıdan mutlaka tartışmalıyız, konuşmalıyız; bunları konuştuğumuzda, tartıştığımızda bu tür felaketlerin gelecekte yaratacağı yıkımları en aza indirgeyebiliriz ama meseleyi salt bir yönüyle değerlendirirsek eksik değerlendirmiş oluruz. Şu ana kadar yapılan çalışmalarda, meydana gelen yıkımların büyük bir kısmının 2000 yılı öncesine ait yapılar olduğu öngörülmektedir. Bu yapıların da büyük bir bölümünün odalardan vize almış, incelenmiş, onaylanmış projeler olduğu aşikârdır. Her onay almış projenin yıkılmayacağı, ayakta kalacağı gibi bir sonuca varmak da doğru değildir. Ayrıca, TMMOB’un 2005 tarihli 25833 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Denetim Yönetmeliği’nin 4, 6, 15, 16 ve

18'inci maddeleri uyarınca vize tescili hâlâ zorunlu hâlde yaptırılmaktadır. TMMOB'un buna uymayan üyelerinin zorla Onur Kuruluna sevki yapılmaktadır. Yani pratikte vize uygulaması devam etmektedir.

Mimar ve mühendisler olarak TMMOB'dan beklentimiz, meslek gruplarının daha kaliteli hizmet verebilmeleri için çalışma sağlamaları, bu yönde çaba sarf etmeleridir. Diğer meslek gruplarında olduğu gibi en az iki yıl büro veya şantiye denetimi olmayanlara büro tescil belgesi verilmesi bizce sakıncalıdır, bununla ilgili yeni çalışmalar yapılmalıdır. Kentsel dönüşüm projelerine doğrudan karşı çıkmaktansa bilimsel ve teknik destek vererek katkı sağlanmalıdır. Yönetmeliklere ve mühendislik ilmine uygun yapılsa bile uygulamalarda ve denetimde sorunlar yaşanabilmektedir, bundan dolayı bu olayı sadece oda vizesine bağlamak doğru bir yaklaşım olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ŞEYHMUS DİNÇEL (Devamla) – Teşekkürler Başkanım.

99 Gölcük depreminden sonra tüm yönetmelikler gözden geçirilip, yeniden yapıлып daha sağlam, daha dayanıklı binalar için gerekli önlemler alınmıştır ama ne yazık ki yanlış zemin, denetim eksikliği ve yetersizliği yeni binaların da yıkımına neden olmuştur. Bugün bizler yaşadığımız büyük depremden doğru okumalar yapmalı, bu acıları tekrar yaşamamak için el birliğiyle mücadele etmeliyiz.

Ayrıca, bu yeni yapılacak yerlerle ilgili de birkaç şey söylemek isterim. Mutlak surette şehirler daha sert zeminlere yatay şehirler şeklinde yeniden geliştirmeli ama mevcut yerleri de sosyal donatı alanları olarak değerlendirmeli, şehrin tarihi, kültürel ve turistik yerlerinin yeniden ihyası için çalışmalar yapılmalıdır.

Bu vesileyle bir kez daha, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara şifa diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ŞEYHMUS DİNÇEL (Devamla) – Teşekkürler Başkanım.

Yaralarımızın sarılması için gerek sahadan gerek saha dışından destek veren herkese teşekkür ediyorum. Yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ataş...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri'nin Talas ilçesindeki Kepez Ortaokuluna ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizin yaşadığı en büyük felaketlerden olan 6 Şubat depremleri sonrası afet bölgesi ilan edilen 11 ilin dışında depremden en çok etkilenen il Kayseri olmuştur. Kayseri'nin Talas ilçesinin Kepez Mahallesi'nde 460 öğrencinin bulunduğu Kepez Ortaokuluyla ilgili bölgeden çok fazla şikâyet alıyoruz. Kepez Ortaokulunun yığma bina olup deprem yönetmeliğine uygun yapılmadığı, bu yüzden iki yıl önce yeni okul binasının yapımına başlandığı ancak temeli atıldıktan sonra başka bir işlem yapılmadığı bilinmektedir. Şehrimizde artçı sarsıntılar hâlâ devam etmekte, Kepez'de bulunan vatandaşlarımızın tedirginliği de gün geçtikçe büyümektedir. Vatandaşlarımız çocuklarını okula

gönderememekte, seslerini de yetkili mercilere duyuramamaktadır. Kepez'deki hemşehrilerimin ve okuluna devam edemeyen öğrencilerimizin bu sorununa acil çözüm bulunmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, depremde kaybolan insanlar ve refakatsiz kalan çocuklarımızın sorunlarının araştırılması amacıyla 9/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mart 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

9/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 9/3/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, depremde kaybolan insanlar ve refakatsiz kalan çocuklarımızın sorunlarının araştırılması amacıyla 9/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3946 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 9/3/2023 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Ali Haydar Hakverdi.

Buyurunuz Sayın Hakverdi.

CHP GRUBU ADINA ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Depremde kaybettiğimiz canlarımızı rahmetle anıyorum, yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyorum. Yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum. Ülkemizin başı sağ olsun.

Çok acı ve zor günlerden geçiyoruz. Acılarımızı paylaşmalı, bir an önce yaralarımızı sarmalı ve hep birlikte ayağa kalkmalıyız. 46.104 vatandaşımız hayatını kaybetti, 300 binden fazla vatandaşımız da yaralandı. Millet yardıma koştu eliyle, dişiyile, tırnağıyla ama maalesef herkes diyor ki: “Devlet yoktu.” Çünkü iktidar sahipleri devletin kolonlarını kesti. Talimatla yangın söndürmeye gidenler, tek adam rejimi afeti maalesef felakete çevirdi. Hâlâ yüzlerce canımız kayıp ve yüzlercesi aranıyor.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu konuda bir komisyon kurduk ve çalışmalarımızı yapıyoruz. Çok sayıda veri topladık, evlatlarını kaybeden anne-babalarla görüştük, ailelerle görüştük, valiliklerle ve cumhuriyet savcılıklarıyla, başsavcılıklarla görüştük. Kimin hangi enkazdan çıkartıldığı ilk günlerde

bilinmiyordu. Sadece Hatay ilimizde 1.400'den fazla kimliği tespit edilemeyen vatandaşımız, isimsiz, DNA'sı ve fotoğrafıyla birlikte sadece bir numarayla mezarlara defnedildiler. İlerleyen süreçte canlardan umut kesildiğinde maalesef iktidar bedenlerden de vazgeçti, bir an önce özensiz bir şekilde molozlar kaldırılmaya başlandı. Geride kalanlar yakınlarının bedenlerinin yerine, enkazdan aldıklarını molozlarla camı niyetine mezara defnettiler maalesef. Maalesef, çok acı şeyler yaşadık. Enkazlardan yakınıni çıkarıp, ambulansa verip hastaneye sevk edenler diğer yakınlarını çıkarmak için enkazda çalışmaya devam edip sonra dönüp hastaneye yakınıni aradığında yakınıni bulamadı ya da günlerce enkaz başında kalanlar, yakınlarını arayanlar, enkazdan yakınıni çıkaramadıktan sonra savcılıklara gittiler, DNA testleri verdiler, fotoğraflar verdiler; buradan sonuç alamadıktan sonra da şehir şehir dolaşip hastane hastane gezdiler, orada da bulamadıktan sonra Bakanlıklara gittiler ve Bakanlıklarda da maalesef sağlıklı bir bilgi alamadılar.

Dün, Çocuk İstismarının Önlenmesi Komisyonunda İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Aile Bakanlığından yetkililer vardı. Bu yetkililerin birbirinden haberi yoktu, her biri başka başka rakamları telaffuz ettiler. Bugün olmuş, depremin üzerinden bir aydan fazla zaman geçmiş, maalesef, 3 Bakanlık bir koordinasyon hâlâ ama hâlâ kuramamış, merkezî bir sistem kuramamış.

Komisyonumuzda 5 milletvekili arkadaşımız var; tek tek verileri topladık, fotoğrafladık, bilgileri araştırdık, iletişim kurduk, bizzat ailelerle görüştük ve bu verileri Aile Bakanlığıyla paylaşmak ve karşılaştırmak istedik. Defalarca Aile Bakanı Hanımefendi'yi aradık; dönmedi, bize randevu vermedi, yüzümüze bakmadı. Aile Bakanlığının önüne gittik, bir muhatap bulamadık; derdimiz sadece bu verileri karşılaştırmak, bir sonuç alabilmektir. Hastane hastane, tek tek verileri toplamaya çalıştık; inanım, şu süreçte iğneyle kuyu kazdırdınız bize, gerçekten iğneyle kuyu kazdık.

Birçok vatandaşımızla görüştük, hâlâ da etkisi altındayız. Hatay'dan bir vatandaşımız geldi. Suriye'de uzun süre askerlik yapmış, hâlâ da orada askerlik yaparken altlarındaki mağaranın göçtüğünü hissetmiş önce yani depremi mağara göçüyor sanmış. Sonra depremin içeriğini öğrendiğinde can havliyle Hatay'a, çocuğunun ve eşinin yanına koşmuş, günlerce enkazda çocuğunu ve eşini aramış; bulamamış. Sonra gitmiş, enkaz tamamen kaldırıldığında onları bulamadıktan sonra gitmiş, savcılığa DNA'sını vermiş, fotoğrafını vermiş; oradan da sonuç alamamış. Yine, kapı kapı, hastane hastane, şehir şehir gezmiş; olmamış, Aile Bakanlığına gitmiş. Aile Bakanlığında ne demişler biliyor musunuz? "184'ü arayın." Ya, arkadaşlar gerçekten o kadar üzücü ki... Ne dedi biliyor musunuz? Bu asker arkadaşımız dedi ki: "Ya, ben yıllardır devlet için çalışıyorum, ölüme gittim, canımdan vazgeçtim ama devlet şu zor günümde eşimi ve evladımı ararken beni yapayalnız bıraktı, sahipsiz bıraktı." Ya, şöyle diyor: "Böyle, ben Araf'ta yaşayamam. Çocuğumu ve eşimi bulamazsam ben böyle nasıl yaşarım Araf'ta?" Ve bugün olmuş, bugün olmuş, bu iktidar, bu asker kardeşimize eşini ve çocuğunu veremiyorsa eğer ne işe yarar ki, niye burada durur ki?

Biz bu acılarla, bu şeylerle uğraşırken bu arada Diyanetin bir açıklaması oldu, depremden altı gün sonra "Evlatlıkla evlenme engeli yok." diye bir açıklama oldu. Babanın hâlini düşünebiliyor musunuz bu durumda? Ya, nasıl vahim bir durum? Düşünebiliyor musunuz bunu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Yani baba evladını arıyor, Diyanetten böyle bir açıklama oluyor, çıldırmaz mı adam ya? Çıldırttınız, çıldırttınız.

Başka bir sıkıntı daha yaşadık. Bu arada cemaatlere çocukların teslim edildiğini gördük. Ya, cemaat kim? Arkadaşlar, cemaat kim ya? Devlet varken cemaat kim? Gördük cemaati, başımıza bombalar yağdırdılar. Devleti çürüttünüz.

Geldiğimiz şu süreçte değerli arkadaşlar, gördük ki bu beceriksiz, liyakatsiz ve yeteneksiz bakanlar bu işin altından kalkamaz. Gelin, önergemizi kabul edin, birlikte bir araştırma komisyonu kuralım, iktidarı ve muhalefetiyle birlikte, depremde kaybolan yakınlarını arayan insanlarla birlikte arayalım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi.

Buyurun Sayın Bahşi.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAŞŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ iktidarı tarafından yıllardır uygulanan ayırıştırma politikalarına rağmen büyük Türk milleti kederde ve sevinçte bir ve bütün olmayı bir kez daha başarmıştır. Temennimiz, yaralarımızın hızla sarılarak insanımızın huzurlu ve güvenli bir ortama kavuşturulmasıdır. Buna da az kaldı. Ancak elbette ki yapılan yanlışları da görmeyecek, gözlerimizi kapatacak değiliz; insanlarımızın koordinasyonsuzluktan, organizasyonsuzluktan enkaz altından kurtarılamadığı için soğuktan donarak öldüğünü de dile getireceğiz, bundan sonra yapılan ve yapılması gereken icraatları elbette ki takip edeceğiz, toplanan deprem vergilerinin, yapılan bağışların akıbetini araştıracağız, soracağız. Bu, bize milletimizin verdiği en önemli görevdir.

Değerli milletvekilleri, en son açıklanan resmî verilere göre 46.104 insanımız depremde hayatını kaybetti; binlerce, yüz binlerce insan da yaralandı. Arama kurtarma çalışmaları zamanında ve gerektiği şekilde yapılmadığından binlerce vatandaşımız enkaz altında kurtarılmayı beklerken hayatı karardı. Yine, yapılan ihbarlara göre yüzlerce vatandaşımız da kayıp durumdadır.

Bu süreçte, özellikle, ailelerini kaybeden çocuklarımızın ne olacağın bütün vatandaşlarımız gibi biz de takip etmekteyiz. Kayıp çocukların vakıf, cemaat ve tarikatlara teslim edildiği yönündeki bilgiler basın aracılığıyla kamuoyuna açıklanmaktadır hatta adı, soyadı ve yaşı ile memleketi belli çocukların kayıp ilanları yayınlanmakta, yakınları bizlere ulaşarak çocuklarının bulunmasını istemektedirler. Bu konuda, Türkiye Barolar Birliğiyle bizzat yaptığım görüşmelerle kayıp çocukların takibi ve bulunması için komisyon kurulmasını sağladım. Kayıp çocuklarla ilgili gelen bilgiler çok ürkütücüdür.

Ankara çocuk hâkimliğinden emekli bir insan olarak diyorum ki: Devlet, Çocuk Koruma Kanunu'yla kendisine yüklenen görevleri yerine getirmelidir. Bu görevler koruyucu ve destekleyici niteliktedir. Çocuk Koruma Kanunu'nun 9 ve 13'üncü maddelerine göre, çocuğun bulunduğu yerdeki çocuk mahkemesi veya denk bir mahkeme tarafından danışmanlık, eğitim, bakım, sağlık ve barınma tedbiri kararları verilir; acil hâllerde çocuk hakkında öncelikle acil koruma kararı alınır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FERİDUN BAŞŞI (Devamla) – Ama gelen bilgilere göre çocukların çeşitli tarikatların yurtlarına, bazı şahısların evlerine verildikleri ortaya çıkmaktadır.

Şimdi soruyorum: Siz “çocuk politikası”ndan sadece çocuklara oyuncak ve para dağıtmayı mı anlıyorsunuz? Deprem bölgesinde kimliği belirsiz kaç çocuk defnedildi? Bu çocukların aranan çocuklarla eşleştirilmesi adına nasıl bir süreç yürütmektesiniz? Deprem bölgesinde ailesiz kaç çocuk bulunmuştur? Bu çocuklar hangi yurtlara yerleştirilmiştir? Yurtlara yerleştirilemeyen çocuklar nerede

ve nasıl barınmaktadır? Kayıp çocuk sayısı kaçtır? Kaç çocuk tarikat yurtlarına verilmiştir? Devletin koruma yükümlülüğü olan çocuklar nasıl oluyor da başka kurumlara verilebiliyor? Bu soruların cevaplarını tüm kamuoyu merak etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

FERİDUN BAŞŞI (Devamla) – Bu vesileyle Cumhuriyet Halk Partisinin önermesine “evet” oyu vereceğimizi ifade ediyor, Gazi Meclisi ve Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul konuşacak.

Buyurunuz Sayın Toğrul.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de bu vesileyle Genel Kurulu, Genel Kurulun sevgili emekçilerini ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, depremler 3 aşamada yani deprem öncesi yapılması gerekenler, deprem sırasında yapılması gerekenler ve deprem sonrasında yapılması gerekenler diye planlanır ama 6 Şubat Maraş merkezli iki deprem sonucunda gördük ki ne deprem öncesinde ne deprem sırasında ve maalesef görüyoruz ki ne de deprem sonrasında iktidar bu görevlerini yerine getirmemiş. Bakın, niye bunları söylüyoruz? Çünkü Gölcük depreminden sonra “deprem vergisi” diye tarif edilen bir vergi konmuştu, aslında bir yıllığına konmuştu ve bu uzatıldı, hâlâ günümüze kadar devam ediyor, 40 milyar dolar bir para toplanmıştı. Şimdi bu paranın nerede kullanıldığını soruyoruz, kimsenin buna bir cevap verdiği yok. Ama depremin sonuçlarına, yıkımın büyüklüğüne, enkazın büyüklüğüne baktığımızda maalesef gerçekten hiçbir hazırlığın yapılmadığını görüyoruz, deprem sırası için de maalesef hiçbir hazırlık yapılmamış. Bakın, iddialı bir şekilde söylüyorum, eğer bizim yitirdiğimiz canların, enkazda yitirilen canların otopsileri yapılmış olsaydı büyük bir kısmının maalesef hipotermiden yani donarak öldüğü ortaya çıkacaktı ama hiçbir otopsi yapılmadı ve bu kadar büyüklükte bir ölüme ancak bu kadar hazırlıksız olunabilirdi.

Evet, halk aslında kesin yargıyı ortaya koydu. Evet, bu depremi yaratanlar yerin altındaki fayları ama yıkımın büyüklüğünü ortaya koyan iktidarın çürümüş zihniyeti idi.

Bu önerenin konusuna bakınca değerli arkadaşlar, şu anda binlerle ifade edilen yurttaşımızın akıbetinin ne olduğu hâlâ belli değil. Ben size bir örnek vereyim: Pazarcık Tetirlik köyü -benim de memleketim- köye gittim, köyde Veli Bıçkıcı annesini depremden bir gün önce Maraş Megapark Hastanesine götürüyor, depremin üzerinden bir ayı aşkın süre geçti, Veli Bıçkıcı annesinden hâlâ bir haber almış değil. Devreye girdik, sorduk, hastanede bir yıkım yok, ağır hasar var ama bir çökme yok; Fatma Bıçkıcı'nın o tarihten bu tarihe akıbeti belli değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Ya, böyle bir şey olabilir mi? Binlerce çocuğumuzun akıbeti belli değil. Binlerle ifade edilen ebeveynsiz, devletin koruması altında olan çocuklar için devlet yetkisini cemaatlere, tarikatlara devrediyor. Nasıl oluyor da siz 9 çocuğu İsmailağa cemaatine yakın bir Kur'an kursuna teslim ediyorsunuz? Daha yeni haberlere yansıdı, binlerce çocuğun Menzil tarikatına teslim edildiği haberleri ortada. Bakanlık ne yapar? Devletin görevi nedir? Bu çocukları korumak ve

bunların akıbetinin ne olacağını... En azından, koruma gücünü, koruma yetkisini nasıl cemaatlere terk eder arkadaşlar? Onun için bu önerge önemlidir. Bu önergeyle, gerçekten, biz geleceğimiz olan bu çocukların akıbetinin ne olacağını tartışmak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım, özür diliyorum.

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Devlet nerede eksik kaldı, biz bir deprem ülkesiyiz, bundan sonra nasıl önlemler almalıyız, niye geç kalındı; bunların hepsinin gerçekten masaya yatırılması lazım, algı yaratarak işin içinden çıkılmaz. “Biz her şeyi yaptık.” dediğiniz anda gidin deprem bölgesine, sağcısı da solcusu da Alevi’si de Kürt’ü de Türk’ü de herkesin ortak söylediği şu cümle size söylenecektir: “İktidar depremin altında kaldı, iktidar enkazın altında kaldı, bizleri mağdur etti. Ölüm sayısının bu kadar artmasının yegâne nedeni iktidardır.” diyorlar, bunu bilirsiniz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Emine Yavuz Gözgeç.

Buyurunuz Sayın Gözgeç.

AK PARTİ GRUBU ADINA EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubatta Kahramanmaraş Pazarcık ve Elbistan merkezli gerçekleşen 7,7 ve 7,6 şiddetinde 2 büyük depremle asrın felaketini yaşadık. 11 ilimizde, 54 ilçemizde, 1.000’in üzerinde köyde yıkıma sebep olan ve en önemlisi, 46.104 vatandaşımızın vefat ettiği, bugüne kadar eşi benzerine rastlanmamış büyük bir felaket. Dokuz saat arayla meydana gelen 2 büyük deprem. 14 milyon vatandaşımızın etkilendiği, 230 bin binanın, 645 bin bağımsız bölümün hasar gördüğü bir deprem, coğrafyamızın en büyük felaketi. Rabb’im ülkemizi, tüm insanlığı felaketlerden korusun, bir daha böyle felaketler yaşatmasın inşallah. Milletimizin başı sağ olsun. Ebediyete irtihal eden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yakınlarına sabırcemil, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Depremi ilk anından itibaren Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, bakanlarımız, valilerimiz deprem yaşanan illerde görev aldılar. Devletimiz, tüm kurum ve kuruluşlarımız, milletvekillerimiz, teşkilatlarımız, belediyelerimiz, gönüllü kuruluşlar, milletimiz tek yürek, hep birlikte seferber olduk. AFAD, Adalet, İçişleri, Sağlık, Aile ve Sosyal Hizmetler, Millî Eğitim Bakanlığımız henüz yakınlarına ulaşamayan, kimliksiz ve/veya kendini ifade edemeyen çocuklar için yürütülecek süreçlere ilişkin koordineli olarak çalışmalarını devam ettiriyor. Kurtarılan veya bulunan vatandaşların, çocukların bulunduğu bina numarası, yer, fotoğraf gibi tüm bilgiler eksiksiz olarak kaydedilmekte olup, deprem bölgesi ve hasta sevk edilen tüm kolluklarda yirmi dört saat esasına göre personel görevlendirilmiştir. Polis, Jandarma, Adli Tıp Kurumu beraber çalışarak, DNA örnekleri, parmak izleri olarak tespitler yapmaktadır.

Çocukların tedavilerinin yaptırılması, güvenli bakım ortamlarının sağlanması, refakatsiz çocukların korunması, kısa sürede kimlik tespitlerinin yapılması, yakınlarıyla buluşmalarının sağlanması hassasiyetle takip edilmektedir. Çocuklarla ilgili ihbar, talep ve bildirimler için 10 hatta çağrı merkezi oluşturulmuştur. Aile Bakanlığı “web” sitesinde sorgu ekranı oluşturulmuştur, çağrı merkezlerine gelen ihbar, bilgi, fotoğraf, her türlü bilgi kaydedilmekte, daha sonra bu kayıtlar TÜBİTAK tarafından hazırlanan DerinGÖRÜ Yüz Tanıma’yla eşleştirme yapılarak sisteme yüklenmektedir. İçişleri Bakanlığı Kayıp Arama Programı ve DerinGÖRÜ Programı etkin olarak kullanılmaktadır. Kullanılan

sistemler ve yapılan çalışmalar sayesinde bugüne kadar 1.915 refakatsiz çocuktan 1.649'u ailelerine teslim edilmiştir. Çocukların korunması ve bakımı tamamen Aile Bakanlığının yetkisindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Devamla) – Bu konuda ileri sürülen iddialar, derneklere verilme ya da başka kuruluşlara verilme gibi iddialar tamamen asılsızdır, gerçek dışıdır. Bakanlığımız milletin emaneti olarak kabul ettiği çocuklarımız için bakım, gözetim, psikolojik destek, tüm ihtiyaçlarının karşılanması yönünde en üst düzey hassasiyeti göstermektedir.

Bugüne kadar ülke olarak yaşadığımız tüm zorlukları milletimizle beraber aştık, bundan sonra da tüm zorlukları milletimizle beraber aşacağız. İnşirah suresinde buyurduğu gibi “Her zorlukla beraber mutlak bir kolaylık vardır.” Biz milletimizle beraber topyekûn, tek yürek olarak inşallah yaraları saracağız diyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

4.- AK PARTİ Grubunun, 404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin Genel Kurulun 8 Mart 2023 tarihli 70’inci Birleşiminde görüşülen 10’uncu maddesinin talepte belirtilen gerekçeyle yeniden görüşülmesine dair Plan ve Bütçe Komisyonunun isteminin Genel Kurulun onayına sunulmasına ilişkin önerisi

9/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 9/3/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Mustafa Elitaş

Kayseri

AK PARTİ Grup Başkan Vekili

Öneri:

404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin Genel Kurulun 8 Mart 2023 tarihli 70’inci Birleşiminde görüşülen 10’uncu maddesinin talepte belirtilen gerekçeyle yeniden görüşülmesine dair Plan ve Bütçe Komisyonunun isteminin Genel Kurulun onayına sunulması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan. Buyurunuz Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, AK PARTİ izahat yapmıyor mu önerisine?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yapalım izahat.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye yapmıyorsunuz?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkanım, izin verirseniz ben izah edeyim.

BAŞKAN – Sayın Paylan, siz hepimizi aydınlatırsınız.

Buyurunuz efendim.

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, büyük bir felaket yaşadık ve bu felaketle ilgili Meclis sorumluluk almalıydı. Bakın, haftalardır diyoruz ki: “Gelin, partilerüstü olarak bütün siyasi partiler bir araya gelelim, alınması gereken yasal tedbirleri konuşalım.” Ama AKP maalesef bu konuda bir irade ortaya koymuyor. Ne yapıyorlar? Yalapaş, bir gece vakti “Bir torba yasa içine bir maddeyi eklerim, depremlerle ilgili tedbiri almış olurum.” Ne oldu Sayın Elitaş? Dün akşam verdiğiniz önerge on iki saat sonra çöktü, “Bugün yeniden görüşeceğiz.” diyorsunuz. Böyle mi bakacağız deprem meselesine arkadaşlar?

Bakın, depremle ilgili iki temel konu var: Bir, yaraları sarmak, çok önemli ama ikinci bir boyutu daha var, deprem bekleyen şehirlerimizi depreme hazırlamak. Bu iki konuda da alınması gereken pek çok yasal tedbir var, yapılması gereken yasal düzenleme var. Bakın, 1999’da da ilk iki ay herkes bu konuyu konuşuyordu ama Türkiye gibi ülkelerde maalesef, üç ay geçer, dört ay geçer bu mesele unutulur, ta ki bir sonraki afete kadar. Bir sonraki afet gelir, buraya AKP sözcüleri çıkarlar “Kader planında var, Allah rahmet eylesin. Acıları saracağız, yaraları saracağız.” derler.

Bu iş böyle olmaz arkadaşlar, torba yasalarla olmaz. Oturalım, Plan ve Bütçe Komisyonuyla Plan ve Bütçe Komisyonu, Bayındırlık Komisyonuyla Bayındırlık Komisyonu; gece gündüz çalışalım, alınması gereken bütün tedbirleri alalım. Bakın, bu depremin maliyetini kimin sırtına yükleyeceğimize karar verelim. İki ayda 225 milyar açık var, ocak ayında 10 milyar dolarlık cari açık var, ekonomi bu yükü kaldıramaz. Bak, enflasyon daha da katmerli olarak geliyor, iki aylık enflasyon yüzde 10; bu enflasyon dar gelirlinin sırtına yükleniyor. Temel bir sorun var, bu depremin maliyeti kime yüklenecek? Bu sorunun cevabını bulmalıyız. 100 milyar dolarlık maliyet var, 2 trilyon lira yapar; şehirleri depreme hazırlamak için de 100 milyar dolara ihtiyaç var, 2 trilyon daha; bununla ilgili bir deprem bütçesi yapmalıyız ve deprem bütçesinin de maliyetini kime yüklemeliyiz? AKP döneminde 1 trilyon dolarlık rant yaratıldı, bu rantı vergilendirmeliyiz. Servete artan oranlı olarak vergi getirmeliyiz. Servete duyarlı bir vergilendirmeye AKP döneminde zenginleştirilen kesimleri vergilendirerek depremin yaralarını sarmalıyız değerli arkadaşlar.

Bakın, Sayın Elitaş, Plan ve Bütçe Komisyonunda ne görüşülüyor? Afet Yeniden İmar Fonu değil mi? Bu Fonun amacı ne biliyor musunuz arkadaşlar? Afet sonrasında müdahale etmek. Yani hekimlikte biliyorsunuz, esas olan nedir? Koruyucu hekimliktir yani bir kişiyi kalp krizi geçirmeden kurtarmaktır, kanser olmadan onun tetkikini yapmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Devamla) – Ama Sayın Elitaş diyor ki: “Sen kalp krizi geçir, öl, geride kalan çocuklarına ben bakarım.” Esas olan şey bu değildir. İnsanları enkaz altında bırakmadan, koruyucu hekimlik çerçevesinde, onları güvence altına alacak yasal düzenlemeleri yapmalıyız.

Bakın, İstanbul’da tabut evlerde insanlarımız yaşıyor. Onlara ne diyoruz? “Efendim, mal sahibi başvurursa ancak binanızı inceleyebiliriz.” diyoruz. Neden şöyle bir yasa çıkarmıyoruz: Resen belediyeler, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı gitsinler, depremde birinci derece öncelikli bölgelerdeki binaları incelesinler, çürük olan binaları mühürlesinler, oradaki yurttaşlarımızı alıp geçici olarak güvenli evlere taşısınlar, daha sonra o evleri kademeli olarak yenilesinler; böyle bir yasal düzenlemeyi niye yapmıyoruz? İstanbul deprem bekliyor, İzmir deprem bekliyor ve bunların vebali bizim boynumuzadır. Gelin, bu konularda bugün yasalar çıkaralım arkadaşlar.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Engin Altay.

Buyurunuz Sayın Altay.

CHP GRUBU ADINA ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, zattalinizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ grup önerisiyle, dün verilen değişiklik önergesiyle kabul edilen 10’uncu maddeyi, her zaman olduğu gibi -yirmi yılda kanun tekniğini bir türlü öğrenemediler- tekrar geri çekip tekrar düzelterekler ama bu önergeyle esas itibarıyla yeni deprem vergileri bir nevi geliyor; itirazım da yok, zaten kanunun tümüne de bir itirazımız yok. Türk milleti böyle hâllerde yardımlaşma duygusunu en yüksek seviyede ortaya koymuştur. Nitekim 99 depreminde de hem vatandaşlarımız, memleketin tamamı o bölgeye elinden geldiğince yardım etmiş hem o depremden sonra koyulan deprem vergileriyle ilgili de toplumun hiçbir ferdinden hiçbir itiraz olmamıştır. Ama ne olmuş? Tabii ilk iki yılın sorumluluğu sizde değil ama sonraki yirmi yılın, yirmi bir yılın sorumluluğu sizde; 88 milyar deprem vergisi toplanmış. Hiç unutmam, sanıyorum üç yıl önceydi, gene bir deprem muhabbeti vardı, ben bu kürsüde dedim ki: “Ey AK PARTİ, çıkın, bana bir paragraf AK PARTİ hükümetlerinin depremle ilgili yaptığı somut iş ve işlemleri -bu tedbir olur, önlem olur, kanun olur, şu olur, bu olur- gösterin.” Yok. Bu 88 milyar depremin hasarını önlemeye belki yetmez, mümkün değil ama hiç değilse... İşte bu depremde ve hâlen bugün bile yaşadığımız çadır sıkıntıları, seyyar mutfak sıkıntısı, arama kurtarma ekip, ekipman eksiklikleriyle ilgili maalesef -evet, deprem çok büyüktü, itirazım hiç yok ama- gene sınıfta kaldık.

Şimdi, bu maddeyle, bu 10’uncu maddeyle yeniden deprem vergisi toplayacağız. Biz de o zaman diyoruz ki: “Ya, toplansın, bir şey demiyoruz ama bunu amacına uygun harcayın.” Bunu demek muhalefetin hakkı değilse biz bırakıp gidelim burayı. Amacına uygun harcayın çünkü harcamadınız, 88 milyarlık iş ve işlem depremle ilgili yapılmadı.

Bakın, ben size bir örnek vereyim. Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki: “Binaları hızlı yapacağız.” Millete “Binayı biz yaparız, bana bir yıl lazım.” diye de hafif bina şantajı başladı bu ara. Sayın Cumhurbaşkanım, Samsat’ta 2017 ve 2018’de deprem oldu, Allah’ıma çok şükür can kaybı yok ama geçen de bizim arkadaşlarımız tespit ettiler; çocuk doğduğunda konteynerde doğmuş, çocuk 6 yaşında ilkokula gidiyor, hâlâ konteynerde. Erdoğan, bu ne olacak, bunu nereye koyacağız? Samsat’a 10 tane bina yapmamışsın, yapamamışsın, bitirememişsin; şimdi diyorsun ki: “500 bin bina yapacağım.” Seçime iki ay kala millete bunu söylüyorsun. Bilim adamları da diyor ki: “Şu anda artçılar devam ederken temel atmak doğru değil.” Onu ben bilmem.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (Devamla) – AK PARTİ’ye, daha doğrusu “AK PARTİ’ye” de demeyelim de Erdoğan’a bir tavsiyem de şu: Ya, Allah aşkına şu bilime biraz kulak ver, her şeyi sen bilmiyorsun ya. Benim bir rahmetli amcam vardı, her şeyi bilirdi yani Erdoğan, amcamın çok daha ilerisinde. Bir insan her şeyi bilemez, ne olursa olsun bilemez. Onun için biraz bilime kulak vermesinin hem devletimize hem milletimize büyük yarar sağlayacağı kanaatindeyim. Gene de kanunun kadükleşmemesi için bu önergeye bir itirazımızın da olmayacağını beyan ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, ben de önerge üzerinde konuşabilirim herhâlde.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, önce konuşması gerekirdi, usul tartışması açarız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Olur mu canım, olur mu önce konuşması... Hayır, bilgi vereceğim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Söz istiyorum Sayın Elitaş’ın talebiyle ilgili.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sataşmadan söz istiyorum Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, ne sataştım? Önerge üzerinde konuşamaz efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Niye benim konuşmamdan rahatsız oluyorsunuz?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Önerge üzerinde konuşamazsın, sataşmadan konuş, tamam.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, bakın, eğer İç Tüzük'e uygun yapıyorsanız ben konuşmadığım takdirde kimse konuşamaz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Elitaş, siz önce meraminizi anlatacaktınız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Efendim, ben konuşmadığım takdirde kimse konuşamaz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir usul tartışması açalım olmazsa.

Sataşmadan olur, iki dakika, sataşmadan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Elitaş.

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ile İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmaları sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşmaları nedeniyle konuşması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Saygıdeğer milletvekillerim, bakın, getirdiğimiz önergeyi dün siyasi parti gruplarımızla, arkadaşlarımızla genel anlamda ifade ettik. Nitekim 6'ncı maddeden sonra da önergemizi verdik. Yaptığımız önergedeki düzenleme şu: Yeni bir vergi ihdasıyla ilgili durum söz konusu. Şimdi, 2022 yılı içerisinde, kurumların kurumlar vergisi beyannamesi verirken safi kurum kazancı belli olur, der ki: “100 milyon lira safi kurum kazancı.” Burada “İstisna ve indirimler” diye bir hüküm vardır, istisna ve indirimler hükmü de diyelim ki 10 milyon lira yani kurumun safi kurum kazancı 100 milyon lira olmuş, 10 milyon lira da “istisna ve hükümler” kısmı. Biz bunu verdiğimiz takdirde “10 milyon liranın yüzde 10'luk kısmını kamuya geri ödeyin.” diyoruz yani yapılan iş, ilave bir vergi değil, kamunun istisna vergi kapsamındaki yaptığı düzenlemeden kaynaklı bir iş.

Burada şöyle bir hüküm ortaya çıktı: Yaptığımız düzenleme toplam 22 bin kurumlar vergisi mükellefini kapsayan bir durum. Sayın Paylan “Kimleri kapsıyor?” dediniz ya, toplam 22 bin kurumlar vergisi mükellefini kapsayan bir durum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaç para toplayacaksınız?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Yalnız burada şöyle bir iş var: Bir kişi sermaye piyasasında şahsi olarak işlem gördüğü takdirde, o, Sermaye Piyasası Kanunu gereğince vergiye tabi değil ama kişi aynı sermaye piyasası işlemlerini herhangi bir fon vasıtasıyla yaptığı takdirde kurumlar vergisine... Yani indirimlerden bir vergi ödemek mecburiyetinde kalıyor. Burada adaletsizliği, kişilerin fonlar vasıtasıyla sermaye piyasasına girmesinde ortaya çıkan adaletsizliği ortadan kaldırmak adına tekririmüzakereyle ilgili bir konuyu yaptık.

Bir de bakın, Sayın Altay önemli bir şey söyledi 1999 depremiyle ilgili. 1999 depreminde çıkarılan kanunla -yaklaşık 10 tane falan kanun çıkarılmış veya 8 tane kanun çıkarılmış- 7 milyar 400 milyon lira para toplanmış.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bugüne kadar mı?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Hayır, hayır, 2003 yılına kadar. 2003 yılına kadar kanunlar bitmiş, bir tek özel iletişim vergisi var biliyorsunuz. Özel iletişim vergisinin yürürlük tarihi de 2003, geçici madde. 2001 yılında çıkarılmış 2003'te uygulanacak kanun teklifi.

Sayın Başkan, izin verirseniz teknik şeyi ifade ediyorum.

BAŞKAN – Süreniz var efendim, devam edin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Peki.

Yani bu 2003 yılında özel iletişim vergisi geçici bir maddeyle şey yapılmış. 2003 yılından itibaren artık özel iletişim vergisi normal bir vergi hâline gelmiş. Şimdi, toplanan her bir normal vergiyi sizin “Bu deprem vergisi.” diye ifade etmeniz yanlış olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Ha, şu sorulabilir: “Ya, bu kadar bütçe kaynakları içerisinde 88 milyar lira -sizin ifade ettiğiniz gibi- para toplandı...” Özel iletişim vergisini diyorsunuz herhâlde çünkü başka yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – O çerçevede.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Çünkü özel iletişim vergisi 2003 yılına kadar geçici madde...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Depremden sebep toplanan o vergi özel iletişim vergisi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bakın, Sayın Altay, 7 milyar 400 milyon lira depremle ilgili çıkarılan vergiler toplanmış; ilave gelir vergisi, kurumlar vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, emlak vergisi, akla ne geliyorsa depremle ilgili, bunların hepsi süreli.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Depremden sebep ama depremde sebep.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – 1999 yılında çıkmış, 2000 yılında çıkmış, emlak vergileri 2001 yılında çıkmış mesela -onlar da bir yıl süreli- sanıyorum özel iletişim vergisi de herhâlde 2001 yılında çıkan, 2003 yılına kadar yürüyen... Bunun 5,8 milyar liralık kısmı 2003 yılına kadar harcanmış. Toplanan 7,4 milyarın 5,8 milyar lirası 2003 yılına kadar harcanmış, 1,4 milyar lirası veya 1,6 milyar lirası da bizim zamanımızda iyileştirme çalışmalarında gerçekleştirilmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Şimdi, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen çok önemli bir kanun teklifi var. Doğru söylüyorsunuz ama bu kanun teklifinin amacı mevcut depremde, ki bu ilk etapta yapılan hesaplamalar çerçevesinde 30 milyar-40 milyar dolar diye hesaplandı, sonra ikinci hesaplarla 50 milyar dolara çıktığını gördük ama incelendikten sonra bakıldı ki, şu andaki hesaplama göre oradaki inşa faaliyetlerinin yapılabilmesi için 100 milyar dolara yakın bir kaynak ihtiyacı var; 100 milyar dolar da 2 trilyon lira demek.

Şimdi, bununla ilgili o fon şu anda yaraların sarılması, mevcut durumda mağdur olan insanların ihtiyaçlarını karşılamak üzere yapılmış bir fon ama bunun ikinci ayağı var, üçüncü ayağı var. Önce ne yapmak lazım? Bölgedeki 100 milyar dolarlık zarar gören, o konuda acı hisseden insanların yaralarını sarmak için bu fonla ilgili kanun kuruluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Ondan sonraki süreç ne?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Yani teknik şeyleri söylüyorum yani ne sataşıyorum ne bir şey diyorum. Bu kanunun da açıklamalarını yapıyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Grup önerisi hakkında konuşsaydın. Konuşsaydın beş dakika baştan, önerini anlatsaydın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Hayır, şurada konuşsam on dakika süre veriyor, on dakika süre veriyor Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Millete önerini anlatma gereği bile duymuyorsun, nasıl olsa kabul edecekler diye.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sayın Altay, İç Tüzük’ü söylüyorsun ama İç Tüzük’e göre eğer bir siyasi parti grubu önerisinde konuşmazsa diğerlerinin konuşma hakkı yok. Oku İç Tüzük’ü, birlikte yaptık.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Öyle bir şey yok, “ardından” diyor. Konuşma hakkını kullanmazsın sen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bundan sonraki işlemlerle ilgili şu anda 100 milyar doları bulan dış kaynaklardan, iç kaynaklardan elde edilecek kaynaklarla bu enkaz kaldırılacak, yaralar sarılacak. Bundan sonraki konu ne? Önleyici tedbirlerle ilgili. Mesela dün Çevre ve Şehircilik Bakanımız bir televizyon programında açıkladı, İstanbul’da 1,5 milyon civarında gözden geçirilmesi, belki yeniden inşa edilmesi gereken yapı var, bina var. İzmir’de hakeza öyle. Kayseri’de çıkarmışlar, 600 tane binanın yeniden inşa edilmesiyle ilgili konuda değerlendirme yapılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sayın Başkanım, son dakikam...

BAŞKAN – Buyurunuz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bundan sonraki süreçte, bizim, bu yaşadığımız hadiseyle birlikte tüm Türkiye’nin röntgenini çekmemiz lazım. Artık adam kalp krizi geçirmiş, kaza yapmış.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yasa yok, yasa yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – O kalp krizi geçiren adamı bırakıp bundan sonra başka hiç kimse kalp krizi geçirmesin diye bütün imkânları, doktorları oraya mı yönlendirelim? Kalp krizi geçiren bir insanı masada bırakıp “Ya, ne yapalım, onun başına iş gelmiş.” demememiz gerekir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İkisini de yapalım, ikisini de.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Şu anda bizim yaptığımız Plan Bütçe Komisyonunda görüşülmekte olan kanun teklifi -siz de Plan Bütçe Komisyonundasınız- şu anda hasar görmüş insanların yaralarını sarmak için. Ama bundan sonraki süreçte önleyici tedbirleri almak için ne gerekiyorsa onun yapılması lazım. Yani kentsel dönüşümle ilgili, o kentsel dönüşümde ihtiyari gönüllülük esasının değil, artık zorunluluk esasının getirilmesinin şart olduğunu görüyoruz. O günlere dönmek istemiyorum, yaşanan mahkemeleri ifade etmek istemiyorum ama şu bilinçle ifade ediyorum ki otururuz, bununla ilgili yapılanları ortak akılla değerlendiririz.

Yüce Heyeti saygıyla selamlıyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Pek kısa söz talebim var, hakikaten kısa.

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurunuz.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Birincisi, ben “Bu öneriye karşı çıkıyorum.” bile demedim, “Baştan doğru dürüst bu kanun yapma tekniğini beceremediniz.” dedim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, Sayın Paylan’ı çağırdı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İkincisi “Bu paraları amacına uygun kullanın.” dedim.

Şimdi, bakın, muhalefetin değeri, kıymeti, önemi bir kere daha burada yaşadığımız tabloda ortaya çıktı. AK PARTİ’li saygıdeğer milletvekilleri, AK PARTİ bir grup önerisi veriyor, ne size ne bize öneriyi niye verdiğini anlatma gereği bile duymuyor, diyor ki...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Olur mu efendim, Sayın Paylan’ı çağırdı önce de onun için çıktım ben ya.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır efendim, oylarla...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sen yoktun burada.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz de dedik ki: “Bazı çekinceler koyduk.” Bakın, Sayın Elitaş çıktı, tane tane önerisini anlattı; böyle olması lazım. Milletvekilleri “parmak indir, kaldır” değil ki canım.

Teşekkür ederim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – E, yeter ya, hadi! Kanuna geçeceğiz ya!

BAŞKAN – Takdir aldınız efendim, takdir aldınız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şöyle: Sayın Paylan’ı çağırdığımızda...

BAŞKAN – Buyurun.

26.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Paylan’ı çağırdığımızda “İzin verirseniz ben açıklama yapayım.” dedim ama Sayın Paylan kürsüye gelmişti zaten, siz de nezaket gösterdiniz.

BAŞKAN – Estağfurullah.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Siz önerseydiniz aslında Sayın Paylan bana, konuşmama izin verecekti, açıklamama şey olacaktı çünkü siz grup önerimiz geldiğinde Sayın Paylan’ı çağırdınız, Sayın Paylan da tam kürsüye yaklaşmıştı “Açıklayayım.” dedim. Siz “Sayın Paylan’dan sonra açıklarsınız.” dediniz, öyle oldu.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, 404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin Genel Kurulun 8 Mart 2023 tarihli 70’inci Birleşiminde görüşülen 10’uncu maddesinin talepte belirtilen gerekçeyle yeniden görüşülmesine dair Plan ve Bütçe Komisyonunun isteminin Genel Kurulun onayına sunulmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin “Seçim” kısmına geçiyoruz.

VII.- SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARA ÜYE SEÇİMİ

1.- (10/6996, 7004, 7005, 7006, 7007, 7009, 7010, 7024, 7026, 7034, 7035, 7036, 7037, 7038, 7039, 7040, 7041, 7042, 7043, 7044, 7045, 7046, 7047, 7048, 7049, 7050) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimi

BAŞKAN – Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırılması Komisyonuna üye seçimi yapılacaktır.

Komisyon üyelikleri için siyasi parti gruplarınca gösterilen adayların listesini okutup oylarınıza sunacağım.

Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması

İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Üyelikleri Aday Listesi

(10/6996, 7004, 7005, 7006, 7007, 7009, 7010, 7024, 7026, 7034, 7035, 7036, 7037, 7038, 7039, 7040, 7041, 7042, 7043, 7044, 7045, 7046, 7047, 7048, 7049 ,7050)

Adı Soyadı		Seçim Çevresi
	Adalet ve Kalkınma Partisi (11)	
Zeynep Yıldız		(Ankara)
İbrahim Halil Fırat		(Adıyaman)
Veysel Eroğlu		(Afyonkarahisar)
Derya Bakbak		(Gaziantep)
Mustafa Hilmi Dülger		(Kilis)
Selman Özboyacı		(Konya)
Mehmet Ali Çelebi		(İzmir)
Necip Nasır		(İzmir)
Mücahit Durmuşoğlu		(Osmaniye)
Recep Uncuoğlu		(Sakarya)
Yusuf Ziya Yılmaz		(Samsun)
	Cumhuriyet Halk Partisi (5)	
Müzeyyen Şevkin		(Adana)
Gürsel Erol		(Elâzığ)
Suzan Şahin		(Hatay)
Gökan Zeybek		(İstanbul)
Mürsel Alban		(Muğla)
	Halkların Demokratik Partisi (2)	
Neddet İpekyüz		(Batman)
Oya Ersoy		(İstanbul)
	Milliyetçi Hareket Partisi (2)	
Lütfi Kaşıkçı		(Hatay)
Sefer Aycan		(Kahramanmaraş)
	İyi Parti (1)	
Yasin Öztürk		(Denizli)

BAŞKAN – Okunan listeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.31

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.48****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Emine Sare AYDIN (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) DUYURULAR**

1.- Başkanlıkça, Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimlerini yapmak üzere toplanacağı gün, saat ve yere ilişkin duyuru

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir önceki oturumda Meclis Araştırması Komisyonuna seçilmiş bulunan sayın üyelerin 14 Mart 2023 Salı günü saat 14.30’da Halkla İlişkiler Binası Komisyonlar Bloku, Alt Zemin, 1 Numaralı Toplantı Salonu’nda toplanarak başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip seçimini yapmalarını rica ediyorum. Komisyonun toplanma gün, saat ve yeri ayrıca elektronik ilan panosunda ilan edilecektir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 404) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan maddelerinin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi, ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

(*) 404 S. Sayılı Basmayazı 7/3/2023 tarihli 69’uncu Birleşim Tutanağı’na eklidir.

İkinci bölüm, 13 ile 24'üncü maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölümde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurunuz Sayın Ataş.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen bazı alacakların yeniden yapılandırılmasıyla ilgili kanun teklifinin ikinci bölümü üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, görüşülen kanun teklifi 24 maddeden oluşan ve 12 farklı kanunda değişiklik öngören bir torba kanundur. Cumhurbaşkanının konuşması üzerine aceleyle sarayda hazırlanıp Meclise gönderilmiş, Mecliste gerekli çalışma zamanı sağlanmadan da Genel Kurula getirilmiştir. Teklifin kanunlaşması durumunda etkisinin ne olacağı ve devlete maliyetinin ne kadar olacağını gösteren etki analizi bile tam yapılmamıştır. Kısaca, saray ferman buyurmuş, Meclisin payına ise sarayın isteğini yasalaştırmak için el kaldırmak ve indirmek düşmüştür. 2018 yılından beri açıkça görülmektedir ki bu saray düzeninde milletin ne beklediğinin bir önemi yoktur, vatandaşın sorununun ne olduğunun bir önemi yoktur, devletin ve milletin menfaatinin ne olduğunun da bir önemi yoktur; ehliyet yoktur, liyakat yoktur, planlama yoktur; tek bir şeyin önemi vardır, o da sarayın emir ve talimatlarıdır, tek adamın tensip ve takdirleridir. Bu sistemde 85 milyonun kaderi, koca bir devletin geleceği sarayda yaşam süren, halkın gerçeklerinden bihaber olan tek adamın iki dudağı arasına hapsedilmiştir. Bu düzende saray talimat vermezse yanan ormanlarımız söndürülemez, saray emir vermezse depremde göçük altından çıkamazsınız, saray takdir etmezse devletin hiçbir organı hareket edemez, saray affınızı kabul etmezse istifa dahi edemezsiniz. İşte, bugün, bu düzende “Saray emretti.” diye aceleyle, hazırlıksız bu kanun teklifi getirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, görüşülen kanun teklifi özüne bakıldığında mali aflar getirmektedir. Hükümet teklifin gerekçesinde bu mali afları getirmenin nedenini şöyle açıklamıştır: “Bu yıl güçlü ve dengeli bir büyüme yaşamışız, bütçe açığımız düşmüş, göstergelere göre çok iyi bir yıl geçirmişiz.” İnanırsanız tabii. Bu yüzden de saray bazı alacakların yeniden yapılandırılmasını emretmiş. Başka ülkede yaşasak belki buna inanacağız, sürekli havuz medyasını takip etsek belki inandırıcı gelecek ama bizim ve milletimizin gerçekleri sizinkinden çok farklı. Siz sarayda gerçekleri görmüyor olabilirsiniz, pembe tablolar çizerek “Vatandaş aldatılabilir miyiz?” diye düşünebilirsiniz ama biz biliyoruz ki bu ülkede her 3 kişiden 1'i icralık durumda. Biz biliyoruz ki bu ülkede evine ekmek götüremeyen milyonlar var. Biz biliyoruz ki esnaf geçen yıl 10 bin lira kira verdiği iş yerine bu yıl 40-50 bin lira arası kira veriyor. Biz biliyoruz ki sadece son bir yılda sanayide kullanılan elektrik fiyatları 5 kat arttı. Biz biliyoruz ki enflasyon yüzde 130'ları aşmış durumda. Biz biliyoruz ki bu ülkede milyonlar evini kaybetmiş, soğukta sokakta yatarken çadır satan bir Kızılay var. Biz biliyoruz ki 2022 yılında cari açık 48,8 milyar dolarla son dokuz yılın zirvesine çıktı. Biz biliyoruz ki merkezî yönetim bütçesi ocak ayında 32 milyar liralık açık verdi. Biz biliyoruz ki kısa vadeli dış borç stoku geçen yıla göre yüzde 22,1 artarak 145,6 milyar dolara çıktı. Biz biliyoruz ki ocak ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 38,4 artarak 10,2 milyar dolardan 14,2 milyar dolara çıktı ve rekor seviyeye ulaştı.

Değerli milletvekilleri, kısaca söylemek gerekirse iktidarın “Ekonomi büyüdü, bu nedenle de kamuya olan borçları yapılandırıyoruz.” ifadesi en hafif tabiriyle palavradan ibarettir. Kaybedeceğini anlayan iktidar şu an telaşla tüm tuşlara basmaktadır. Bunu yaparken umurlarında olan ne devlet ne millet, akıllarında olan tek şey saltanatlarını sürdürebilmektir. AKP, vatandaşı önce yoksulluğa, açlığa mahkûm etti, finansal istikrarı bozdu -ekonomiyi iflasın eşiğine getirmiş, vergi adaletini bozmuş- şimdi de çıkmış vergi yapılandırması yapmaktan bahsediyor. Asıl yapılandırılması gereken AKP'nin

kendisidir, asıl sorun bizzat AKP'nin kendisidir. Sorunun kaynağı olan bir iktidardan milletin sorununu çözebileceğini beklemek de manasızdır. Bu yüzden milletimiz sorunun kaynağını sandıkta kurutacaktır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de vergi adaleti kalmamıştır. Memura, esnafa, işçiye, emekliye, çiftçiye yüklenen vergi; zengine vergi istisnası, devasa şirketlere ise vergi cezasının silinmesi olarak yansımaktadır. Türkiye'de vergi düzeni vatandaşın alıp yandaşa verme üzerine kurulmuştur. Bu düzeni kuran iktidar seçim yaklaşınca da bir yapılandırma, bir af çıkarıp oy almayı hedeflemektedir. Yani iktidar, vergiyi bir silah olarak vatandaşın doğrultup seçim dönemlerinde de oy karşılığında silahı kılıfına sokmaktadır. AKP iktidarında uzatmalar hariç tam 12 defa vergi affı çıkarılmıştır, iki yılda bir vergi affıyla kamu mali yönetimi iflas etmiştir. Aynı zamanda, bu durum vergi bilincini zedelemiş, uzun vadede mali disiplini bozmuş, kamu alacaklarının yapılandırılması istisnai bir uygulamadan çok genel bir uygulamaya dönüşmüştür. Kısaca, bir yandan vergisini düzenli ödeyen vatandaşlar cezalandırılmış, diğer yandan da "Vergi borcuna yapılandırma geliyor." diye sevinen vatandaş kısa süre sonra bunun bir işe yaramadığını, yine borçlarını ödeyemediğini, gittikçe daha da fakirleştiğini görmüştür. Bunun faturası da enflasyon olarak, işsizlik olarak, art arda gelen zamlar olarak, paranın değer kaybetmesi olarak, kur şokları olarak, hayat pahalılığı olarak, gelirden azalma olarak yine millete yansımıştır. Nitekim, 2011 yılında çıkarılan 6111 sayılı yapılandırma kanunu sonucunda tahsilat oranı yüzde 66,7'ye 2017 yılındaki 7020 sayılı Kanun'da bu oran yüzde 43,5'e, 2020 yılındaki 7256 sayılı Kanun'da ise yüzde 26,3'e kadar düşmüştür. Tamam, vatandaşın vergi borcunu yapılandırılmı ama görüldüğü gibi vatandaş yapılandırdığı borcunu dahi ödeyemez hâle gelmiştir. Bu yapılandırma sonunda da tahsilat oranı yine yüzde 20'lerde kalacaktır, esas çözülmesi gereken sorun işte tam da budur.

Değerli milletvekilleri, taşıma suyla değirmenin dönmeyeceği ortadadır. Milletimiz seçimden seçime verdiği rüşvete prim vermeyecektir. Milletimiz kendi parasıyla kendisine lütuf sunmanıza prim vermeyecektir. Milletimiz ağır vergi yükü altında ezilirken vatandaşlarınıza nasıl vergi muafiyeti getirdiğinizi unutmayacaktır. Milletimiz, çiftçinin traktörüne haciz koyarken yandaş medya imparatorlarına milletin parasını nasıl verdiğinizi unutmayacaktır. Milletimiz, 2002-2022 arasında toplanan 36 milyar dolar deprem vergisinin buharlaştığını unutmayacaktır. Milletimiz, dar gelirliye vergilerle cehennem azabı yaşattığımızı, yüksek gelirliye ise saray sefası sürdürdüğünüzü bilmektedir. Milletimiz, getirdiğiniz 2023 yılı bütçesinde gelir ve kâr elde eden servet sahibi kesimlerden alınan doğrudan vergilerden sadece 1,2 trilyon lira toplanırken vatandaşın zaruri ihtiyaçları için tükettiği mal ve hizmetlerden alınan KDV, ÖTV gibi dolaylı vergilerden ise tam 2,5 trilyon lira toplayacağımızı bilmektedir. Özetle, milletimiz, sürekli vatandaşın alıp yandaşa verdiğinizi bilmektedir.

Değerli milletvekilleri, sürekli yapılandırma ve af kanunlarına başvurmak yerine artık, bir vergi sistemi reformu yapılarak daha adil bir vergi sisteminin kullanılması gereklidir. Bu yüzden ortak mutabakat metninde milletimize söz verdiğimiz gibi saydam mevzuat, saydam uygulama, öngörülebilir vergi yükü, geniş vergi tabanı, vergi yükünün adil dağılımı, etkili ve tarafsız denetim prensiplerine dayalı kapsamlı bir vergi reformu gerçekleştireceğiz. Vergi istisna ve muafiyetlerini gözden geçirerek en aza indireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Vatandaşın alınan dolaylı vergilerin ağırlığını azaltan bir vergi yapısı tesis edeceğiz. Çalışanlar üzerindeki vergi ve sigorta prim yükünü indireceğiz. Tarım sektöründe kullanılan mazotaki ÖTV yükünü kaldıracacağız. Milletin parasının yandaşlara gitmesine asla ama asla müsaade etmeyeceğiz.

Çok az kaldı diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Acil bir şey mi var Sayın Aygun?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, depremzede çiftçilerle ilgili Tarım ve Orman Bakanlığına yaptığı çağrıya ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Deprem bölgesi milletvekillerimize de yardımcı olma anlamında bir bilgi paylaşmak istiyorum. Tarım Bakanlığını bir an evvel göreve davet ediyorum, kırsal kalkınma projelerinden o deprem bölgesindeki çiftçilerimizin almış olduğu ekipmanlar, traktörler enkaz altında. Ekim sezonu ve gübre sezonu; alet, ekipmanların tekrar hızlı bir şekilde kırsal kalkınma projelerinde süre, zaman bekmeden deprem bölgesindeki çiftçilerimize tahsis edilmesi konusunda Sayın Bakanlığa buradan çağrı yapıyorum: Çiftçilerimiz orada enkaz altında kaldı, makineler enkaz altında kaldı; üretim yapmak istiyorlar ama kanun ellerini bağlıyor.

Süreyi bir an evvel kaldırın, kırsal kalkınma projelerinden zarar gören vatandaşlarımıza makine teçhizat donanımını tekrar sağlayın diyor, teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 404) (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Tamer Osmanağaoğlu. Buyurunuz Sayın Osmanağaoğlu.

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi, Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Yaralarımızı sardığımız, üzüntüleri birbirimizi hasretle bağrımıza basarak hafifletmeye çalıştığımız bir süreçten geçmekteyiz. Söylenecek sözler, duygularımızı ifade etmeye yetmese de kelimeler hissettiklerimize tercüman olmasa da kaybettiğimiz her bir canımızın bize emanet ettiği tek bir şeyin olduğunu unutmayacağız; bu emanet de geride kalanlardır.

Evet, biz yasımızı tutacağız ama dirayetimizi, ferasetimizi ve metanetimizi de koruyacağız. Kaybettiğimiz bütün canlarımızın acısını bağrımıza basarak geride kalanlar için ayakta duracak ve onların da ayakta durmasını sağlayacağız. Yıkılan şehirlerimizi bir ve beraberce yeniden ihya edeceğiz. Evlatlarımızın yüzünü yine güldüreceğiz. Onların güzel hatıralar biriktirmesini sağlayacak, ebediyete uğurladığımız canların emanetlerini başımızın tacı yapacak, boynumuzun borcu bu sorumluluğu ne pahasına olursa olsun ödeyeceğiz. Unutulmamalıdır ki devlet milletle bir ve omuz omuzdur. Elbette kararlı vicdanlar bu samimiyete ve bu hassasiyete sahip olmadıkları için birlik tablomuza ömür boyunca uzaktan bakmaya da mahkûm olacaklardır. Açık bir şekilde ifade etmem gerekir ki milletin açısından polemik üretenlerin, daha ilk gün acı ortada dururken siyaset peşine düşenlerin bu millete de bu ülkeye de vereceği pek fazla bir şey yoktur. Türk milleti provokatif sözleri ve davranışları siyaset

başlığı altında değerlendirme dayatmasına kapılarını kapattığını net bir şekilde göstermiştir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak gündemimiz milletimizin beklentileridir. Cumhur İttifakı olarak gündemimiz vatandaşlarımızla omuz omuza zor günleri beraberce aşmanın yollarını aramaktır. “Her şey bitti.” diyenlere inat her şeyin yeniden başladığını göstermektir; sağlam temeller üzerinde yükselişine devam eden Türkiye Cumhuriyeti’nin hedeflerine ulaşmasına karınca misali destek vermektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün 8 Marttı, her ne kadar senede bir gün hatırlamanın ya da hatırlıyormuş gibi yapmanın doğru olmadığını düşünsem de 8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle yazılan her destanın arkasında imzası olan tüm kadınlarımızın gününü kutluyorum. Yaradılışımızın lütfü, millî hasletlerimiz, kadınların yerinin her zaman bir adım önde olduğunu binlerce yıldır işaret etmektedir.

Sayın milletvekilleri, bugün görüştüğümüz kanun teklifi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama faaliyetlerinin yerinde, zamanında ve sorunu çözmeye yönelik nasıl kullanılacağına en berrak örneklerinden biridir. Kanun teklifiyle birlikte devlet ve millet kenetlenmesi tam manasıyla gerçekleşecek, zor günleri beraber aşabilmek için ihtiyacımız olan birlik ruhu pekişecektir. Bazı borçların yeniden yapılandırılması, böyle bir dönemde bunun gerçekleştiriliyor olması da ayrıca dikkate değerdir. Devletimizin vatandaşlarımızın sorunlarının çözümü noktasındaki kararlılığı, her ne şart altında olursa olsun devletimizin vatandaşımızın beklentilerini karşılayabilmesi, ekonomik gücü bu kanun teklifinde tecessüm etmiştir.

Teklifle birlikte tüm vergi cezaları, trafik, askerlik, nüfus, para cezaları, köprü, otoyol, kaçak geçiş cezaları yapılandırma kapsamına alınmaktadır. Bugüne kadar gerçekleştirilen yapılandırmalardan farklı olarak asli para cezaları, düzenleyici ve denetleyici kurumlarca verilen idari para cezaları, tütün ürünlerinin zararlarının önlenmesi ve kontrolü hakkında kesilen idari para cezaları da ilk defa bu yapılandırmaya konu olmakta, kapsama alanına girmektedir. Diğer yandan, tüm idari para cezalarının, öğrenim kredisi borçlarının, ecrimisil borçlarının da kanun teklifinin kapsamına girdiğini hatırlatmak isterim. Yine, vatandaşlarımızın belediyelere ödemesi gereken emlak vergileri başta olmak üzere vergi cezalarının ve gecikme faizlerinin, gecikme zamlarının da dâhil edilmesi önemlidir. Kanun teklifinin yasallaşmasıyla birlikte 1 Kasım 2016 tarihinden önceki dönemler için TÜİK tarafından ilan edilmiş Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi’ndeki aylık değişim oranları için 1 Kasım 2016 tarihinden itibaren 0,75 esas alınmaktadır. Bu düzenleme, söz konusu borçları çok daha düşük bir oranla güncellemektedir. Diğer yandan, usulsüzlük cezalarının ve SGK tarafından kesilen idari para cezalarının yarısı ödenecek; gecikme zamları, ferî alacaklar, kalan cezalar ve vergiler için kesilmiş vergi ziyai cezalarının ise tamamından vazgeçilmektedir. Tüm bu düzenlemelerden millî güvenliğe karşı işlenen suçlar nedeniyle haklarında soruşturma ve kovuşturma talebi olanların, bu kapsamda vergi incelemesi yapılması ve araştırma yapılması talep edilenlerin faydalanmayacak olması ise yerinde bir düzenleme olmuştur. Peşin ödeme konusunda teşvik edici düzenlemeler içermesi ve yapılandırılmış borçların ödenmesi konusunda vatandaşlarımıza daha fazla zaman tanıyan ve alan açan bu kanun teklifini görüşmekte olduğumuzu da hatırlatmak isterim.

Bugüne kadar çıkarılan yapılandırma düzenlemelerinde bir takvim yılında 2 taksiti ödeyememiş vatandaşlarımıza, bu taksitlerini son taksiti izleyen ay sonuna kadar ödeme imkânı verilmekteydi; bu sayı, böylelikle ilk defa 3 taksite çıkarılmaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Cumhur İttifakı iradesiyle gündeme getirilen bu düzenlemeyi, vatandaşlarımızın lehine olan her düzenlemede olduğu gibi milletimize olan borcumuzun gereği desteklediğimizi de ifade etmek isterim.

Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey’in ifade ettikleri gibi, biz Hakk’ın yolunda milletin yanındayız, biz “Önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben.” diyen iradeyiz, bedeli ne olursa olsun Türkiye’imize sahip çıkarız. Hiçbir insanımızı aç ve açıkta bırakmayacağız, hiçbir insanımızı çaresizliğin anaforuna

terk etmeyeceğiz; çetrefil sorunlar karşısında alternatif çözüm yolları bulacağız, yokuşlarda susasak da tahammül feyzimizi kardeşliğimizin engin hasletinden alacağız diyorum.

Ben cumhuriyet tarihinin en önemli yapılandırma kanun teklifinin milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu.

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinize saygılarımı sunuyorum.

404 sıra sayılı Kanun Teklifi görebildiğim kadarıyla oldukça ayrıntılı bir kanun teklifi ve doğrusunu isterseniz bu, Plan ve Bütçe Komisyonunda kaç gün tartışıldı, nasıl tartışıldı, bunları bilmiyorum ama kanun teklifini okuduğum kadarıyla kanun teklifi bayağı uzmanlık gerektiren birçok konuyu -her zaman olduğu gibi- bir torba kanun çerçevesinde bizim önümüze getirmiş durumda. Şimdi, dolayısıyla da özellikle ikinci bölümü konuşacağız. İkinci bölüm yine, birtakım cezalardan vazgeçmek, vergi indirimleri türünden içeriği olan bir bölüm.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada gerçekten sorulması gereken -cevabını doğrusu Komisyon verebilir mi, verir mi, bilmiyorum ama- sorular var ve bu sorular Plan ve Bütçe Komisyonunda görüldükten sonra da gerçekten değiştirilmeden buraya gelmiş belki de bilmiyorum ama şunu söyleyeyim: Mesela, 13'üncü maddede deniliyor ki: "TOKİ'nin ihale imzaladığı müteahhitlerden damga vergisi alınmayacak." Niye? Kanun metninde, girişinde yazıyor "Orta ve az gelirli vatandaşların yararına olmak üzere." deniliyor yani onların ev almalarını sağlayacak ya da ev fiyatlarının daha düşük oluşmasını sağlayacak bir şekilde damga vergisi alınmayacağı söyleniyor. Peki, nereden biliyoruz arkadaşlar? Yani şöyle bir kanun yok: "Şirketler dünyasında maliyetler düştüğünde fiyatlar da otomatik olarak aşağı düşer." diye bir kanun yok. Maliyetler düşer ama fiyatlar aynı kalır dolayısıyla kâr marjları artar. Mesela, bu maddede damga vergisini kaldırmış olmamızın kime, ne yararı olacak gerçekten? Gerçekten iddia edildiği gibi orta ve alt gelir gruplarının konut almasını sağlayacak bir etki üretebilecek mi? Ben çok şüpheliyim doğrusunu isterseniz. Buna benzer maddeler var.

Tamam, anlıyorum, bazı maddeler makul, kabul edilebilir. Mesela, 2 bin liranın altında vergi borcu olanların vergilerini affetmek, olabilir. Sürücü meselesi öyle, sürücülerin şu veya bu sebeple aldıkları ceza puanlarının düşürülmesi veya cezaların ertelenmesi veya indirilmesi gibi şeyler. Bunlar olabilecek şeyler ve olduğunda da gerçekten olumlu katkıları olabilir Türkiye toplumunun genel yapısı bakımından fakat değerli arkadaşlar, şöyle bir mesele var: Hepiniz biliyorsunuz veya birçok arkadaş burada yaptığı konuşmalarla altını sık sık çiziyor; şu anda bir ekonomik kriz yaşıyoruz ve bu krizin faturası da her geçen gün çalışanlara çıkıyor, bu çok açık. Yani başka bir biçimde söyleyecek olursam, her geçen gün, aldığınız tedbirler diye geçirdiğiniz kanunlarla ortaya çıkan tablo, daha çok yüksek gelirli vatandaşların lehine çalışan, az gelirli vatandaşların da aleyhine çalışan bir etki üretiyor. Bugüne kadar, özellikle pandemi döneminde uygulanan kredi politikaları ve genel olarak iş dünyasına yapılan destek politikaları gerçekten de böyle bir sonuç üretti. Yani, sonuçta baktığımızda, ticari kesimin çok daha zenginleşmiş olduğu bir Türkiye olduğuna 2019-2020 sonucunda gördük. Dolayısıyla da özellikle 14 milyon insanımızı içeren bir kanun teklifi bu. Bu kanun teklifinin etkilerinin gelir dağılımını düzeltici bir şekilde olması, bizim açımızdan bu kanun teklifine olumlu bakıp bakmamızı belirleyecek fakat arkadaşlar, burada etki analizi olmadığı için biz bir şey anlamıyoruz açıkçası. Yani, kime ne katkısı olacak bunların? Mesela, petrol ve elektrik sektöründe ithalattan alınan KDV'de indirim sağlanacakmış

petrol ve elektrik arz eden şirketlere. Peki, bunun genel olarak kime ne yararı var? Bunu ölçebiliyor muyuz veya herhangi bir şekilde bize bu bilgi veriliyor mu? Doğrusunu isterseniz verilmiyor ve dolayısıyla da ben bunun da mesela, boşa kalan bir şey olduğunu düşünüyorum.

Hele bir 19'uncu madde var, o da çok enteresan. Şirket birleşmelerinde ve satın almalarında finansal maliyetlerin indirime tabi olması gibi bir madde var. Değerli arkadaşlar, bu maddeyle, esas itibarıyla -tırnak içinde söylüyorum- serbest piyasa ekonomisinde -ki bizim kabul ettiğimiz piyasa ekonomisi buymuş- burada şirketlerin birbirlerini satın almasını kolaylaştırmak demek şirketler dünyasında ekonomik gücün temerküzü demektir. Dolayısıyla da bu, enflasyonist bir ortamı yaşayan Türkiye'nin lehine değil, aleyhine olacak sonuçlar üretecektir. Dolayısıyla da bu da böyle bir durum.

Neyse, sonuç olarak baktığımda ben, 1 trilyon 200 milyar bir gelirden vazgeçiyor devlet, bunun karşılığında da 45 milyarlık bir gelir elde ediyor. Şimdi, değerli arkadaşlar, dediğim gibi, 14 milyonun içinde eğer bu 2 bin lira borcu olanlar, sürücü belgeleri vesaire gibi bakarsak ve bunların yüzde 50 olduğunu varsaysak 7 milyon, diğer 7 milyona muhtemelen geliri yüksek olan kesimlere bir gelir transferi olarak bakılabilir. Dolayısıyla bunu da eleştirmek ve buna da itirazımız olduğunu söylemek zorundayız.

Değerli arkadaşlar, düdü galiba yanılmıyorsam, yine burada bir konuşma yaparken deprem ve ekonomiyle ilişki kurarak birkaç şey söylemeye çalışmıştım, şimdi bir iki şey daha eklemek istiyorum çünkü konuşmama. Şimdi, sizden gelen, bizim üzerimizdeki kalan izlenim sanki biz sizi ekonomik krize sebep olduğunuz veya depreme sebep olduğunuz biçiminde eleştiriyoruz diye düşünüyorsunuz. Hayır, siz, ne ekonomik krize sebep oldunuz ne de depreme sebep oldunuz ama ekonomik krizle ilgili olarak da depremlerle ilgili olarak da almanız gereken tedbirleri almadığınızdan dolayı biz sizi eleştiriyoruz ve buna da hakkımızın olduğunu düşünüyoruz. Dolayısıyla da "Problemin kaynağı nedir?" diye baktığınızda -yine, dün altını çizmiştim- arkadaşlar, açık ve net bir şekilde bunun adını koyalım: Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ülkeyi şirket gibi yönetmek gayesiyle oluşturulmuş, bence biraz böyle padişahlık sistemine benzeyen bir sistem ve bu modern dünyayla hiçbir şekilde bir ilgisi yok. Dolayısıyla da iktisatçıların çok benimsediği bir mottoyu dün konuşurken kullanmıştım; o da, az sayıda insan eğer çok sayıda insanı ilgilendiren konularda kararlar alıyorsa o kararların hatalı olma ihtimali yüksektir. Dolayısıyla da siz sadece ve sadece... Bence bizi de baypas etmiş durumda Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, burada konuşulanlar çok fazla onları ilgilendirmiyor, onlar -benim gördüğüm kadarıyla- "külliye" ya da "saray" denilen yerde Sayın Cumhurbaşkanı ve etrafındaki birtakım bürokratlarla kararlar alıyorlar. Değerli arkadaşlar, bu kararların hatalı olma olasılığı çok yüksek. Bunu ben söylemiyorum, bunu hayat söylüyor zaten. Yani 128 milyar doları Merkez Bankası dünyada artan enflasyonist ortama bakıp da harcamasaydı mesela bu noktalara gelmeyecektik muhtemelen. Aynı şekilde, eğer yer bilimcileri izlemiş olsaydık bu Doğu Anadolu Fay Hattı'nın herhangi bir şekilde çökebileceği üzerinden giderek orada deprem tedbirleri alabilirdik, alabilirdiniz. Bunları yapmadınız. Niye? Çünkü, değerli arkadaşlar, şirket gibi yönettiğinizde Kızılay Başkanı da Kızılayı şirket gibi yönetir, sadece o da değil, bütün devlet kurumları şu anda şirketler gibi yönetiliyor, sanki kâr amacıyla hareket eden şirketler gibi. Problemimiz bu ama biz bu problemi konuşmuyoruz, bu problemi dikkate almıyoruz ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin -sağ olarsınız, her Adalet ve Kalkınma Partili arkadaş çıkıp burada konuşma yaptığında- ne kadar isabetli, ne kadar hızlı karar alan bir sistem olduğundan dem vurarak bence de ucube olan bu sistemi savunuyorsunuz. Ama değerli arkadaşlar, bu bize şunu söylüyor aslında aynı zamanda: Eğer az sayıda insanın çok sayıda insanın hayatıyla ilgili kararlar alırken hatalı karar ihtimali yüksekse o zaman, hatasız karar alabilmenin yolu karar mercilerini, noktalarını genişletmek, topluma yaymak yani bir biçimde söyleyecek olursak

alınacak olan kararları ne kadar topluma yayarsak, ne kadar yerel yönetimlere göçerirsek o kadar daha sağlıklı, daha doğru kararlar alma ihtimalimiz olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bir başka mesele daha var, bununla bağlantılı esasında. Yine, iktisatçıların çok sahip çıktığı bir mottodur bu: “Karar alanlar daima kendi çıkarlarına uygun karar alırlar.” Tekrar ediyorum: “Karar alanlar daima kendi çıkarlarına uygun karar alırlar.” Şimdi, bir sistemde eğer az sayıda insan var ise o sistemde esasında o az sayıda insan kendi çıkarlarına uygun karar alırlar. Ya da diyelim ki mesela çiftçilerden oluşan bir hükûmet olsaydı, emin olun, çiftçilerin yararına kararlar alırlardı. Aynı şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Galiba sürem bitti.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Emine Gülizar Emecan.

Buyurunuz Sayın Emecan.

CHP GRUBU ADINA EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine söz aldım.

Değerli arkadaşlar, yine bir vergi affı düzenlemesiyle karşı karşıyayız. Böyle bir düzenlemeyi yine bir torba kanunla getirdiniz. Yirmi bir yıllık iktidarınız döneminde toplam 12 adet -uzatmalar ve ihyalar hariç tabii ki- alacakların yapılandırılması ve varlık barışı kanununu da yürürlüğe koydunuz. Getirdiğiniz bu düzenleme, çok geniş kapsamlı bir düzenleme ve ekonomik krizin ağırlığı altında ezilen seçmeni seçim öncesi biraz rahatlatmaya dönük hazırlanmış. Teklif, kapsamı ve özü itibarıyla mali af getiren bir kanun teklifidir. Siz buna “af” demeyi sevmiyorsunuz ama bunun adı “mali af” değerli arkadaşlar.

11 maddeden oluşan bu görüştüğümüz ikinci bölümde hangi düzenlemeler var, şöyle kısaca onlara bir değinmek istiyorum:

13'üncü maddede, TOKİ'nin konut ihalelerine damga vergisi istisnası getiriliyor. Aslında, buradaki bu düzenleme konut satın almaları dar gelirli vatandaşlar için biraz daha kolaylaştırmaya yönelik düzenlenmiş gibi görünse de TOKİ müteahhitlerine yapılan bu istisnanın TOKİ'den ev alan dar gelirli vatandaşlara da sağlanması gerekirdi, maalesef bu düzenlemede bu hakkaniyetlilik yok.

14'üncü maddede, ortaklığın giderilmesi davası sonucunda yapılan satışlarda alınacak asgari maktu harç tutarı yapılan satış sayısı kadar değil, sadece 1 kez alınacak. Şimdi, bu ne demek? Çok hisseli bazı taşınmazların satışlarında, satış işlemleri sonrasında çok fazla satış işlemi çıktığı için satış bedelinden daha yüksek tutarda harç alınması söz konusu olabiliyordu, düzenlemeyle bu durum düzeltilmiş gibi görünüyor.

15'inci maddede Trafik Kanunu'nda sürücülerin 5 ile 95 puan arası ceza puanları siliniyor, geri alınan sürücü belgeleri de iade ediliyor. Bu düzenlemeden de toplam yaklaşık 2,5 milyon kişinin etkilendiği Komisyonda bize bilgi olarak verildi.

Yine, 16'ncı maddede boru hatları veya elektrik telleriyle taşınan ve sürekli akış hâlinde olan malların ithaline ilişkin olarak ödenen katma değer vergisi ithalatın yapıldığı dönemde indirim konusu yapılabilecek.

17'nci maddedeki düzenleme, spor kulübü ve şirketlerinin sporcularına ödedikleri ücretlerin gelir vergisi amatör sporun ve altyapının desteklenmesi için kulüp veya şirketlere iade edilecek. Aslında, bu da Komisyonunda çok tartışılan bir maddeydi, madde üzerinde arkadaşlarımız değinecektir.

18 ve 21'inci maddelerde Cumhurbaşkanının AR-GE ve tasarım merkezi ve teknoloji bölgeleri dışında gelir vergisi desteği kapsamında çalışabilecek süreyi artırmaya ilişkin yetkisi yüzde 100'e çıkarılıyor. Bu oran daha önce yüzde 20'sine kadar yararlanmaya olanak sağlıyordu.

Yine 19'uncu maddede şirket satın almalarına ilişkin finansman giderlerinin satın alan ve satın alınan şirketlerin birleşmesi sonrasında da gider olarak yazılabilmesine izin verilmekte. Hazine ve Maliye Bakanlığı 2009 yılı başında söz konusu faizlerin gider olarak indirimini kabul etmemekteydi. Danıştayın da tarhiyatı onayladığı aslında biliniyor. Yani dolayısıyla böyle bir madde neden şimdi getirilmeye gerek duyuldu da getirildi? Bu da bir soru işareti olarak kalmış bulunuyor.

20'nci maddeye gelecek olursak motorlu araçların sigorta kapsamında tamirinde çıkma parçaların kullanılmasına da izin veriliyor. Bu düzenlemenin poliçelerde fiyat düşürerek tasarruf sağlayamayabileceği, kötü ve çakma parça kullanımını kolaylaştırabileceği yönündeki eleştirilere de Komisyon görüşmelerinde tatminkâr cevaplar verilememiştir.

22'nci maddedeki düzenleme büyükşehirlerle ilgili. Büyükşehirlerde mahalleye dönen köy ve beldelere önceden sağlanmış olan bazı ayrıcalıkların süresi uzatılıyor. Şimdi, bu kapsamda, kırsal mahalle ve yerleşik alan tespitini tamamlayarak uygulamaya başlayan belediyeler 6360 sayılı Kanun'la tanınan indirimlerinin 31/12/2022 tarihinden sonra son bulacağını düşünerek 2023 mali yılı gelir ve gider bütçesini mevcut mevzuat hükümlerine göre hazırlamışlardı. E, şimdi, baktığımız zaman, kırsal mahalle ve kırsal yerleşik alan uygulamalarını tamamlamış olan büyükşehirlerde bu sürelerin uzatılması belediyelerin ve su kanal idarelerinin bütçede öngörülen gelirlerinin ciddi olarak azalmasına sebep olacak. Bu indirimlerin tanındığı bölgelerin turizm gelişme bölgesindeki veya özellikle büyükşehir kentsel rantlarının oluştuğu kısımları da kapsadığı ifade edilip madde düzenlemesinin bölge farklılıkları dikkate alınarak yeniden gözden geçirilmesi konusunda Komisyon'daki önerimiz de kabul edilmemiştir. 22'nci maddede, kırsal mahalle ve kırsal yerleşik alan uygulamalarını tamamlamış olan bu büyükşehirlerin kapsam dışında kalacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerekiyor değerli arkadaşlar. Aslında, bu düzenleme de kanuni düzenlemeler yapılırken ve büyükşehir yasası çıkarılırken hiçbir şekilde ileriye dönük yeterince analiz yapılmadığı, ilerinin görülmeden, hızlı bir şekilde, eleştirilere de hiç kulak vermeden çıkarıldığının bir kez daha kanıtı olarak gözümüzün önüne geliyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, neden sürekli vergi affı kanunları getirmek zorunda kalıyorsunuz? Şimdi, iktidarınız süresince vergilemede adaleti sağlayan, kayıt dışı ekonomiyi kayıt altına alan ve vergiyi tabana yaymaya yönelik bir vergi sistemini getiremediniz, kuramadınız, kurmadınız. Bir yandan dolaylı vergiler yoluyla ekmek üzerinden dahi zorunlu olarak fakirin cebinden vergisini alırken diğer yandan sürekli getirdiğiniz vergi aflarıyla vergilerini düzenli olarak ödeyen gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri üzerinde de haksızlığa uğrama duygusu yarattınız. Vergiye uyumu bozdunuz; mükelleflerin, vatandaşların adalet duygusunu yok ettiniz.

Getirilen teklifte de vergisini düzenli ödeyen mükelleflere yönelik ilave birtakım teşvik ve indirim mekanizmaları eksik bırakılmış. Bu konudaki önerilerimiz de Komisyonunda hiç dikkate alınmadı. En azından, vergi uyumu sağlamak konusunda vergisini düzenli ödeyen mükellefler için de bir düzenleme koyalım demiştik.

Her bir vergi affı ya da diğer adıyla yapılandırma kanunu sonrası tahsilat sonuçlarının da çok başarılı olduğu söylenemez. Komisyon çalışmaları sırasında dağıtılan tablolardaki verilerde söz konusu kanunların uygulama sonuçlarına ilişkin tahakkuk, tahsilat oranının oldukça düşük seviyede gerçekleştiği de anlaşılıyor. Evet, işte, Komisyonda bize dağıtılan bu tablolarda yıllar içerisindeki vergi indirimleri, vergi afları sonucundaki tahsilat sonuçlarına baktığımızda, örneğin 7256 sayılı Kanun -6'ncı sırada listemizde- 2020 yılı tahsilat oranı ne kadar biliyor musunuz? Yüzde 21,11. 2021 yılındaki 7326 sayılı Kanun'da -bu SGK tahsilatıyla ilgili konuşuyorum- yüzde 16,72. Gelir ve kurumlar vergisi tahsilatına baktığımızda, bu oran, yine aynı kanunlarda, yüzde 26,3; yüzde 51,8 olarak karşımıza çıkıyor değerli arkadaşlar. Son yapılandırma kanunlarındaki performans dikkate alındığında da işte, bu düzenlemeden de aslında tahsilat beklentisinin düşük olduğu Komisyon görüşmelerinde de anlaşıldı. Zaten güvenin ve ekonomik istikrarın olmadığı bir ülkede mali afların, vergi ve prim yapılandırmalarının başarılı sonuçlar getirmesi de mümkün değildir.

Genel Başkanımız ve 13'üncü Cumhurbaşkanı adayımız ne dedi? "Ben Kemal, geliyorum." Biz iktidara geliyoruz değerli arkadaşlar. Vatandaşlarımızı vergisini ödemekte zorlanır olmaktan çıkaracağız, rahatça ve gönüllü olarak vergilerini ödemelerini sağlayacağız, yeni bir vergi sistemi kuracağız, vergi reformu dâhil her alanda yapıcı ve kalıcı reformlarla Türkiye'de yeni ve kalıcı bir sayfa açacağız; çok az kaldı değerli arkadaşlar.

Şimdi, kalan çok kısıtlı süremde depremle ilgili birkaç noktaya değinmek istiyorum. Deprem olalı bir ayı geçti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Bir dakika süre...

BAŞKAN – Buyurunuz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Deprem bölgesindeki vatandaşlarımızın geçici barınma için hâlâ çadır ihtiyacı devam ediyor, tuvalet, banyo ihtiyacı, hijyen ihtiyacı, su ihtiyacı devam ediyor değerli arkadaşlar.

Bakın, geçtiğimiz hafta Hatay'daydım. Vatandaşlarımız köyde çadır bulamadıkları için seraların içinde barınmak zorunda kalıyorlar o korkunç koşullar içerisinde. Aslında, iyi ki CHP'li belediyeler var, onlar da olmasa, onların kurduğu çadır kentler ve konteyner kentler de olmasa vatandaşlarımızın çok daha fazlası açıkta kalacaktı.

Sonuç olarak, çadır ihtiyacını bile gideremeyen bir iktidarsınız. Daha önceki depremlerde söz verdiğiniz deprem konutlarını yapıp teslim edemeyen bir iktidarsınız. Gidip Adıyaman'a bakabilirsiniz bu konuda. Şimdi, çıkmış, çadır veremediğiniz vatandaşa "Hemen kalıcı konutlar yapıp teslim edeceğiz." diyorsunuz. Kalıcı konutlar için müteahhitlere kaynak aktarmak için de Plan ve Bütçe Komisyonunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım. Çok kısa, toparlıyorum. Son cümlem.

BAŞKAN – Tamamlayınız.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Kalıcı konutlar için müteahhitlere kaynak aktarımı için Afet Yeniden İmar Fonu kuruyorsunuz. Bunun yanında, bugün, Plan ve Bütçe Komisyonunda bu kanun teklifini görüşüyoruz. Siz, bu işleri yönetmekten çok uzaksınız değerli arkadaşlar. Şimdi önceliğiniz şu olmalı: Öncelikle bölgedeki eksikleri tamamlamak zorundasınız. Enkazları, kaldırılmamış enkazları

kaldırmak zorundasınız. Seçim geliyor, kalıcı konutları da geçici konutları da hiç merak etmeyin biz yapacağız, biz gerçekleştireceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şahıslar adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

404 sıra sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, hepimiz biliyoruz ki bu yirmi yıllık iktidarınız döneminde, her iki yılda bir bu vergi aflarını getirmeye başladınız; her iki yılda bir, istisnasız. 9’uncusu gündeme gelmişti, bu da herhâlde 10’uncusu diye düşünüyorum.

Şimdi, sizin yapmaya çalıştığınız... İşte “Kamuya insanların bir sürü borcu var.” diyorsunuz ya, aslında hesabı, kitabı düzgün olan, vergisini vaktinde, zamanında ödeyen insanların böyle bir problemi yok ama tam tersine, bu çıkardığınız kanunlardan da sadece ve sadece inceleme korkusuyla, inceleme endişesiyle... Bakın, bunların rakamlarını göreceksiniz, hesabını düzenli, zamanında, vaktinde ödeyen insanların matrah artışından istifade ettiğini hepimiz göreceksiniz. Dolayısıyla, ülkeyi öyle bir hâle getirdiniz ki neyin ne olduğu, ne kadar vergi ödenecek, ne zaman ödenecek, nasıl ödenecek... “Nasıl olsa 2 yılda 1 af geliyor, bir yoluna koyarız.” deyip gidiyorsunuz. Böyle bir ülkede, özellikle yabancı yatırımcıların yatırım yapmasını, bu ülkeye sermaye transfer etmesini bekleyemezsiniz. Neticede ne diyorsunuz: “Vergi kutsaldır. Vergi vatandaşlık görevidir.” Ama her iki yılda bir de vatandaşlara diyorsunuz ki: “Biz sizi affettik.” Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir uygulama yok yani dünyanın birçok ülkesine gitmiş bir arkadaşınız olarak bunu söylüyorum, ben duymadım, işitmedim ki çok özel şartlar olmadığı sürece, yabancı yatırımcılara özel imkânlar verilmediği sürece böyle bir şey görmedim. “Alacaklar” diyorsunuz ama dünyada olmayan Türkiye’de olan bir uygulama var; belli alacaklara devlet gidip iz bedeli yatırıyor çünkü eğer hesap hareket görmezse otomatikman düşüyor. Özellikle geçmiş yıllarda, 2000 öncesi batık bankaların vereceği SSK borçları var. Devlet gidiyor, bunların yerine 1 lira yatırıyor, 2 lira yatırıyor; neden? Hesap hareket görsün, borçlar düşmesin. Her seferinde bunlar katlana katlana geliyor. Faizini iptal ettik, şunu iptal ettik, bunu iptal ettik diyorsunuz ama maalesef geldiğiniz nokta burası. Biz de diyoruz: “Bugün, ülkenin içinde bulunduğu şartlar itibarıyla, sanayicinin, ticaret erbabının içinde bulunduğu şartlar itibarıyla biz de bunu destekliyoruz bu zor şartlardan dolayı.” Ama şunu söyleyeyim: İktidara gelir gelmez ilk yapacağımız işlerden biri de bununla ilgili gerekli çalışmaları yapmak. Artık bu ülkede herkes vergi değişir, yasalar değişir, af olur, şu olur, bu olur kesinlikle kafasından çıkaracak diye düşünüyoruz. Bizim gelir gelmez ilk yapacağımız iş bu.

Diğer taraftan, tabii, 1999’da da ben bu Meclisteydim, o zaman da depremle ilgili belli vergiler oluştu. İşte, Sayın Grup Başkan Vekili söyledi: “7,4 milyar üç yıl içinde toplandı, daha sonra iletişim vergisi üzerinden 88 milyar toplandı.” Yine devam ediyor, aynı kapsamda -bakın bunlar depremle ilgili rakamlar- bunun yanı sıra ne yaptınız; vergi imar barışı getirdiniz, oradan da 24 milyar topladınız. Habire vatandaşa salma vuruyorsunuz. Yine, aynı şekilde, bugün toplanan vergilerin yaklaşık yüzde 63’ü dolaylı vergilerden yaptığınız tahsilatla; dünyada hiç böyle bir şey yok. Dünyada bu oran yüzde 25’ler, 30’lar civarında, bizde yüzde 62, 63’ler civarında. Geçtiğiniz yoldan, konuştuğunuz telefondan,

arabanıza koyduğunuz benzinden, mazottan yükü Allah, yükü. Ne kadar? Ben onu yüce Türk milletinin takdirlerine havale ediyorum.

Aynı şekilde burada imar barışı konuşulurken de dedik ki: “Yapmayın.” Bakın, işte, bugün depremin acılarını hep beraber yaşıyoruz. Ben bu kürsüden size söyledim, sizi uyarıyorum, bakın, bu imar barışını getirirken bu binalar depreme dayanıklı mı, bunlardan karotlar aldınız mı, örnekler aldınız mı, neye göre bunu yapıyorsunuz? “Efendim, biz oraya bir madde ilave ettik, depreme karşı dayanıklı değilse, işte, kentsel dönüşüme giriyorsa bu, beyan edenin sorumluluğundadır.” O zaman beyan edenin sorumluluğundaydı bugün, hakikaten özellikle deprem bölgesinde, ben merak ediyorum, bu konularla ilgili sorduğumuz sorulara da cevap bulamıyoruz, ne kadar yıkılan bina var imar barışından dolayı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

İşte, bunların hesabını vermelisiniz. Diyorsunuz ki: “99’dan sonra yapılan binalarda fazla problem yok.” İşte, biz de tam bunu size söylüyoruz; bilime inanın, bilime inanın. Niye? 99 depreminden sonra biz burada dedik ki: “Kardeşim, herkes hazır beton kullanacak.” Herkese yapı denetimi getirdik. Bunları niye getirdik? Eğer bu şartlara göre bu binalar yapılmamış olsaydı inanın, bugün çok daha farklı şeyleri konuşurduk. Peki, size düşen neydi? O gün kanunu, kararnameyi çıkarmışız; sizin de aynı hızla kentsel dönüşümleri yapmanız gerekiyordu, yapmanız gereken ödevleri yapmadınız, sanki 99’dan sonra yapılan binaları siz yapmışsınız gibi bakın, bunlarda sorun yok, işte Toplu Konutun yaptığı binalarda sorun yok diyorsunuz. Sorun, sizin yapmanız lazım gelen işlerde ama maalesef bu memlekette, bu iktidarda sorumlu bulmak da mümkün değil. Kim yaptı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Vallahi kimin yaptığını bilen de yok ama ben inanıyorum ki millet kimin ne yaptığı gayet iyi biliyor ve gerekeni yapacaktır diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şahıslar adına diğer konuşmacı Konya Milletvekili Sayın Esin Kara.

Buyurunuz Sayın Kara.

ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Vatandaşlarımızdan gelen taleplerin dikkate alınmasıyla kamuya olan borçlarını ödeyebilmelerine kolaylık sağlamak amacıyla hazırlanan kanun teklifinde vergilerin ödenmesi, bu ödemelerde indirim sağlanması, ödeme sürelerine esneklik tanınması gibi birçok düzenleme ve güncellemeler yer almaktadır. Teklifte işletme kayıtlarının fiilî duruma getirilmesi, kamuya olan mevcut borçların yapılandırılmasının yanında mevcut veya muhtemel ihtilafların da sulh yoluyla sonuçlandırılmasına, bazı alacakların tahsilinden vazgeçilmesine yönelik düzenlemeler bulunmaktadır. Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, il özel idareleri, belediyeler, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı, meslek odaları da dâhil olmak üzere geniş alanda birçok kuruma olan borcun 31 Aralık 2022 tarihi dikkate alınarak yapılandırılması imkânı getirilmektedir. Önceki yapılandırma yasalarından farklı olarak ödemelerin her ay olması ve azami kırk sekiz aya kadar taksitlendirilmesi öngörülmektedir. Teklifin 11’inci maddesiyle Gelir Vergisi Kanunu’muzda 2016 yılında mükerrer 20’nci maddeyle getirilen ve genç girişimcilere tanınan 75 bin TL’lik gelir vergisi istisnası, Gelir Vergisi Kanunu’muzun 103’üncü maddesindeki tarifinin ikinci diliminde yer alan tutara güncellenmektedir. Böylelikle genç girişimcilere uygulanan istisna tutarı her yıl yeniden değerlendirilerek enflasyona karşı korunmuş olmaktadır.

Teklifin 12'nci maddesiyle vadesi geçmiş öğrenim ve katkı kredilerinin vade tarihi ile 22 Eylül 2022 tarihleri arasında geçen süreye ilişkin gecikme zammı, yıllık ÜFE tutarı, katsayı tutarı gibi alacakların hesaplanmaması düzenlenmektedir. Böylelikle vergi daireleri tarafından yaklaşık 4,5 milyar liralık gecikme zammı da silinmiş olacaktır.

Teklifte, ayrıca, TOKİ ile yükleniciler arasında düzenlenen sözleşmelere damga vergisi istisnası düzenlemesi, gayrimenkullerin "şuyuun izalesi" yoluyla devir ve iktisabında satış bedeli üzerinden her iki taraftan alınan tapu harçlarına yönelik düzenleme, şirket birleşme ve devirlerinde iştirak hissesi alımı nedeniyle yüklenilen finansman giderlerinin devir sonrası gider yazılabilmesi, amatör spor kulüplerinin desteklenmesine yönelik düzenleme, hasarların giderilmesi ve tazminat ödemelerinde eş değer veya yeniden kullanılabilir parçaların kullanılmasına imkân sağlayan Sigortacılık Kanunu'ndaki değişiklikler gibi birçok düzenlemeler yer almaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubat tarihinde yaşadığımız deprem felaketi tüm milletimizi derinden yaralamıştır. Acımızı paylaşmak ve yaralarımızı sarmak için devletimiz ve milletimiz tek yumruk, tek bilek olmuş, dünyaya da güzel bir örnek olmuştur. Bin üç yüz yıl önce atamız Bilge Kağan'ın dediği gibi üstte gök çökmedikçe, altta yağız yer delinmedikçe -yani Yüce Allah kıyameti kopartmadıkça- Türk'ün ilini ve töresini kimse yıkamayacaktır. Belki 11 ilimizde yer yarılmıştır ama Türk'ün yurdunda henüz gök çökmemiştir. Binalarımız yıkılmış ama devletimiz yıkılmamıştır. Yaşadığımız felaket ne denli büyük olsa da liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin söylediği gibi "Sarsıldık fakat düşmeyeceğiz. İnsanlarımızı kaybettik fakat milletçe kaybolmayacağız. Binalarımız üzerimize çöktü fakat çarenin tükenmediğini, ümitlerin bitmediğini, ışığın sönmediğini, Türkiye'nin tökezlemediğini göstereceğiz. Bunu el ele vererek yüreklerimizi birleştirerek yapacağız ve başaracağız."

Konuşmama son verirken depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza yüce Allah'tan rahmet, tedavi gören vatandaşlarımıza şifa, aziz milletimize başsağlığı dilerim. Kanun teklifinin ülkemize hayırlı olmasını diler, büyük Türk milletini ve onun Büyük Meclisini saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

13'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Ali Kenanoğlu	Mahmut Celadet Gaydalı
Gaziantep	İstanbul	Bitlis
İmam Taşçier	Murat Çepni	Zeynel Özen
Diyarbakır	İzmir	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni.

Buyurunuz Sayın Çepni.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; depremin üzerinden bir ay geçmesine rağmen hâlâ burada esaslı bir tartışma yapabilmemiş değiliz. Maalesef, iktidar bloku sonuçlarla halkı oyalamanın peşinde ama depremde ölen halkımız yeni bir, başkaca bir tehlikeyle karşı karşıya, bu tehlike de kanser tehlikesi, bunun sebebi de “asbest” denen kanserojen, zehirli madde. Evet, bu madde lifli bir madde ve toz hâlinde uçuşarak insanları zehirliyor ve orta vadede bir kanser riski ortaya çıkartıyor. 2010’da çıkartılan yönetmelikte yasaklandı ancak başka isimler altında kullanılmaya devam edildi fakat bu tarihe kadar binaların izolasyonunda başta olmak üzere asbest maddesi yaygınca kullanıldı. Deprem bölgelerinde 250 bine yakın bina acil yıkılacak ya da ağır hasarlı. Çevre Mühendisleri Odasının raporuna göre 104 milyon ton inşaat ve yıkıntı atığından bahsediliyor yani bu, şu anda en ağır risklerden bir tanesi. Asbest lifleri toz olarak her yere dağılıyor, doğayı ve insanı hem bugünden hem de yarından zehirliyor. Asbest, yıllar içinde kesin kansere neden oluyor. Moloz yığınlarında sadece asbest yok, aynı zamanda kurşun var boyalarda kullanılan, aynı zamanda cıva var ağır metal, aynı zamanda betonlarda radon gazı var, yine ayrıca küf mantarı bulunuyor. Yani bu enkazlar sadece insanlarımızın orada katledilmesine, katlolarına sebep olmadı, aynı zamanda bu yıkıntıların kaldırılması ve taşınması işlemleri de hayatta kalanların da canına kastetmiş durumda. Maraş’ta, Hatay’da ve Malatya’da bu enkazlar gelişigüzel yerlere dökülüyorlar. Örneğin, Maraş’ta enkazlar kent yakınında Sır Barajı’nın beslenme alanlarına dökülmüşler. Yine, Hatay’da Mileyha sulak alanına dökülmüş, daha sonradan temizlenmeye çalışılmış ama dökülmüş. Yine, Malatya’da İnönü Üniversitesi yerleşkesinin bitişiğinde Beydağı bölgesine dökülüyor bunlar. Dolayısıyla depremin bir felakete dönüşmesine sebep olan politikasızlık, bir felakete dönüşmesine sebep olan iktidarın doğa ve halk karşıtı politikaları şimdi de inşaat politikalarının gölgesinde sürdürülen bu çalışmalarla devam ediyor yani iktidar inşaat politikaları “Ev yapacağız.” diye propaganda yaparken aslında bir taraftan da görünmez kılmaya çalıştığı böyle bir katliamla karşı karşıyayız.

Ne yapılması gerekiyor? Birincisi, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum müteahhitliği bırakıp halkı ve bilim insanlarını dinlemelidir. Murat Kurum’un müteahhitliği bırakıp halk sağlığı ve doğa sağlığı açısından neler yapılması gerekir, bunu tartışması gerekir. Şimdi, bakın, çalışanların mutlaka tulum giymesi lazım yani yıkıntıları kaldıran ve taşıyanların mutlaka tulum giymesi lazım. Aynı zamanda mutlaka eldiven ve etkili maske takmaları lazım. 99 depreminden sonra kurtarma çalışmalarına katılanlarda asbest kaynaklı kanserin olduğu bilimsel olarak biliniyor. Yine, asbest diğer atıklardan ayrıştırılarak bertaraf edilmeye çalışılmalıdır. Yine, taşınan kamyonlar... Bakın, bir ilden bir günde onlarca, yüzlerce kamyon taşıyor ve bunlar o tozu -hem yıkılırken dağılmış tozu sonra da taşınırken- bir kez daha havaya yayıyorlar. Bunun için kamyonların kapatılması lazım. Yıkım esnasında tozun engellenmesi için sulama yapmak lazım. Yine, yerleşim yerlerinden, sulak alanlardan ve tarım alanlarından uzaklara bunların kontrollü biçimde dökülmesi lazım, izole edilmeleri lazım. Yine, dediğimiz gibi, yıkılma esnasında oluşacak bütün tehlikelerin de bilim insanlarının denetimi altında ortadan kaldırılmasına çalışmak lazım. Asbest ölümdür, asbest depremle birlikte bir kez daha gündemimize geldi ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çepni.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Herkesin hatırlayacağı gibi İzmir Aliğa da bir asbestli gemiyle gündeme gelmişti. Bizim Bakanımız o zaman “Gemide 600 ton, 900 ton asbest yok sadece 9 ton var.” diye herkesin çok şaşkınlıkla karşıladığı bir açıklama yapmıştı fakat biliyorsunuz daha sonra kamuoyunun tepkisiyle, halkın tepkisiyle bu gemi Türkiye’ye sokulmamıştı. Fakat inşaatlarda bu

risk sürüyor, şimdi depremle bu risk çok daha büyümüş durumda. Dolayısıyla başta Bakanlık olmak üzere bu insan ve doğa katliamına dur demeli, bunun için bilim insanları dinlenmeli ve bütün önlemler mutlaka, derhâl, acilen alınmalıdır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4901) esas numaralı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Dursun Ataş	İsmail Koncuk
Adana	Kayseri	Adana
İmam Hüseyin Filiz	Aylin Cesur	Dursun Müsavat Dervişoğlu
Gaziantep	Isparta	İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Bekaroğlu	Emine Gülizar Emecan	Süleyman Girgin
İstanbul	İstanbul	Muğla
Erkan Aydın	Cavit Arı	Özkan Yalın
Bursa	Antalya	Uşak
Abdüllatif Şener	Orhan Sümer	
Konya	Adana	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurunuz Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, Türkiye çok büyük bir afet yaşıyor. Kaybettiklerimize Yüce Allah'tan rahmet diliyorum. AK PARTİ Adıyaman Milletvekili Sayın Yakup Taş'a ve yine eski AK PARTİ Kahramanmaraş Milletvekili Sıtkı Güvenç'e de rahmet diliyor ve yakınlarına, AK PARTİ camiasına başsağlığı ve sabır dileklerimi iletiyorum.

Evet, nefes almakta zorlandığımız hatta yediğimiz bir lokmanın boğazımızdan geçmediği ve gerçekten bağrımızı çok yakan bir acıyla milletçe karşı karşıyayız ve bununla mücadele ediyoruz. Bir keder köktü hepimizin üzerine. Milletçe kayıplarımıza çok üzgünüz ama biz burada milletin temsilcileriyiz ve üzölmek yetmiyor. Ondan dolayı, neden oldu, neler oldu, ne eksikti, tedbirler alınsaydı böyle olmaz mıydı? "Bir daha deprem olacak." diye bar bar bağırın, İstanbul'da olası bir

depremin sinyallerini veren, anlatan bilim adamları var. Onlara rağmen, yirmi yılda, yirmi bir yılda neler dikkate alındı? Bunlara bakmamız gerekiyor.

1500'lü yıllardan itibaren farklı zamanlarda 7 ve üstü büyüklüğünde 25 tane depremle sarsıldı Türkiye. Bilinen 50 bine yakın vatandaşı bu depremde kaybettik, canlarımız enkaz altında kurtarılmayı beklediler ve milyonlarca kişi de kış şartlarında gerek enkazda gerek sokaklarda donmayla karşı karşıya kaldı. Hâlâ ulaşılamayan vatandaşlar var.

Ben Malatya'daydım, Malatya'da bölgede çalıştım, köy köy her yeri dolaştık. Doğanşehir çok kötü durumda özellikle ama köylerdeki vatandaşlar hâlâ perişan. Bakın, gittiğim bölgede geçen haftadan beri, dün yine "Ne oldu?" diye vatandaşlarla konuştuğumda hâlâ çok büyük eksikliklerden ve çok ciddi problemlerden bahsediyorlar. Evet, sorular uçuşuyor hepimizin aklında, beyninde. Depremzedeler "Kurtarma ekipleri ilk yirmi dört saatte gelseydi acaba yakınlarımızı kurtarır mıydık?" diyorlar. Dondurucu şartlarda yapayalnız, kendi çuvallarıyla çevirdikleri bir odunluğa sığınan 25 vatandaşın olduğu yine, Doğanşehir merkezde bir kadın bana dedi ki: "Bit olduk Vekilim. Kendimiz sığındık hâlâ daha yeni, bir gün önce çadır gelmişti." Gelmemişti, gidip merkezden alıp gelmişler. Dört aile aynı çadırda kalıyorlardı ve su yoktu. Sanitasyon inanılmaz büyük bir problem, doktor milletvekili olarak bu konuda uyarıyorum, çok ciddi hastalıklarla karşı karşıya kalabiliriz. O kadın bana dedi ki: "Yetmiş sene evvel bir deprem daha olmuş burada. Bizim bu topraklarda bu deprem tekrarlandığına göre, bu, belki bizim kaderimiz ama neden biz hâlâ bu kadere kurban ediliyoruz? Neden kurban ediliyoruz?"

Evet, anne-babasını kaybeden korumasız çocuklarımız var. Aile Bakanı "Refakatsiz hiçbir çocuğu derneğe, vakfa teslim etmemiz söz konusu değil." dedi. Ancak Sakarya'ya getirilen 9 yetim çocuğun Diyanet İşlerine bağlı Mekke Mescidi Hanife Akın Kur'an Kursuna yatılı verildiği ortaya çıktı ve Aile Bakanlığı "Geri aldık çocukları." dedi ancak vakıf görevlilerinden birisi çocukların Diyanete bağlı bir yere yerleştirildiğini iddia etti.

Enkazdan kurtarıldığı bilinen kayıp çocuklar, ilk andan beri buna dikkat çekiyoruz. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener "İlk olarak uyardığımız, en önem verdiğimiz konu bu." diye kamuoyunda gündeme getirmişti, o günden beri takipteyiz. Dün Çocuk İstisna Komisyonunda sorduk bu soruları. Yine, 6 yaşında bir çocuğumuz için kurulmuştu, biliyorsunuz, bir vakıfta tecavüze uğrayan bir çocuğumuz için bu Komisyon. Dün İçişleri Bakanlığı yetkilileri "Kimsesi bulunamayan 213 çocuk var." dedi, detaylı olarak da açıkladılar ancak Aile Bakanlığının sayfasında 79 olarak açıklanıyor ve kafalar bulanık. İşte biz o bulanıklık giderilinceye kadar tek bir çocuğumuzun dahi mağdur edilmesine izin vermeyeceğiz; bunun böyle bilinmesini isterim.

AFAD'ın 2022 yılında bütçesi 12 milyarken 2023'te neden 8 milyara indirildi mesela? Hem de AFAD'ın 23 Kasım 2022'de raporu var, "Eksikliklerle doluyuz." diyor Gölyaka depreminden sonra. Bırakın yirmi bir yılı, Kasım 2022'den beri ne yaptınız, bunu bize haber verin, bunu söyleyin bize.

En hayati öneme sahip yerler arasında sağlık kurumları var. 448 sağlık çalışanımızı, 201'i polis, 214 Emniyet mensubumuzu yitirdik. Diğer depremzede polislere, sağlık memurlarına kalacak yer verilmedi ve çalıştırılmaya devam ettiler son derece uygunsuz koşullarda, onlar da depremzedeydi.

Bakın, Kızılay, Malatya'da dünyanın en büyük konteyner üretim fabrikalarından birine sahip. Konteyner stoklamasını ekonomik gerekçelerle yapamadıklarını açıkladılar. Stokların yardım kuruluşlarına satılması konusuna hiç girmek istemiyorum, bu çok büyük bir utancımız ve Kızılayın bizden sonraki nesillerde böyle hatırlanmasını istemiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

AYLİN CESUR (Devamla) – Elbette bunların gereği yapılacak yani bunlar araştırılacak ve düzelecek, Kızılay -hak ettiği, o eski- güvendiğimiz, hepimizin onurla ve gururla çalışmalarını takip ettiği bir kurum hâline getirilecek.

Evet, krizlerin faturası var elbette ve Covid-19 salgınındaki gibi bu fatura yine üniversite öğrencilerine kesildi ve eğitim hakları alındı, bu da başka bir sorun. Yine, odalar, Jeoloji Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası bağırıyor ve diyorlar ki: “2013 yılında bizim denetleme hakkımız elimizden alındı.” Evet, bunlar da düzeltilecek, bunların tamamı. Son üç yılda iptal edilen 300 güçlendirme ihalesi var, onları da soracağız. İskenderun Devlet Hastanesine “Depreme dayanıksız.” denildiği hâlde neden devam edilmiş? Bütün bunların hepsini soracağız. Yine, bölgede, tarımsal ve hayvansal ekim yapan ve hayvan yetiştiren çok önemli bir nüfus var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Başkanım, bağlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın.

AYLİN CESUR (Devamla) – Türkiye’nin neredeyse gıdasının yüzde 20’si buradan sağlanıyor. Bunların da muhakkak çok ciddi bir şekilde ele alınması gerekiyor. Bunları siz yapamayacaksınız, öyle görünüyor, biz yapacağız, çok çok önemli. Derhâl orada yaşayan köylülerin orada yaşama imkânları sağlanmalı ve ne varsa, devletseniz devlet tarafından karşılanmalı. Zaten çiftçi, köylü çok zor durumda son yıllardaki bütün bu kötü yönetimle. İmar afları; o da ayrı bir konu, bütün bunlar araştırılacak. Depremde giden binaların ne kadarı imar affından geçmiş ve internet neden kesilmiş depremin 3’üncü günü? Bütün bunların hepsini elbette araştıracağız. Japonya’da aynı şiddette depremler olurken bir tane çivi bile yerinden oynamazken neden bizde bu kadar can gitti? Elbette bunların hepsini tek tek çıkaracağız. Enkaz, 100 milyon ton Erciyes Dağı demek. Ancak burada asbest var, bununla ilgili uyararak istiyorum ve diyorum ki: Görülüyor ki Türkiye büyük bir enkaz kaldırıyor ama bu sadece depremin enkazı değil, yirmi bir senelik bir enkaz, AK PARTİ enkazı bu; milletimiz kaldıracak bu enkazı 14 Mayıs’ta ve biz hep birlikte iyileşeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Orhan Sümer.

Buyurunuz Sayın Sümer.

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bazı alacakların yeniden yapılandırılması üzerine verilen kanun teklifinin 13’üncü maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 13’üncü maddesi TOKİ’nin konut ihalelerine damga vergisi istisnasını getirmektedir. Maddenin Komisyon görüşmeleri sırasında “vergiden vazgeçilecek oranın sürekli hâle gelmesi” önerimiz reddedilmiştir. Buradan bir kez daha iktidarın vatandaşın belini büken uygulamalarda kalıcı bir uygulama yapmaya niyeti olmadığı anlaşılmıştır.

Değerli milletvekilleri, milletin çözüm beklediği konularda saray iktidarının adım atmasında bir sorun yok. Asıl sorun, yirmi bir yıllık AKP iktidarının yarattığı rant, lüks, tek adam zihniyeti ve saadet zincirinin vatandaşa yaşattığı sıkıntılardır. Asıl sorun, vatandaş önceden muhtaç hâle getirip sonra “çözüm ürettik” diye göstermelik şov yaparak seçim önceleri oy tüccarlığına dönüştürmektir. Bugün, vatandaş üç gün enkaz altında kurtarılmayı bekliyorsa, yardım yapmak için devlet kurumlarını değil sivil toplum kuruluşlarını tercih ediyorsa, depremden kurtulan vatandaşlarımız hâlen çadır bulamıyorsa, tüm

bu sorumsuzluklara rağmen tek bir kişi bile istifa etmemişse burada tek sorumlu vardır, o da vatandaşla arasına duvar ören, milletin gerçeklerinden kopmuş, depremzedeye çadır satmayı bile kendisine hak gören saray iktidarındır. Bu anlayış değişmedikçe çıkarılan kanunların, verilen tekliflerin hiçbirinin önemi yoktur. Buradan sormak isterim: AKP iktidarının “dertleri çözeceğiz” diye getirdiği onlarca paketten hangisi yaralara merhem oldu?

Değerli arkadaşlar, ekonomik krizin üzerine yaşanan büyük felaket sonrasında milyarlarca lira yardım toplandı. Cumhurbaşkanı ve yetkililer sürekli televizyonlara çıktı, afet bölgesindeki tüm ihtiyaç sahiplerine “Yaraları saracağız, kimse açıkta ve aç kalmayacak.” dedi. Ancak bugün bir bakıyoruz ki deprem bölgesindeki vatandaşlarımızın, esnaflarımızın, KOBİ’lerimizin sırtındaki yük daha da artıyor; vatandaş çadır bulamıyor, su bulamıyor, yemek ihtiyacını hâlâ gerekli yerlerden sağlayamıyor.

Kamu bankalarının 0,99’den kullandığı kredi bir gecede 1,59’a çıkartılıyor. Sayın Bakan herhâlde gece rüyasında görmüş olacak ki sabah kalktığında ilk işi faiz oranlarını artırmak oldu. Hani deprem bölgesine sınırsız destek gelecekti? 38 milyon vatandaşın bankalara zaten borcu var, 23 milyon kişi icralık durumda, üzerine çok büyük 2 deprem olmuş, 11 şehrimiz etkilenmiş, bazı şehirlerimiz neredeyse tamamen haritadan silinmiş, Sayın Bakanın aklına ilk gelen şey faiz artırmak. Allah aşkına hiç mi vicdan yok, hiç mi vatandaşın derdini anlamıyorsunuz? Adana’daki, Maraş’taki, Hatay’daki, afet bölgesi ilan edilen diğer illerimizdeki depremedelerimiz nasıl normale dönecek? Bir de bu 11 ilin birbirine ticari anlamda da duygusal anlamda da sürekli bağı var. Esnafı, vatandaşı, KOBİ’si, şirketi karşılıksız, geri ödemesiz ya da sıfır faizli destek beklerken akhevvel saray ekonomistleri ise kredilere faiz gönderiyor. Değerli milletvekilleri, mali afların, vergi yapılandırılmalarının, esnafın derdini çözmeyen kanunların, depremedelerden para kazanmayı amaçlayan kredi düzenlemelerinin başarılı sonuçlar getirmesi mümkün değildir. Unutulmamalıdır ki milletimiz de bu yapılanları görüyor ve not alıyor.

Bakın, Adanalı hemşehrilerimiz günlerdir “hastane sorunu” diye haykırıyor. Çukurova Balcalı Hastanesinin, Yüreğir Devlet Hastanesinin de Akkapı’ya taşınacağı konuşuluyor. Bunun gerçekleşmesi durumunda tam 1.800 personel açıkta kalacak. Bölümlerin başka hastanelere dağıtılmasıyla emekliliği gelen doktorlarımız bu ortamda emekli olmayı düşünecek. Her gün tedavi gören ortalama 7 bin hasta mağdur edilecek. Yeşil Kartla tedavi gören hastalarımız için hastaneye ulaşım çok daha zor hâlde gelecek. Sağlık Bakanlığının bu çığılığı duyması, hastane yetkilileri, Tabipler Odası, bölge muhtarları ve bileşenlerle birlikte, ortak akıl çerçevesinde, kimseyi kırmadan ve mağdur etmeden bir çözüm üretmesi gerekiyor. Saray iktidarı milletin derdine çözüm üretmek istiyorsa yine Adana’ımızla ilgili Adana Şakirpaşa Havalimanı’nın yıkımından vazgeçilmelidir. Depremde önemi bir kez daha kanıtlanmış, tüm afet koordinasyonunu organize etmiş, diğer havalimanları kullanılmaz hâldeyken devlet yetkilileri, bürokrasinin tamamı bu havaalanını kullanmış, hatta gelen tüm yardımları, iş makinelerini afet bölgesine ulaştırmıştır. Dünyanın en güvenilir ve stratejik konumunda bulunan bu havalimanına gereken değerin verilmesi lazım, Şakirpaşa Havalimanı’mızın yıkılmasından vazgeçilmesi lazım. Gelin, giderayak, bir kez dahi olsun vatandaşın ne istediğine bakın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ORHAN SÜMER (Devamla) – Saray iktidarı çözmesee dahi Türkiye’nin içinde bulunduğu tüm sorunları “13’üncü Cumhurbaşkanımız Kemal Kılıçdaroğlu” öncülüğünde ve millet ittifakıyla birlikte çözeceğimizin sözünü veriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü madde üzerinde bir önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 14- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifenin mülga son fıkrasından önceki fıkrasına aşağıdaki cümle ilave edilmiştir.

“Şu kadar ki, I/20-a fıkrası kapsamında şüyuun izalesi yoluyla satışa konu edilen her bir taşınmaza ilişkin devir ve iktisaplarda, bu fıkraya göre alınması gereken en az maktu harç miktarı, devir ve iktisap sayısı ile ilişkilendirilmeksizin, devir eden ve devir alanın her birinden bir kez alınır.”

Emine Gülizar Emecan

Cavit Arı

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Antalya

İstanbul

Abdülattif Şener

Erkan Aydın

Süleyman Girgin

Konya

Bursa

Muğla

Özkan Yalım

Mürsel Alban

Uşak

Muğla

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen, Muğla Milletvekili Sayın Mürsel Alban.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi kapsamı itibarıyla mali af getiren bir kanun teklifidir.

Yirmi yıldır iktidarda olan Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetlerinin uygulamasına baktığımızda görülen tabloda vergi oranlarında bazı indirimlerin yapılmasına rağmen istisna ve muafiyetler esastan ele alınmamıştır, vergi sistemi basit ve anlaşılır hâle getirilmemiştir, vergide adalet sağlanmamıştır, kayıt dışı ekonomiyi kayıt altına almaya ve vergiyi tabana yaymaya yönelik bir mesafe katedilmemiştir, vergi denetiminde koordinasyon ve tarafsızlık temin edilmemiştir. AKP hükümetleri döneminde vergi ve prim affı niteliğinde birçok düzenleme yapılmıştır fakat her kanun teklifinde olduğu gibi ilgili taraflar ile sivil toplum kuruluşları sürece katılmamıştır; aceleyle yasalaştırılmış “mali af” girişimlerinden esaslı bir sonuç alınmamıştır. Bu nedenle, bu tür kanunlar âdeta her yıl tekrarlanan, amaçlarından uzaklaşan yasalar olarak sadece ve sadece kâğıt üzerinde kalmıştır. Neden? Çünkü mükellefin ödeyecek -taksitini, borcunu- parası yoktur.

Burada bu kanun teklifini görüşüyoruz; damga vergisini, TOKİ'yi ve damga vergisinden muafiyeti görüşüyoruz. Damga vergisi çok mu önemliydi bilmiyorum. TOKİ müteahhitleri bunları yaparken damga vergisinden muaf olması... Veya o muafiyet kadar indirim, tenzilat yapıyor mu bu tekliflerde;

bu önemli. Harçları konuşuyoruz, harçları konuşuyoruz ama izaleişiüyü devir... İzaleişiüyüda 100 tane, 150 tane hissedar varsa bu birleştirilir, ilgili mahkeme yani şüyüun açıldığı mahkeme bunu tek tapuya dönüştürür, tek tapu hâlinde satar, tek bir vergi alınır, tek bir vergi ödenir; bu kadar nettir. Maddeyi okuduğunuz zaman, 100 kere okuyun, 100 kere anlaşılabilir bir hâl aldığı net bir şekilde ortadadır.

Değerli arkadaşlar, biz bunları konuşuyoruz, vergiyi konuşuyoruz ama asıl depremi konuşmak lazım, Adıyaman'ı konuşmak lazım. Ben uzun süredir Adıyaman'daydım. Adıyaman'dan üç gün sonra haberi olan devleti yöneten iktidarı konuşmak lazım. Orada pijamayla çıkıp ayağında terlik olmayan, çıplak ayaklı yurttaşlarımızı konuşmak lazım. Adıyaman'da o gün aç, susuz, karanlıkta kalan yurttaşları konuşmak lazım. O gün neden geç müdahale edildi; onu konuşmak lazım. Adıyaman unutulmuş, dirisine sahip çıkmadınız, ölüsüne de sahip çıkmadınız, her iki tarafta da ayırdınız. Adıyaman'a neden geç gelindi, gerçekten merak ediyoruz. İnım inim inleyen "Bizi kurtarın." diyen sesleri neden unuttunuz? Adıyaman'a AFAD niye geç geldi? Neden müdahale edemedi, gerçekten merak ediyorum.

Ya, çok basittir, bir inşaat nasıl yapılır? Kazmayla yapılır, kürekle yapılır, balyozla yapılır, demirci makasıyla yapılır. Bir inşaat neyle yapılırsa onunla da yıkılır. Bizim AFAD'ın elinde ne balyoz varmış ne kazma varmış ne kürek varmış. Hilti arıyoruz. Efendim, hilti, hiltiyi çalıştıracak elektrik mi var? Ya, işte, jeneratör var. Ya, jeneratörü çalıştıracak mazot mu var, benzin mi var, gerçekten soruyorum. Adıyaman'ı kaderine terk ettiniz, kaderine. Oradaki insanlar bağıra bağıra öldü. Daha doğrusu üzerlerine kar yağdı, kar! Donarak öldüler, donarak!

Savcılarını göreve çağırarak: "Otopsi yapılınsın." Evet, adli tıbbı bilmiyorum, bu kaç gün içerisinde belli olur, gerçekten bunun araştırılması ve konuşulması lazım. Adli tıpcıların, savcılarının ve sağlıkçıların otopsiyle ilgili işlemleri yapması lazım. Neden öldü bu insanlar? Donarak mı enkaz altında mı kaldılar, bunun açığa çıkması lazım. Yani sebebi belli olmayan ölümler var şu an ortada. Ya, inim inim inliyor insanlar.

Çadırlara gittiniz mi hiç çadırlara? Bir gidin. Travmada, karanlıkta kalmış çocuklar var, travma yaşıyorlar, travma! Ya, bırakın vergi indirimini, vergi indirimi istemiyor insanlar sizden. O çocuklar orada sizden sadece o travmayı atlatabilmek için ışıldak istiyor, ışıldak. Ya, bir güneş ışığı; ya, karanlıkta bir lamba ışığı, bir el feneri ışığı, bunları getirin, o çocuklar bunları istiyor sizden. Burada vergiyi konuşmanın bir anlamı yok inanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MÜRSELALBAN (Devamla) – Bakın, eğer vergiyi konuşacaksınız Adıyaman'daki esnafın derdini konuşun. Adıyaman'daki esnafı nasıl açabiliriz? O esnafa kredi vermeden, efendim, nasıl destekleriz de Adıyaman'ı normal yaşantıya döndürürüz? Soruyorum size: Adıyaman Milletvekili nerede? Bakın, Abdurrahman Tutdere Meclise daha gelemedi, burada yok; oradaki depremede derdine derman olmaya, bir dost eli uzatmaya, yaralarını sarmaya çalışıyor. Niye gelmedi; bu arkadaşınızı hiç merak etmediniz mi? İktidara sesleniyorum: Neden "Barınma sorunu yoktur." dediniz? Orada hâlâ hâlâ hâlâ çadır sorunu var, konteyner sorunu var; bakın, insanlar açıkta, açıkta! Sesleniyorum size: Burada oturmayın, gidin o çadır kentleri gezin, gezin de görün, gerçeği orada yaşayarak görün. Ben dün akşam geldim oradan; iddia eden varsa bineriz uçağa, bineriz arabaya, gideriz oraya. Karanlıktaki insanları kurtarın, kurtarın artık! Sizden beklenen bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜRSELALBAN (Devamla) – Bu halkın size ihtiyacı varken bir kere elini tutun, bir kere yardımcı olun ya, bir kere! Ya, bu kadar olay yaşıyor, bu kadar felaket yaşıyor, enkaz altında bu kadar insan

ölüyor; ya, kim bunun sorumlusu, merak ediyorum, kim? Neden öldü bunlar, neden öldü? Ya, bir bakan çıkıp da... Sorumlu bakan kimdir ya? Halka, Türkiye halkına, bu millete sorumlu bakan kim?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

MÜRSEL ALBAN (Devamla) – Neden istifa etmiyor, merak ediyorum ya.

BAŞKAN – Sayın Alban, teşekkür ediyoruz.

MÜRSEL ALBAN (Devamla) – Neden istifa etmiyor, neden? İktidarın 10 Mayıs'ta, 10 Nisanda, 10 Martta, 14 Mayıs'ta değil, derhâl istifa etmesi lazım, derhâl, ivedi olarak! Çünkü Adıyaman halkı size bunun hesabını soracak, bunu unutmayın!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul

Zeynel Özen

Mahmut Celadet Gaydalı

Gaziantep

İstanbul

Bitlis

Ali Kenanoğlu

İmam Taşçier

İstanbul

Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurun Sayın Gaydalı.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, partim ve grubum adına, görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Depremde yaşamını yitirenlerin ailelerine bir kez daha başsağlığı, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, artık, Türkiye halklarının geleceğini yakından ilgilendiren seçime sayılı günler kaldı. Daha önce de belirttiğim üzere, bu seçim demokrasi ile monarşinin, hukuk ile hukuksuzluğun, özgürlük ile köleliğin arasında yapılacak büyük bir seçimdir. Bu seçim, bilimin ve aklın karşısında duran kocaman karanlığa karşı verilecek en büyük mücadele olma özelliğine de sahiptir. Türkiye halkları şunu bilmeli ki: Bu ülkede yaşayan her bir birey dili, dini, ırkı, mezhebi ne olursa olsun onurlu ve adil bir şekilde yönetilmeyi hak ediyor. Herkes demokrasinin tüm nimetlerinden, özgürlüğün tüm alanlarından yararlanmayı hak ediyor. Bir yandan deprem bölgesinde bir insanlık krizi yaşanırken diğer yandan ülkenin diğer illerinde ise bir ekonomik krizin etkileri sürüyor ve katlanarak devam ediyor. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle ülkenin tüm sorunlarını hızlı halledeceğini iddia eden iktidar günlerce deprem bölgesine dahi gidememiş, bir çadır sorununu dahi halledememişken diğer illerde var

olan ekonomik sorunları ise tamamen rafa kaldırmıştır. İktidar millet masasına odaklanacağına milletin masasına odaklansaydı, bugün var olan krizleri konuşmuyor; işsizlikten, geçinememekten, açlıktan ve sefaletten bahsetmiyor olurduk. Şu an, başta deprem bölgesi olmak üzere ülkenin genelinde esnaf, işçi, emekçi, memur derin bir yoksulluğun merkezinde bulunuyor. Bu kitle enflasyon sarmalına kapırtılmış durumda. AKP iktidarı yirmi iki yıllık yönetiminde bu halktan en temel haklarını dahi çalarak yarattığı korku imparatorluğunda memleketi 84 milyon insanla beraber bir uçuruma sürükledi. Adaleti bitiren, hukuku bitiren, demokrasiyi bitiren, denetimi bitiren, liyakati bitiren, ekonomiyi bitiren bu iktidarın bırakın en ufak bir yaraya merhem olmasını artık var olan yaraları daha da kanatacağı, büyüteceği kesindir. Depreme kadar var olan derin yoksulluk hâli, iktidarın yirmi iki yılda yarattığı yolsuzluk zincirinin bir sonucudur. Bugün insanlar denetimsiz, özensiz, önlemsiz binalara mahkûm kalarak yaşamını yitirdiyse bu da bu iktidarın yarattığı yoksulluğun sonucudur. Ülkenin temel sorunlarıyla yani ekonomik sorunlarıyla başa çıkamayan iktidar maalesef, depremin yarattığı insanlık trajedisine ek olarak ortaya çıkan mali yükü kaldırabilme yeteneğine de sahip değildir. Ülkeyi fakirleştiren, insanları kuru ekmeğe mahkûm eden enflasyon canavarıyla, her gün, toplumu yaşadığı günden bezdiren bir iktidar artık gücünü yitirmiştir.

Değerli arkadaşlar, bu ülkede 2000-2022 yıllarını kapsayan yirmi iki senede toplam 87 milyar 998 milyon lira özel iletişim vergisi toplanmış fakat deprem öncesi hazırlıklı ilgili bir adım atılmamıştır. Bahsedilen parayla Türkiye'nin birçok şehrinde binalar depreme hazırlıklı hâle getirilebilirdi. "Türkiye Tek Yürek" diyerek halkın sırtından milyarlarca lira kazanmış olan kamu bankaları, kamu kurum kuruluşları ile yandaş müteahhitler sanki bahşediyormuşçasına kendi adlarını temizleme yarışına girdiler. İşte, bir müteahhit 3 milyar bağışlamasının akabinde devletten 3 milyar 10 milyonluk teşvik almıştır. Maalesef Türkiye'nin içinde yanıp tutuştuğu ekonomik kriz de depremle yitirilen canlar da iktidarın müteahhit aşkından bir şey eksiltmemiştir.

Deprem uzmanları, statik hesaplarda gerekli görülme bile minimum deprem perdesi uygulanmasını tavsiye ediyor. Sizlerin perdesi ise beceriksizliğinizi, liyakatsizliğinizi, hatalarınızı, hukuksuzluklarınızı, adaletsizliklerinizi perdelemeye çalışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Deprem perdesi insanlara yaşam üçgeni mekânlar yaratarak depremde insanların yaşamasını hedefliyor. Sizin perdeniz ise algı operasyonlarıyla iktidarınızı idame ettirme, yaşatma çabasından başka bir şey hedeflemiyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4901) esas numaralı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Orhan Çakırlar

İzmir

Adana

Edirne

Bedri Yaşar

Zeki Hakan Sıdalı

Hasan Subaşı

Samsun

Mersin

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Erkan Aydın	Özkan Yalım	Cavit Arı
Bursa	Uşak	Antalya
Emine Gülizar Emecan	Sibel Özdemir	Süleyman Girgin
İstanbul	İstanbul	Muğla
Mehmet Bekaroğlu	Abdüllatif Şener	
İstanbul	Konya	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Edirne Milletvekili Sayın Orhan Çakırlar.

Buyurunuz Sayın Çakırlar.

ORHAN ÇAKIRLAR (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubumuz adına söz almış bulunuyor, hepimize saygılar sunuyorum.

Sözlerime başlamadan önce, 6 Şubat tarihinde yaşanan, 11 ilimizi etkileyen depremlerde ve sonrasında yaşanan artçılar sonucunda hayatını kaybeden vatandaşlarımıza yüce Allah'tan rahmet, hastanelerde tedavisi devam eden vatandaşlarımıza acil şifalar ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, deprem riski bulunan bölgelerde yapı stoklarının imar mevzuatına aykırı yapılması yaşanacak olan can ve mal kaybını daha da yükseltmektedir. Ülkemizde bulunan fay hatlarının deprem riski açısından tehlike arz ettiği bilinmesine rağmen bu yapıların gerekli denetlemelere tabi tutulmaması ve imar barışlarıyla birlikte ruhsat verilmesi maalesef vatandaşlarımızın hayatlarını kaybetmesine neden olmuştur. Bu sebeple, öncelikli olarak deprem riski taşıyan bölgelerden başlamak üzere, ülkemizde ne kadar yapı var ise depreme dayanıklılık açısından denetlenmeli, projeye aykırı olarak kolonları kesilen yapılar güçlendirilmeli, bu işlem gerçekleştirilmiyorsa yıkılmalıdır. Yer bilimiyle ilgilenen uzmanların sözleri de dikkate alınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, yaşanan deprem felaketi sonrası Osmaniye, İslâhiye ve Nurdağı'nda incelemelerde bulundum. Deprem bölgesine doğru yola çıktığımda neler göreceğimi tahmin etmeye çalışıyordum, gördüklerimin düşündüklerimle kıyas edilecek bir durumda olmadığını fark ettim. Gerekli müdahalelerin yapılmasında ne kadar geç kaldığımı da anladım. Kurumlar arasındaki iletişim eksikliği, ekipman yetersizliği, korku psikolojisi sebebiyle yanlış ve geç alınmış kararlar çerçevesinde günden güne kaybolan hayatlar bize tek adam rejimi modelinin ne kadar pahalı olduğunu, hatalı olduğunu ağır bir şekilde göstermiştir.

Değerli milletvekilleri, vergi indiriminin alt gelir gruplarını destekleyecek şekilde bazı dolaylı vergilerin oranları üzerinden indirim uygulanarak yapılması daha adil bir vergi sistemi oluşturacaktır. Bu şekilde düzenlenen yapılandırma uygulamaları, toplumumuzda zamanında borçlarını, vergilerini, daha doğrusu yükümlülüklerini bilip yerine getiren vatandaşlarımızın cezalandırılıyor algısı oluşturmaktadır. Ödeme gücü olmasına rağmen ödememeyi alışkanlık hâline getiren vatandaşlarımız ise âdeta ödüllendirilmektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde vatandaşımızın geçimi ortada. Vatandaşın geliri ile genel harcamaları arasındaki makas her geçen gün artmaktadır. Alım gücü o kadar azaldı ki vatandaşımızın temel gıda ürünlerine ulaşımı gün geçtikçe zorlaşmakta. Ülkemizin tedavüldeki en büyük kâğıt parası

olan 200 lira günlük temel gıda alımında maalesef hiçbir şey ifade etmiyor. Vatandaşımız eskiden maaşıyla evinin kirasını, faturalarını ödeyebilirken bugün maaşlar ev kiralılarının altında ezilmektedir.

Değerli milletvekilleri, gençler yarınlarımızın teminatı olarak gördüğümüz en değerli hazinemizdir. Fakat ülkemizin gençleri kendilerini yarınların hazinesi olarak değil her geçen gün ailelerine bir yük olarak görüyorlar. 16-25 yaş arasında olan gençlerimiz hayatlarının en güzel dönemlerinde hayatın bütün zorluklarını yaşamak zorunda kalıyor. Gençlerimiz alanlarında ne kadar başarılı olurlarsa olsunlar başarının önemli olmadığı bu yaşlarda öğrenmeye başlıyorlar. Mülakatlarda torpilin ne olduğunu onlar daha iyi öğreniyorlar ve yaşıyorlar. Yaptıkları, başardıkları hiçbir işte takdir görmüyorlar; fikirleri, düşünceleri veya konuşmaları saygı görmüyor; bazen ötekileştiriliyorlar, bazen dışlanıyorlar. Bu sebeple, ülkemizde yaşamaktan ziyade, saygı görecekle, fikirlerine değer veren, maalesef daha da önemlisi ekonomik anlamda bağımsızlıklarını yaşayacakları başka topraklara göç etmek istiyorlar.

Gençlerimize diyoruz ki: Merak etmeyin, sizleri dinleyen, sizleri dinleyen, sizleri anlayan, fikirlerinize önem veren, ayırtırmayan, görmezden gelmeyen, sorunlarımızı bildiği kadar çözümleri için de somut adımlar atacak olan kadrolarımızla birlikte, az kaldı, geliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ORHAN ÇAKIRLAR (Devamla) - Ülkemizin bütün vatandaşlarına sesleniyoruz: “14 Mayıs’ta bunlara öyle bir çakalım ki...” diyen kutuplaştırıcı ve saldırgan zihniyet gidecek; birleştirici, barışçıl ve liyakat esaslı ortam tekrar tesis edilecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı, İstanbul Milletvekili Sayın Sibel Özdemir.

Buyurunuz Sayın Özdemir.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Evet, ben de kanun teklifinin 15’inci maddesi üzerine verdiğimiz önerge üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 15’inci madde trafik cezalarıyla ilgili bir düzenleme. Burada, kırmızı ışık ihlali ve hız sınırını aşarak sürücü belgeleri ellerinden alınanlar için para cezalarını ödemek suretiyle sürücü belgelerinin iadesi ve kural ihlallerinde aktif cezaların ise pasif puanlara dönüştürülmesiyle ilgili bir düzenleme. Desteklediğimiz, Komisyonunda belli hassasiyetlerle genişletilmesini önerdiğimiz ancak reddedilen bir maddeyi görüşüyoruz.

Şimdi, genel olarak baktığımızda ise değerli milletvekilleri, özellikle bu son yasama döneminde Meclis gündemine getirilen, komisyonlarda tartıştığımız birçok kanun teklifi, maalesef, bu siyasi iktidarın yanlış, öngörüsüz politikaları, ekonomi politikaları sonucunda yurttaşlarımızın refah kaybı, alım gücünün düşmesi, ödeme güçlüğüne düşmeleri nedeniyle bunlara geçici çözüm getiren ya da bu sorunları geçiştirmeye dönük, ötelemeye dönük kanun teklifleri var yani gerçek anlamda sorunları çözen kanun tekliflerini görüşüyoruz.

Evet, Meclisin de ara vereceği bir sürece yaklaşmışken getirilen bu kamu alacaklarının yeniden yapılandırılması, bugün birçok hatibin de söylediği gibi, sanırım 12’nci düzenleme ve kapsamlı bir düzenleme olarak karşımızda duruyor. Baktığımız zaman, düşen millî gelirimiz, artan gelir adaletsizliği, bozulan gelir dağılımı, özellikle Türk lirasındaki değer kaybı karşısında bunların hiçbirine çözüm üretemeyen iktidar işte bu vergi aflarıyla bu sorunların kalıcı çözümüne dönük adım atmaktan yine

bu kanun teklifiyle çok uzak olduğunu göstermiştir. İşte, bir taraftan kur korumalı mevduat hesabıyla vatandaşın üzerine ciddi bir yük getirilirken, bir kamu yükü, bir kamu borcuyla karşılaşılrken bir taraftan da seçim öncesi bir kaynak yaratılmaya çalışan bir kanun teklifi bu aslında. Tabii, diğer taraftan da değerli milletvekilleri, bu af kanunları tekrar bir affın gündeme geleceği ve vergisini zamanında ödeyen vatandaşlar için de bir adaletsizlik duygusu yaratıyor. Vergi ödeme bilincine de aslında bir zarar veriyor, bu yönüyle de görüşmüyoruz hiç bu kanunları ve aynı zamanda da kamuoyu açısından da bir güvensizlik sarmalını da oluşturmuş oluyor. Elbette ödeme güclüğü çeken, vergisini, kirasını, borçlarını, faturalarını ödemeyen yurttaşlarımız için ihtiyaç var bir düzenlemeye çünkü yapısal bir sorun var burada, ekonomik ciddi bir sorun var. Biz de elbette bu kanun teklifine “evet” diyeceğiz ama sorunlu olduğunu belirtmek istiyorum.

Şimdi, asıl bizim önceliğimiz, elbette, değerli milletvekilleri, çok hassas bir dönemden geçiyoruz. Depremler sonrasında özellikle ülkenin, tüm yurttaşlarımızın gerçekten ciddi ekonomik sorunları var. Bunlara çözüm üretmediğimiz gibi daha istikrarsız, daha öngörüsüz bir yapıya doğru ekonomimiz evriliyor. 6 Şubat'ta gerçekten hepimizi acıya, yasa boğan depremden sonra... Ekonomimizin öncesine baktığımız zaman da zaten ciddi ekonomik sorunlar vardı; yüksek enflasyon, alım gücünün düşmesi, yoksulluk, refah kaybı, işsizlik temel sorunlardı. Şimdi, depremlerle birlikte, işte o afetin maalesef felakete dönüşmesiyle beraber bu sorunlarla vatandaşlarımız daha ciddi mücadele etmek durumunda kaldılar. Enflasyondur, açlık sınırdı, yoksulluk sınırdı; bunlar gerçekten çok ciddi sorun alanları olarak ortadaydı zaten. 11 ilimizi doğrudan etkileyen bu deprem felaketiyle vatandaşlarımız için bu sorunlar şimdi daha da derinleşti.

Değerli milletvekilleri, baktığımız zaman, şimdi, burada bir de şunu ortaya çıkardı bu deprem: Kurumsuzlaşmayı, kadrosuzlaşmayı, kuralsızlaşmayı, kurumların içinin boşaltılmasını -bizim hep ifade ettiğimiz- bu deprem tam anlamıyla ortaya çıkardı. İşte biz hep Merkez Bankasının, TÜİK'in içinin boşaltılmasından bahsederken bu afetle birlikte, AFAD, Kızılay gibi çok kritik, hassas kurumlarımızın maalesef işlevsiz olduğunu gördük, hazırlıksız olduğunu gördük, içinin boşaltıldığını gördük yani bunların bütün maliyetini çok acı şekilde bu deprem ortaya koydu. Yurttaşlarımıza ve ülkemize çok ağır bedel ödetilmiş oldu. AFAD'ın koordinasyonsuzluğu, plansızlığı, hazırlıksızlığı, gittiğimiz bölgelerde şahit olduklarımız, bölge vekillerinin burada bizlere anlattıkları, bütün kurumlarımızın maalesef bu durumda enkaz altında kaldığını ortaya koydu.

Bir akademisyen olarak YÖK'ün durumundan bahsetmek istiyorum. Gerçekten bir yetki karmaşası var. Üniversite öğrencilerimiz üniversitelerinden uzaklaştırıldı -yurtların kapasitesi şu an boşken- öğrenciler, YÖK, Millî Eğitim Bakanı ve Cumhurbaşkanının o yetki karmaşası içerisinde üniversitelerinden uzaklaştırıldılar. Bunu tekrar gündeminize sunmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, ama daha acısı, hem deprem bölgesindeki vatandaşlarımızın -otuz üç gün oldu bugün deprem olalı- hem de başka illere göç eden vatandaşlarımızın çok ciddi sorunları var. İşte deprem bölgesindeki sorunları hepimiz biliyoruz. Bölgedeki vekillerimiz, bizler çok ısrarla bunları söyledik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Otuz üç gün oldu, hâlâ çadır, maalesef hijyen ihtiyacı, temiz su, sağlıklı beslenme; bunlar çok ciddi sorunlar olarak görülüyor, özellikle kadınlar ve çocuklar için ciddi sorunlar olduğunu da gündeme getirmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri ama bir de şu var: Farklı illere göç eden vatandaşlarımızın sorunları. Hâlâ kamu kurumları bu vatandaşların sorunlarıyla ilgilenmiyor. Bir kampanyayla yardımlar sunuldu ama

ne kira destekleri ne de farklı destekler bu vatandaşlara ulaşmış değil. Resmî bir kayıt yok, vatandaşlar bilgisiz, bir belirsizlik, bir çaresizlik içindeler. Biz İstanbul’u ziyaret ettiğimiz zamanda da hâlâ vatandaşların kiralık ev, barınma, iş talepleri ciddi şekilde karşılanmamış durumdaydı. Ya, bu durum da -otuz üç gün oldu- ne deprem bölgesindeki ne de göç eden vatandaşlarımızın hâlâ barınma gibi çok temel ihtiyaçlarının karşılanmadığını gösteriyor. Ya, bir kurumsal koordinasyonsuzluk var, vatandaşlar burada belirgin -kimler depremzede- kamu kurumları burada ama bu ilişki ve iletişimi sağlayan bir yönetim yapısı yok maalesef.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Tekrar sabrınız için teşekkür ediyorum.

Sağ olun Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15’inci madde kabul edilmiştir.

16’ncı madde üzerinde 2 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Özen
İstanbul

İmam Taşçier
Diyarbakır

Ali Kenanoğlu
İstanbul

Mahmut Toğrul
Gaziantep

Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Erkan Aydın
Bursa

Emine Gülizar Emecan
İstanbul

Levent Gök
Ankara

Türabi Kayan
Kırklareli

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul

Cavit Arı
Antalya

Özkan Yalım
Uşak

Abdüllatif Şener
Konya

Süleyman Girgin
Muğla

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul. Buyurunuz Sayın Toğrul.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bu vesileyle Genel Kurulu, Genel Kurulun sevgili emekçilerini ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki deprem gündeminden uzaklaşmak mümkün değil, ben de depremle ilgili konuşmak istiyorum. 6 Şubat 2023 tarihinde, benim de memleketim olan Maraş merkezli yaşanan 2 büyük

depremde 10 ilimizde ciddi kayıplar ve yıkımlar meydana geldi, büyük acılar yaşandı ve maalesef acılar yaşanmaya devam ediyor. Yaşanan depremlerden hemen sonra, hem memleketim olan Pazarcık'ta hem de vekili olduğum Gaziantep'te uzun süre kaldım ve bölgede uzunca süre duyduğumuz en önemli söz "Gelmediler, geciktiler." sözü oldu. Hatay'da, İslâhiye'de, Nurdağı'nda, Pazarcık'ta ve Antep'te kaldığım süre boyunca en çok duyduğumuz cümleler "Devlet yoktu." "İktidar yoktu." "Devlet gelmedi." "Geç geldiler." "Müdahale etmekte geciktiler." cümleleri oldu. Bu cümleleri sadece HDP'liler söylemedi; CHP'liler, AKP'liler, MHP'liler söylemedi yani bir bütün olarak herkesten aynı cümleyi duyduk, herkes aynı cümleyi kullandı; sağcısı da solcusu da Kürt'ü de Türk'ü de Alevi'si de Sünni'si de aynı cümleleri tekrar ettiler.

Maraş depremleri aslında bize bir sonuç ortaya çıkardı; katı merkeziyetçi, tekelci devlet aklının nasıl bir şey olduğunu çok acı ve yıkıcı bir biçimde bize gösterdi çünkü herkesin gözü önünde merkeziyetçi yapı ve zihniyet büyük bir gürlütle çöktü, ortalık toz duman oldu çünkü enkaz bölgelerine günlerce bir personelini gönderemeyen bu devlet aklını ve devlet kapasitesizliğini sonuna kadar yaşadık. Merkezî anlayışın toplum için tedbir almadığını, krizlere çözüm bulmadığını açıkça gördük. Merkezî yönetim krizi tanımlamakta gecikirken yerelin ilk yapması gerekenin enkaz altında kalanların canlarını kurtarmak olduğunu gördük. Bu depremde merkezî yönetimin halkın yaralarını sarma konusunda devletin kaynaklarını kullanmaktan imtina ettiğini fakat halkın ise kendi olanaklarını, kaynaklarını sonuna kadar kullandığına şahit olduk. Merkezî yönetim, gösterişli programlarla, halkı aşağılayan ve muhtaç hissettiren para toplama seremonileri yaparken yerel ise en iyi dayanışma ve var olanı paylaşma örneğini gösterdi. Merkezî yönetim, kendi hataları tartışılmasın diye gündem değiştirip yabancı düşmanlığı üzerinden ırkçılık tartışması yaratırken yerel, enkaz altında kalanın diline, dinine, rengine, cinsiyetine bakmaksızın elini uzattı. İnsanlar kendi mahallelerinde, semtlerinde duruma göre örgütlenip kararlar alarak acılarını azaltmaya çalıştılar. İnsanlar merkezî yönetimin şimdiye kadar yapamadıklarına ve yaşanan felaket sırasında yapamadıklarına isyan ederek kendi köy, mahalle, ilçe, il, bölge ve coğrafyasında ihtiyaç duyulan neyse ona göre hareket ettiler. Tüm sivil toplum örgütleri, tüm halk ve siyasi partiler depremzedelere yardım etmek için seferber olmuşken elinde muazzam kaynaklar bulunan siyasi iktidar saatler boyunca kılını dahi kıpırdatmadı. Her şey o kadar merkezileşmiş ki AFAD onay vermediği için tecrübeli madenci kurtarma ekipleri bile bölgeye gidemedi, gidenler ise AFAD eliyle bekletildi. "AFAD'dan bir yetkili gelecek ve size göstereceği bölgede arama kurtarma yapabilirsiniz." cümleleri kullanıldı. Yurt dışından gelen profesyonel teknik ekipler yine aynı şekilde bekletildiler, onlar da merkezî sistemin iş yapamayan kurumu olan AFAD bariyerine takılmaktan kurtulamadı.

Durum sadece bundan ibaret değil. Depremde birbirine destek olmaya çalışan halk, siyasi partiler, sivil toplum örgütleri, merkezî bürokrasi kısılcısıyla durdurulup hareketsiz kılınmaya çalışıldı. Deprem bölgelerinde güç bela çok zor şartlarda yerel halkın binbir emekle kurduğu, ihtiyaç duyulan malzemelerin yerleştirildiği depolara kayyumlar atandı. Bakın, benim memleketim olan Pazarcık'ta ilk dört gün boyunca olmayan kamu ve kolluğun ortaya çıktığı ilk anda yaptığı ilk iş bizim Hasankoca köyünde kurmuş olduğumuz depoya kayyum atamak oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - Halka dağıtılmak için tutulan depolardaki malzemelere el konuldu, halka dağıtılmak için depoda tutulan malzemelerin uzun süre, günlerce hak sahiplerine ulaştırılması engellendi.

Sonuç olarak, deprem anından itibaren en kritik olan yetmiş iki saatlik o süreçte organize olamayan, koordinasyon sağlayamayan, inisiyatif alamayan, tek adamın talimatı olmaksızın harekete geçemeyen iktidar bu yıkımın birinci derecede sorumlusudur. AK PARTİ Hükümetiyle birlikte tek adam rejimi 6 Şubat itibarıyla enkaz altında kalmıştır. Merkezîyetçi yapı enkaz olarak ortada duruyor dolayısıyla bu merkezîyetçi enkazdan en kısa zamanda, ilk seçimde kurtulmak elzemdir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Kırklareli Milletvekili Sayın Tüرابی Kayan.

Buyurunuz Sayın Kayan.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

404 sıra sayılı vergi düzenlemesiyle ilgili kanun teklifinin 16'ncı maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Ben daha çok depremle ilgili konuşacağım.

Değerli arkadaşlar, otuz üç gün oldu. Otuz üç gün önce 7,7 ve 7,6 şiddetindeki depremlerde şehirlerimiz yerle bir oldu. Devlet nerede? Şimdi, değerli arkadaşlar, depremden soruyor: “Hükümet nerede? Hükümet ne iş yapıyor? Biz her gün sadece çorba ve makarna yiyoruz, Kızılay nerede? Onların görevi bize sadece çorba ve makarna vermek mi?” İlk üç gün Hükümet yoktu, ilk üç gün Hükümetin nerede olduğu da belli değildi; tabii, bunlar para olmadığından. Şimdi, ben soruyorum: Ecevit'in bıraktığı paralar nerede? Satılan KİT'lerin paraları nerede? Yüksek faizle aldığınız kredi paraları nerede? Yirmi bir yılda topladığımız 2,5 trilyon dolar nerede? Değerli arkadaşlar, Genelkurmay Başkanlığı ile Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında yapılan protokol nerede? Şimdi, deprem vergileri 180 milyar nerede? 70 milyon battaniye parası nerede? Satılan çadırların paraları nerede? Satılan kanların paraları nerede? Şimdi, değerli arkadaşlar, devlet yedek akçesi nerede?

Çanakkale ve Kurtuluş Savaşı'nda savaşmış, kurtulmuş, müfreze kurmuş ve bu kurduğı müfrezeyle düşmanı pusuya düşürmüş, yok etmiş Erzurumlu Kara Fatma, üsteğmen rütbesinden aldığı maaşı Kızılaya bağışlamıştı; bu para nerede? Aynı zamanda, oğluna, kızına, çocuğuna kızan baba “Ben Kızılaya bağışlayacağım malımı.” diyordu ve bağışlıyordu da. Niye diyordu bunu? Çünkü Türkiye'nin en güvenilir kurumlarından biriydi. Bu kurumu dernek statüsünden çıkarıp şirket statüsüne soktunuz ve “güven” diye bir şeyi sıfır noktasına indirdiniz.

Şimdi, aynı zamanda Kızılhaç Komitesi vardı. Değerli arkadaşlar, Kızılhaç Komitesi dünyadaki bütün Kızılay ve Kızılhaç derneklerinin bir çatı kuruluşuydu. Bu kuruluş tamamen bağımsız, tamamen tarafsız, tamamen insanîyet duygularına yönelik, tamamen bağışlarla kurulan ve bu şekilde yapılan bağışları da bu tür afetlere dağıtan bir kurum. Bu kurum, dernek statüsü olmayan, bağımsız olmayan kuruluşlara yani Kızılay gibi kuruluşa bu tür felaketlerde yardımı kesti. Şimdi, bu kurumlardan bize yardım geldi mi bu depremde, başka ülkelerin Kızılayından geldi mi, başka ülkelerin Kızılhaçlarından geldi mi? Gelmedi. Asıl yardım istenilecek yer, asıl yardımı yapacak yer burasıydı ama siz kendi kafanıza göre bunu şirkete dönüştürerek, orada her türlü dümeni çevirecek hâle getirerek bütün dünyanın güvenini Kızılaya karşı sıfıra indirdiniz, ondan dolayı da ne dünya Kızılayı ne dünya Kızılhaçı bu konuda Türkiye'ye bir kuruşluk yardım yapmıyor. Bunun biz başka örneklerini de gördük; başka örnekleri dediğimiz, Avrupa Birliği uyum komisyonlarında da aynı şekilde görüyoruz. Avrupa Birliği bize güvenmediği için bunları durdurdu, hatta tamamen ortadan kaldırmak istiyor. Niye? AKP'ye güvenmiyor.

Değerli arkadaşlar, şimdi bir şey daha söyleyeceğim. Genelkurmayla yapılan bir protokol vardı, bu protokole göre bir felaketi kim duyarsa hiç kimseden emir almadan, ne validen ne İçişleri Bakanından

ne de saraydan emir almadan hemen felaket bölgesine gidebiliyordu ve hemen kurtarma çalışmalarına başlıyordu. Siz geldiğiniz günden itibaren bu protokolü ortadan kaldırdınız, ondan dolayı ordu kışladan dışarıya çıktığı hâlde emir geriye çevrildiği için felakete gidip kurtarma çalışmalarına başlayamadı. Üç gün insanları soğukta dondurarak öldürdünüz. Helal olsun size diyorum, size bu yakışır zaten (!)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, yirmi bir yıldan bu yana 2,5 trilyon dolar eline geçip de bunu harcayan AKP, bunu nasıl harcadığını, nereye harcadığını bir türlü izah edemedi.

Değerli arkadaşlar, “Köprü yaptık, yol yaptık.” diyorlar. Ben size bir teknik eleman olarak söyleyeyim, bu parayla, 2,5 trilyon dolarla 100 bin kilometre yol yapılırdı ve bugünkü köprüler de yapılırdı. Yaptınız mı? Kaç bin kilometre yol yaptınız? Evet, siz busunuz, onları da çok güzel cebinize indirmesini bildiniz diyorum ama hiç mi hiç merak etmesin bu toplum, iki ay sonra bu düzenden kurtulacak ve onların gerçek sahibi halkın yanında olan partiler iktidara gelecek ve bu ülkenin bütün gelirlerini bu halkımız için harcayacak diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16’ncı madde kabul edilmiştir.

17’nci madde üzerinde önerge yok.

17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17’nci madde kabul edilmiştir.

18’inci madde üzerinde 2 önerge vardır.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesinde yer alan “ya da” ibaresinin “veya” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Özen

Mahmut Toğrul

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Gaziantep

İstanbul

İmam Taşçier

Mahmut Celadet Gaydalı

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Diyarbakır

Bitlis

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; neden depremde bu kadar can ve mal kaybı verdik? İşte, bunun cevabı şu okuyacağım belgelerde. En başta Sayın Bakan Murat Kurum bunlara cevap versin ve şunları okuduktan sonra da niye AK PARTİ-MHP cumhur zulüm ittifakı dediğimi anlayacaksınız. Bu sorularına başlıyorum: 2008’den bu yana, 775 sayılı ve 6306 sayılı Kanunların usulsüz kullanılarak boş arazilerde kentsel dönüşüm yapıldığı iddiaları doğru

mudur? Çeşitli gruplara imarsız alanlar verildi. Bu gruplar şehir planlamacılarıyla alanı düzenlediler ve imar aldılar. Buralar Millî Emlak üzerinden neden rezidans arazisi olarak satıldı? Çıkar gruplarının çatışması sonucunda rant içerisinde rant yaratıyorsunuz. Belediyeden rant sağlayanlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını ikna edemediği için işler yarım kaldı. Hem yolsuzluk yapılıyor hem de vatandaş bekletiliyor. Müteahhitler “İki sene içinde işi bitireceğim.” diyor ama bu tarih ruhsat aldıktan sonra başlıyor. Vatandaşlar kurumlardaki çıkar çarkı sebebiyle neden mağdur ediliyor? İmar barışından haberini alınca, alana hemen iki baraka kondurup uydu görüntüsü aldılar. Bu sayede imar barışı geçince bedavaya araziye kapattılar.

Darbe girişimi sonrası askerî birliklerin şehir dışına taşınmasıyla bu alanlar Emlak Konuta verildi. Bu arsalarından Esenler Tekstilkent'teki yer ve Hadımköy'deki Zırhlı Birlik arsalarında toplu konut olması için mi birlikler şehir dışına çıkarıldı? Emlak Konuttaki firma, yakınlarına “Şirketi kur, ben sana iş vereceğim.” diyor. “Darbe Allah'ın lütfü.” derken bunu da mı kastediyordunuz? Demirören Ziraat Bankasına borcu karşılığında üzerinde yapılaşma hakkı olmayan arazilerini devrettikten sonra Bakanlık bu arazileri rezerv alanı ilan etti, imar hakkı tanımladı. Bu şekilde kaç imar hakkı olmayan rezerv yapı alanını imara açtınız? Alakasız bazı bölgeleri rezerv yapı alanı olarak ilan etmeniz sebebi firmaların KDV vermemesi için miydi? Müteahhitlere Esenyurt, Başakşehir gibi ilçelerin en ücra bölgesel alanlarında KDV muafiyet izni verdiler. Bu sayede, maliyeden, ödedikleri çimento parasının içindeki vergilere kadar iade aldılar. Sayıştayın raporlarında, hazine arazilerinin TOKİ'ye bedelsiz verildiği iddiası doğru mudur? Yüzde 50,66'sı özel şahıs ve şirketlere ait Emlak Konuta neden bu arsaları piyasa değerinin altına ihalesiz verdiniz, neden? Daha önce Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Emlak Konut neden Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı altına alındı? Gayrimenkul değerlendirme raporlarında, Taşdelen ve Çekmeköy'de yer alan projede 400 dönüm ormanın içindeki araziye 950 milyon liraya ihalesiz verdiğiniz iddiası doğru mudur? Cevap verin. Konuştuğumuz uzmanlar bu arazinin -nerede 950 milyon- rahat 5 milyar edeceğini söylüyorlar; yüzde 1.000'lere kadar kâr elde eden bir alandan bahsediyoruz. Arazilerin düşük fiyatla ihale edilip yapılan binaların yüksek fiyatta satıldığı iddiaları doğru mudur? Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğündeki üst düzey bürokratların mal varlıklarında açıklanamayan astronomik yükselmeler olduğu doğru mudur? Bakanlığımıza hizmet eden şehir plancıları, kimlerle iş tutuyor bu şehir plancıları? Başakşehir, İkitelli, Avcılar, Firuzköy ve Esenler rezerv yapı alanlarının 775 sayılı Kanun'a göre ranta açıldığı iddiası doğru mudur? Eyüp, Göktürk, Kemerburgaz imar planlarının değiştirilip 6306 sayılı Kanun'a usulsüzce sokulduğu iddiası doğru mudur? Topkapı Nakliyeciler Komisyonu arsası meselesi var; dikkatle dinleyin. Açık konuşun; üzerinde bulunan depolar için Bakanlar Kurulunun riskli alan kararını Katar sermayesi için mi aldınız? Danıştay iptal ettiği hâlde iki üç ay sonra aceleyle neden burayı yapı rezerv alanı ilan ettiniz? Yürütmeyi durdurma kararından bir gün önce yıktırdığımız binalar için şimdi mahkeme kararıyla tazminat ödemeye başladınız. Hem hukuksuzluk yaptınız hem de bedeli kamunun cebinden çıkardınız. Topkapı Nakliyeciler Komisyonu arsası üzerinde bulunan tek katlı depolar riskli görülürken yıkıp yerine yaptığınız 20 katlı binalar nasıl risksiz oluyor? Elinizi vicdanınıza koyup bunlara cevap verebilir misiniz AK PARTİ'li arkadaşlar?

Sedat Peker, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında Sadık Soylu'nun bir bürosunun olduğundan ve buradaki yolsuzluklardan söz etmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Peker’in iddialarında, Mekânsal Planlama Genel Müdürü Yavuz Erdal Kayapınar’ın FETÖ’den suçlandığı, bu minvalde evrak düzenlendiği ve şantajla müdüre iş yaptırıldığı belgelerle dile getirilmişti. Bunlarla ilgili bir cevabımız var mı?

2000’lerin başında İstanbul’da var olan ve yetersiz olduğu belirtilen 496 deprem toplama alanından geriye sadece 77 kalmıştı bakın. Ve yine, İstanbul’da var olan 6.127 adet özel ve kamu okul binasından sadece 1.135’i depreme karşı güvenli hâle getirilebilmişti. Bu skandal durum hakkında son sayılar kaçtır? Bakın, on binlerce insan ölüyor ve bunun hesabını vermiyorsunuz.

Mevcut Yapı Denetimi Yasası’nın öngördüğü, ticari yanı ağır basan yapı denetim şirketi modeli yerine uzmanlık niteliği olan yapı denetçilerinin etkinliğine dayalı meslek odalarının sürece etkin katılımını sağlayacak yeni bir planlama, tasarım, üretim ve denetim sürecini neden benimsemediniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – TOKİ, KİPTAŞ ve benzeri kuruluşların inşaatlarındaki denetimler neden yapılmıyor?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4901) esas numaralı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İsmail Koncuk

Hasan Subaşı

İzmir

Adana

Antalya

Bedri Yaşar

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Zeki Hakan Sıdali

Samsun

Adana

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın İsmail Koncuk.

Buyurunuz Sayın Koncuk.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

İYİ Parti Grubu adına 404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesi hakkında görüşlerimizi ifade edeceğiz.

Madde, teknoloji geliştirme bölgesi dışında teşvik kapsamında çalışabilecek süreye ilişkin Cumhurbaşkanına verilen yüzde 75’e kadar artırma yetkisini yüzde 100’e çıkartan bir madde.

Şimdi, sürekli Sayın Cumhurbaşkanına yetki veren maddeler ihdas ediyoruz burada. Tabii, biraz da Sayın Cumhurbaşkanı bu yetkiyi nasıl kullanıyor? Mesela, motorlu taşıtlar vergisini yeniden değerlendirme oranının yarısı kadar belirlemişti, aldığı yetki üzerine yüzde 50’ye düşürmüştü ama o yetkiyi diğer harç ve benzeri artışlar da kullanmadı. Mesela, vatandaşlarımızın araç bakımlarında TÜVTÜRK’e

ödemiş oldukları bedeli yeniden değerlendirme oranı olan yüzde 122,93 oranında bırakmıştı yani Sayın Cumhurbaşkanının bu verilen yetkiyi vatandaşların ne kadar lehine kullandığını da bu örnekten anlayabiliriz yani maalesef lehine kullanmıyor.

Değerli milletvekilleri, sürekli birtakım cezaları, vergileri, harçları affetme yoluna gidiyorsunuz. Aslında, bu “af” kelimesini burada kullanmasanız da o bir nevi vergi affi, gecikme cezalarının affi anlamına geliyor. Tabii, bu işin iki tarafı var; bir, sürekli bu af konusunun gündeme gelmesi, borcunu ödeme konusunda sürekli endişe eden ve borcunu düzenli ödeyen vatandaşlarımızın da “Ya, ben niye ödedim?” diye kendisini sorgulaması sonucunu doğuruyor. “Ya, ben ödüyorum -affedersiniz- hata mı yaptım ödemekle?” -başka bir kelime kullanmayayım burada- diye kendi kendine vatandaşlarımız hayıflanıyor.

Diğer yandan, vatandaşlarımız o derece ödeme gücü içerisine düşürüldü ki sayenizde, ödemesi gereken borçlarını dahi ödeyemiyorlar; böyle bir tablo AKP’nin yirmi bir yıllık iktidarının sonucunda oluşturulan tablodur.

Değerli milletvekilleri, af getiriyorsunuz. Ben, geçen, bu kanunun 7’nci maddesiyle ilgili bir bölümü okudum, zannediyorum 7’nci maddenin beşinci fıkrası, orada BAĞ-KUR primlerine yönelik bir affi görünce ya umutlandım bir an, hatta buradaki SGK yetkililerine sordum “Bu, bu anlama gelir mi?” diye gelmiyormuş; o da “BAĞ-KUR tescil mağdurları” diye 1 milyon kişilik bir kitle var, BAĞ-KUR tescil mağdurları. Ya, bir af getiriyorsanız, bir düzenleme yapıyorsanız vatandaşın lehine olacak şekilde bir düzenleme yapın. Af getiriyorsunuz ama yıllar önce vergi kaydı olan, BAĞ-KUR kaydı olan ama tescilini yaptırmamış, bir şekilde yaptırmamış olan, emekli olamayan 1 milyon vatandaşımızı görmezden geliyorsunuz. Burada kanun teklifi verdik, reddettiniz, umurunuzda bile değil, umurunuzda bile değil bu 1 milyon kişi. İşte, 14 Mayıs geliyor; tabii, Sayın Cumhurbaşkanının son kararı mıdır bilmiyorum “14 Mayıs tarihinde seçim yapacağız.” kararı, yoksa Millet İttifakı’nın bu bütünleşmesi sonucunda başka bir manzarayla mı karşı karşıya kalacağız onu da yarın göreceğiz, heyecanla bekliyoruz.

İntibak yasa teklifi verdik İYİ Parti olarak burada, İYİ Parti olarak; 6,5-7 milyon emekli, dul ve yetimi ilgilendiren bir kanun teklifi. Bu zulmü seyrettiniz, yirmi bir yıldır seyrettiniz. 2000 yılından önce bir intibak yasa düzenlemesi yapıldı ama 2000 yılından sonra Sayın Erdoğan o zamanki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik’e talimat verdi bir düzenleme yapın diye ama herhâlde Sayın Cumhurbaşkanını da ikna olmuş ki emeklileri unuttunuz, dul ve yetimleri unuttunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Şimdi, bir düzenleme yapıyorsanız vatandaşlarımızın, emeklinin, BAĞ-KUR’luların menfaatinin olması lazım.

Buradan, 2000 yılı sonunda intibak yasası mağduru olan 7 milyon emekli, dul ve yetime sesleniyorum: Bu iktidar sizi unuttu, unuttu; İYİ Parti olarak defalarca ikaz ettik, kanun teklifi verdik ama bu iktidar reddetti. Değerli emekliler, kıymetli dul ve yetimler; bunun bedelini, hesabını sorma vakti geliyor diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

18’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 18’inci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır.

Malumları olduğu üzere, görüşülmekte olan teklife konu kanunun Komisyon metninde bulunmayan ancak teklifle çok yakın ilgisi bulunan bir maddesinin değiştirilmesini isteyen ve Komisyonun salt çoğunlukla katıldığı önergeler üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açılacağı İç Tüzük'ün 87'nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüdür.

Yine, malumları olduğu üzere İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen kanun tekliflerinde grupların hakkı saklı kalmak kaydıyla, 2'ye kadar yeni madde ihdası önergesi verebilir sınırı uygulanmaktadır. Yeni madde ihdasına dair Divana ulaşan önerge Komisyon metninde bulunmayan bir konuyu öngörmektedir. Dolayısıyla İç Tüzük'ün hükmü nedeniyle bu önergeleri işleme almamız olanaklı değildir. Ancak grupların uzlaşısı nedeniyle, emsal teşkil etmemek üzere önergeyi işleme alacağım. Önergeyi okutup Komisyona soracağım; Komisyon önergeye salt çoğunlukla, 16 üyesiyle katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım. Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlinde ise önergeyi işlemenden kaldıracağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifine 18'inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 19- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- 8/2/2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile olağanüstü hal ilan edilen illerde faaliyette bulunan ve Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen merkezlerdeki tütün üreticilerinin bir araya gelerek kurduğu tütün kooperatiflerince Türkiye’de üretilen, bu Kanuna ekli (III) sayılı listenin (B) cetvelinde yer alan 2403.19.10.00.19 ve 2403.19.90.00.19 G.T.İ.P. numaralı mallardan, 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanuna göre tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip bulunan ve Türk Standardları Enstitüsünün TS 13599 Sarmalık Kıyılmış Tütün Mamulü Standardında yer alan “Tek tütün çeşidinden üretilen sarmalık kıyılmış tütün mamulü” tanımı ve standardına uygun nitelikteki malların tesliminde 31/12/2024 tarihine kadar (bu tarih dâhil) özel tüketim vergisi oranı %50 indirimli uygulanır.

Birinci fıkrada yer alan tütün mamulünün tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip bulunduğunu ve Türk Standardları Enstitüsünün TS 13599 Sarmalık Kıyılmış Tütün Mamulü Standardında yer alan “Tek tütün çeşidinden üretilen sarmalık kıyılmış tütün mamulü” olduğunu belirlemeye, bu ürünlerin denetim ve kontrolünü sağlamaya Tarım ve Orman Bakanlığı; bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.””

Mustafa Elitaş

Ramazan Can

Fehmi Alpay Özalan

Kayseri

Kırıkkale

İzmir

Recep Özel

Mustafa Atas

Isparta

İstanbul

BAŞKAN – Sayın Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Değerli Başkanım, Komisyonumuzun salt çoğunluğu vardır, yeni madde ihdasına ilişkin önergeye salt çoğunluğumuzla katılıyor, Genel Kurulun takdirine arz ediyoruz.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmış olduğundan önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Söz isteyen? Yok.

Yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yeni madde kabul edilmiş ve teklife yeni bir madde eklenmiştir.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için teklifin görüşmelerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

19'uncu madde üzerinde 1 önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinde yer alan “veya” ibaresinin “ya da” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Ali Kenanoğlu	İmam Taşçier
Gaziantep	İstanbul	Diyarbakır
Mahmut Celadet Gaydalı	Hüseyin Kaçmaz	Rıdvan Turan
Bitlis	Şırnak	Mersin
	Zeynel Özen	
	İstanbul	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Şırnak Milletvekili Sayın Hüseyin Kaçmaz.

Buyurunuz Sayın Kaçmaz.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, sıklıkla dile getirildi ve ben de yine depreme ilişkin bir konuyu, özellikle depremzede çocuklara ilişkin birkaç bilgiyi paylaşmak istiyorum, bu konuda eleştirilerimizi de tabii, sunmak istiyorum.

Bilindiği üzere, iktidarın tedbirsizliği ve ihmalleri sebebiyle büyük bedeller ödedik ve maalesef ki hâlâ bu bedeller ödenmeye devam ediliyor. Depremi ilk anından itibaren kayıp çocuklar, kaçırılan çocuklar, istismara uğrayan depremzede çocuklara ilişkin birçok bilgi basına düştü ve kamuoyunda infiale sebep oldu. Ki ben İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun alt komisyonu olan Çocuk Hakları Alt Komisyonunun da bir üyesi olarak ısrarla ilgili bakanlıklardan ve kurumlardan bu konuya dair, depremzede çocuklara dair, kimliği tespit edilemeyen, refakatsiz olan çocuklara dair bilgileri istememe rağmen, ki diğer partilerden de milletvekillerinin istemesine rağmen bu veriler hiçbir şekilde ne bizimle ne kamuoyuyla paylaşılmadı ve biz bu verilerin bizimle paylaşılmadığını düşünüyorduk ta ki dün kadar. Dün Çocuk İstismarının Önlenmesi Araştırma Komisyonunda depremzede çocuklara ilişkin bir toplantı yapıldı ve orada aslında AKP iktidarının beceriksizliği ve ihmalleri tekrar gün yüzüne çıktı. Bakanlıklar arasındaki koordinasyonsuzluk hâlen devam ediyordu çünkü kayıp ve refakatsiz, kimliği tespit edilemeyen çocuk sayılarını sorduğumuzda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 79 çocuğun olduğunu söyledi ama sitesinde 78 çocuk olarak yazıyordu. Yine, İçişleri Bakanlığının yetkilisi ise bu sayıyı 213 olarak verdi yani kimliği tespit edilemeyen refakatsiz çocuk sayısını 213 olarak verdi yani 134 sayı farkla.

Değerli arkadaşlar, “sayı” dediğimize bakmayın; bunlar sayı ya da rakam değil, bunlar birer çocuk. Evet, hassas olunması gereken, çatışma konusu yapılmaması gereken bir durum söz konusu ancak iktidar, bu beceriksizliğiyle toplumun yüreğine hâlen su serpmiş değil, toplum da aslında iktidara net bir şekilde güvenmiyor artık.

Tabii, bu sayı farklarını sorduğumuzda, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının temsilcisi deprem bölgesinde çok zor şartlar altında çalıştıklarını, internet ve elektrik kesintisi sebebiyle de bu sayılardaki güncel durumların değiştiğini söylüyor. 32’nci gün, eğer hâlâ bu veriler düzeltilememişse aslında bir yönüyle bu bir itiraf; Cumhurbaşkanlığı’nın, AKP iktidarının aslında afeti yönetememe durumunun birer itirafıdır.

Yeniden soruyoruz: Kayıp, refakatsiz ve kimliği tespit edilemeyen çocuk sayısı kaçtır ve kayıp çocuklar nerededir? Biliyoruz, bu durum özellikle topluma “tarikatlara ve cemaatlara teslim edilen çocuklar” şeklinde yansıdı ve bu konuya dair bazı görüntüler de ortaya çıktı. Şunu kabul etmiyoruz: Aileleri istedi diye tarikatlara, cemaatlara teslim edilemez çocuklar; devletin bakım ve gözetim yükümlülüğü vardır. Bu durum üzerinden tarikatlara bir kaynak aktarımını da asla kabul etmeyeceğimizi şimdiden belirtmek istiyorum.

Tabii, depremdeki ihmaller sebebiyle ve yine bahsettiğimiz bu koordinasyonsuzluk ve ihmalkârlık sebebiyle ortaya çıkan bu sorunlarla birlikte, kendi memleketim ve seçim bölgem olan Şırnak’taki bir ihmal ve bu ihmalin ortaya çıkarılabileceği tehlikeyi de size anlatmak istiyorum. Bu görmüş olduğunuz 2 baraj Şırnak’ın Uludere ilçesinde, 7 güvenlik barajından 2’si. Bu güvenlik barajları -ki “güvenlik barajı” dememizin sebebi- bu barajlar elektrik üretimi yapmıyor, taşkın önleme için kurulmadı ya da su ihtiyacı için kurulmadı, tamamıyla güvenlik gerekçeleriyle kuruldu Nerweh ve Belluh köylerimizde; Kavşaktepe ve Ballı Barajları. Fotoğraftan da gördüğünüz üzere duvarda çatlaklar var, sızıntılar var ve bu durum sebebiyle köylülerimiz, yurttaşlarımız köylerinin sular altında kalabileceği endişesiyle geceleri nöbet tutuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Sayın Başkanım, müsaadenizle.

BAŞKAN – Tamamlayınız.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Defalarca bu durumu gündeme getirdik, köylülerin talebi oldu “Bu barajlar köylerimizi yutacak ve bizim canımıza sebep olacak.” diye ama iktidar bu konuda tek bir adım atmış değil. Bu durumu Tarım ve Orman Bakanlığına defalarca iletmemize rağmen, tek bir adım atmıyor ve “Tehlike söz konusu değildir.” diyor.

Tabii, iktidara göre AFAD ve İçişleri Bakanlığı da depreme hazırlıklıydı, 2019’da tatbikatını da yapmıştı ama bugün görüyoruz, iktidarın hazır olduğu, güya hazır olduğu bir depremde bile nasıl asrın felaketiyle, asrın kayıplarıyla karşı karşıya kaldığımızı görüyoruz; köylüler korku dolu, uykusuz geceler geçiriyor. Bu durumun giderilmemesi hâlinde ortaya çıkacak tek felaketten iktidar sorumludur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

19’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 19’uncu madde kabul edilmiştir.

20’nci madde üzerinde 2 önerge vardır, ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 20- 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 11 inci maddesinde bulunan altıncı fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Hasarın giderilmesine ve tazminatın ödenmesine yönelik olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından usul ve esasları belirlenen sertifikasyon, takip ve denetim esaslarına uygun şekilde orijinale eşdeğerliliği belgelendirilmiş parçalar ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından usul ve esasları belirlenen yeniden kullanılabilir parçaların kullanımına ilişkin usul ve esaslar Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından belirlenir. Motorlu taşıtlarda garantinin korunmasına ilişkin ilgili mevzuat hükümleri saklıdır.”

Erkan Aydın	Emine Gülizar Emecan	Özkan Yalım
Bursa	İstanbul	Uşak
Cavit Arı	Mehmet Bekaroğlu	Abdülatif Şener
Antalya	İstanbul	Konya
Süleyman Girgin	Bedri Serter	
Muğla	İzmir	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Bedri Serter.

Buyurunuz Sayın Serter.

BEDRİ SERTER (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Saygıdeğer Meclis, saygılar sunuyorum öncelikle.

Evet, 11 şhrimizde gerçekleşen deprem felaketinde ölen vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı kardeşlerimize bir an evvel sağlıklar diliyorum. Bir daha da böyle afetlerle karşılaşmamak için iki gündür burada söz alan bütün arkadaşlarımın her dediği kelimenin altına imza atıyorum.

Maalesef -bu maddeden girsem, 20'nci madde özellikle- tabii ki çok karşılaştığımız, deprem bölgesinde inanılmaz derecede hasar görmüş binalar ve hasar görmüş araçlar var. Bu araçların ve binaların DASK sigortaları ve diğer sigortalarla ilgili binlerce, yüz binlerce dosya açılacak ve bütün mahkemeler, bütün adliyeler insanların hasarlarını giderebilmek maksadıyla belki bu dosyalara adapte olmak mecburiyetinde. Fakat duyduğumuz kadarıyla DASK sigortası, deprem öncesi beher değeri 5 milyon, 6 milyon olan evlere ve dairelere 350 bin lira, 400 bin lira bir değer biçme pozisyonunda; bu da maalesef ki bir an evvel bu konuya el atmak mecburiyetinde kaldığımızı göstermekte.

Hükümet, depremin başından sonuna kadar gerçekten yapıyla, kurumlarıyla sınıfta kalmış vaziyettedir; bu, çok net ve ortadadır. Bu felaket yaşandı, hâlâ da süreci devam etmekte. Daha dün tekrardan Kayseri'de 5,4 sallandık, bugün de Bursa'da 3,6 sallandık. Bu deprem felaketi Türkiye'nin yerini yerden oynatmaya başladı ama şunu görmekteyim ve izlemekteyim: Bütün deprem bölgesini gezdim, arkadaşlarımızla görev aldık, Genel Başkanımız ve grup amirlerimiz bizi görevlendirdiler; size bir tek şey söyleyeceğim, katılmayacak hiç kimse olmayacak: Arkadaşlar, doğa bizden öcünü

alıyor. Doğa öcünü alıyor çünkü bütün binalarımız verimli araziler üzerine kurulmuş. Dikkat edin Kahramanmaraş'ta, Malatya'da, Hatay'da, Antep'te; nerede olursa olsun alüvyon arazilerin üstüne biz önce 3 katlı, sonra 5 katlı, sonra 7 katlı, sonra 15 katlı binaları koymuşuz ama zemin o kadar güzel bir toprak ki bizi yeşertecek, bize ürün verecek, bizim kayısı bahçelerimiz, diğer tarlalarımız elden gitmiş vaziyette; oralara binaları koymuşuz. Yakın bir noktada yani yer yüzeyine yakın, 5 kilometrelik bir noktada 7,6'lık ve arkasından 7,3'lük deprem bizi yerle bir etti; yüz binlerce kardeşimizi yitirdik, maalesef yitirdik. İçler acısı bir manzara var, hepimiz gittiniz oralara, gördünüz; inanın, sofraya oturduğumuz zaman yemek yemek gelmiyor içimden, su içmek gelmiyor içimden. Çok inanılmaz boyutlarda olaylarla karşılaşılıyor ama önümüzdeki sürece de bakmak mecburiyetindeyiz. Buraların bir an evvel yapılanması ama bilimsel bilgi dağarcığında yapılanması lazım. Yine aynı yerlere, aynı büyüklükte binalar olacak olursa bize yazıklar olsun derim, hepimize yazıklar olsun!

İzmir'le ilgili bir şeyi çamak istiyorum: İzmir en kısa zamanda çok ciddi bir depremle karşı karşıya gelecek bir il ve bu ilde, şu anda orada gördüğüm gibi ne hastane kaldı ne resmî kurum kaldı, ortada hiçbir şey kalmadı. İzmir Balçova'da şu anda "Dokuz Eylül Hastanesi" denen yerin altında 250-300 derece su kaynamakta ve Agamemnon Kaplıcaları'nın, dünyada 1 numara olan bir kaplıcanın üstüne biz hastaneyi oturtmuş vaziyetteyiz ve hâlâ yapılanması devam ediyor. Bu hastanenin bir an evvel oradan kaldırılması şart. Bir deprem olduğu takdirde bu hastane yok olacak. Ege Üniversitesi Hastanesi, 120 kilometre koridoru olan bir hastaneden bahsediyorum size, 120 kilometre; düşünün, buradan Polatlı'yı bile geçiyorsunuz, neredeyse Afyon'a varacaksınız. Öyle bir hastane, yapısı 60 yıllarında yapılmış ve hâlihazırda bize hizmet etmeye çalışan bir hastane; bu hastane de yok olacak.

Sonuçta geleceğim nokta ne, biliyor musunuz? Bir şehir hastanesi yapıldı İzmir'e, Bayraklı sirtlarında. "Şehir hastanesinin yapımı düzgün." diyorlar, inşallah öyledir; altında da Turgutlu'dan geçen bir fay hattının olduğunu da biliyorum, jeoloji mühendislerinden öğrendim onu net olarak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ SERTER (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

O hastane hâlihazırda açılmıyor, AK PARTİ'li İzmir milletvekili arkadaşlarım "kasım" dediler olmadı, "şubat" dediler olmadı, marta geldik, hâlihazırda daha yolu yok, yolu. Günde 4.500 personel, 70 bin insanımız oraya gidecek; inanın bisikletle gidemezsiniz, motorla gidemezsiniz. Böyle devasa bir bina yapıldı ama içi boş. Bu deprem bize buranın bir an evvel hayata geçirilmesi gerektiğini göstermekte. Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesine güvenmeyelim, Ege Üniversitesi Hastanesine güvenmeyelim, Yenişehir'deki 60'lı yıllarda, 50'li yıllarda, 70'li yıllarda yapılan hastanelere güvenmeyelim. Bakın, Antakya'da hastanesiz kaldık, İskenderun'da hastanesiz kaldık, Osmaniye'de hastanesiz kaldık; insanlar Dört Yol Hastanesine gidiyorlar, iki buçuk saatte Adana'ya gittiler ve yolda insanlarımızı yitirdik. Ne 50 bini, orada 200 bin insanımızı yitirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ SERTER (Devamla) – Bir dakika daha alabilir miyim?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Serter, çok sağ olun.

BEDRİ SERTER (Devamla) – Teşekkür ediyorum, iyi günler diliyorum hepinize.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4901) esas numaralı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

İmam Hüseyin Filiz

Arslan Kabukcuoğlu

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Gaziantep

Eskişehir

İzmir

Orhan Çakırlar

Fahrettin Yokuş

Dursun Ataş

Edirne

Konya

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Ayдын) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurunuz Sayın Yokuş.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bir vergi affı ya da düzenlemesiyle yine yüz yüzeyiz. Ülkemizdeki her af yeni bir adaletsizliği elbette doğruyor. Zaten baktığımız zaman vergi adaletsizliğinin hangi boyutlara geldiğini artık hepimiz biliyoruz. Vatandaşımızın doğduğı günden itibaren onun için alınan her malzemede vergi var. Bir vatandaşımız son yolculuğa giderken maalesef mezarlıkta da vergi var, katma değer vergisi. Aslında Türkiye'de yaşayan vatandaşlarımızın sadece aldıkları nefeste vergi yok ama her şeyde vergi var. Bu vergiler o kadar adaletsiz ki ÖTV'si farklı, KDV'si farklı, keyfe göre düzenlenenler, bunları aslında hepimiz biliyoruz.

Şimdi, yeni bir düzenleme getiriyoruz, bir kısım insanlarımız mutlu olacak, bir kısım insanlarımız mutsuz olacak ama bu aflar sizin iktidarınızda sık sık bugünlere kadar tekrarlandı. Bunlar aslında pansuman tedbirler. Eğer şu ülkede doğru bir kanun getirseydiniz, adaletli bir vergi sistemi ortaya koyabilseydiniz bu aflara da ihtiyaç olmayacaktı ama siz maalesef bunları hiçbir zaman yapmadınız. Ama çok şükür ki iki ay sonra bu şansınız da kalmadı. Biz, inşallah yeni bir vergi yasasıyla Türkiye'yi rahatlatacağız, vergi adaletini, 85 milyonun hak ettiği o adaleti getireceğiz.

Şimdi, bu af geldiği zaman ne oluyor? Bir de bu affın memurlar kısmı var. Maliye çalışanları; aynen EYT'de olduğu gibi, SGK çalışanlarına müthiş bir yük getirildi, bugün de Maliye çalışanlarına getiriliyor. Zaten Maliye çalışanları sürekli büyük bir yükün altında. Ama ne oldu? Maliye çalışanları bugün aslında sizden çok şey istemiyor; adalet istiyor ama adaletinin olmadığı için onlara bir "maliye hizmetler" sınıfını çok gördünüz. Bu yasada Maliyeyle ilgili bir madde de koyabilirdiniz ama siz bunu da çok gördünüz. Bakın, Maliyede öyle işler var ki Hazine ve Maliye uzmanlarının merkez ve taşra ayrımı var. Uzmansın ama merkezde çalışırsan farklı, taşrada çalışırsan farklı ücretlerin, farklı statülerin var.

Şimdi, bu adaletsiz, hukuksuz uygulamalar, keyfi yapılar Maliyede öyle bir hâl almış ki 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle daha önce aldıkları haklar -aynı SGK'de olduğu gibi- ellerinden alınmış; fazla mesai ücretleri alınmış. Şimdi diyecekler ki: "Ya, bu yasayla beraber fazla mesai ücreti vereceğiz." Kaç lira vereceksiniz saat başı? Sadece 5 lira 40 kuruş. Düşünebiliyor musunuz? Bir

maliyeci fazla çalışırsa saat başı 5 lira 40 kuruş alacak. Ha, bunu belki 3 katı, 5 katı yaparak telafi etmeye çalışacaksınız, tabii, bu da bir çözüm değil elbette.

Yine, Maliye çalışanlarının, bakın, kariyer sınıfları var, müfettiş yardımcıları... Sözlü sınavla eliyorsunuz bir müfettiş yardımcısını, sözlü sınavla, sonra düz memur yapıyorsunuz. Yine, bir uzman yardımcısını sözlü sınavla eliyorsunuz, onu da memur yapıyorsunuz direkt. Yahu, bari yıllarca müfettiş yardımcılığı yapmış bir kişiyi uzmanlığa, bir alt kadroya indirseniz -madem sözlü sınavını kazanamadı diye- ama bunu da yapmıyorsunuz. Her yer adaletsiz ve sonuçta maalesef Maliye çalışanları mutsuz, huzursuz, şimdi getireceğimiz düzenlemeyle de büyük mağduriyetler yaşayacaklar çünkü siz Maliye çalışanlarına genel anlamda bir ulaşım payı bile, ulaşım ücreti bile vermediniz, vermemekte de ısrar ediyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, hepimizin malumu, önemli bir meselemiz var Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışanlarıyla alakalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Yokuş.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Evet, teşekkür ediyorum Başkan.

Meclis çalışanlarımızın sorunları sık sık burada gündeme getirildi ancak bir çözüme henüz ulaşamadı. Sağ olsunlar, Meclis Başkanımız üç ay önce bir kanun teklifi hazırladı. Danışmanlarımızın kadroya geçirilmesi değil ama hiç olmazsa tazminat alabilmesiyle ilgili bir taslağı Sayın Meclis Başkanımız komisyonlara sundu. Ama niye getirmiyorsunuz? Yani her şeyimiz olan, elimiz ayağımız olan danışmanlarımızın yani bir tazminatını bile çok görmek... Kadro vermiyorsunuz, kadroya geçirmiyorsunuz, bunu bari yapın. Bu vesileyle de bunu söylemiş olayım.

Yasanın, düzenlemenin milletimize hayırlar getirmesini diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20'nci madde kabul edilmiştir.

21'inci madde üzerinde önerge yok.

21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 21'inci madde kabul edilmiştir.

22'nci madde üzerinde bir önerge vardır, önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4901) esas numaralı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Behiç Çelik
İzmir	Adana	Mersin
Hasan Subaşı	Zeki Hakan Sıdali	
Adana	Mersin	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) - Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Zor günler yaşayan ülkemizin bir an önce huzur ve sükûna kavuşması temel arzumuzdur. Yüksek sorumluluk şuuruyla hareket etmek, dürüst olmak devleti yönetenlerin misyonu olmalıdır değerli arkadaşlarım.

Bu teklife gelince, aslında, adında “af” geçmese de yine bir af kanunu teklifiyle karşı karşıyayız. Nitekim, görüşmekte olduğumuz bu teklifin büyük haksızlıklara, adaletsizliklere yol açacağını görebiliyoruz. Bu teklifin sistemi düzelten bir metin olmaktan öte, dürüst mükellefleri cezalandıran bir nitelik taşıdığı da özellikle hatırlatmak isterim. Bunlara dikkat edilmeden palyatif, önünü göremeyen bir mantıkla vergi düzenlemesine gitmenin sakıncaları bilinmektedir ama yine de yanlıştadır ısrar edilmektedir.

Değerli arkadaşlarım, büyük bir deprem afeti yaşadık. Fay hatları üzerinde yapılaşmanın olduğu, imar yolsuzluklarının olduğu ve kentsel dönüşümün amacından saptırıldığı, imar aflarıyla desteklenen bir çarpık yapılaşmanın vatandaşlarımızı nasıl bir felakete sürüklediğini bir kez daha müşahade ettik. Allah hayatını kaybeden bütün vatandaşlarımıza rahmetiyle muamele eylesin.

Değerli arkadaşlarım, söz konusu teklifin çağdaş vergi ilkeleri bağlamında iyi çalışılmış bir metin olmadığını özellikle hatırlatmak istiyorum. Onun için biz diyoruz ki: Vergi affı ve borç yapılandırma konusu hukuki, ekonomik, sosyolojik ve diğer boyutlarıyla kapsamlı ve titizlikle düşünülmeli gereken önemli bir meseledir, dolayısıyla insanların vergi mükellefiyetinde zafiyete düşmesine yol açacak uygulamalar bizim modern bir devlet olma yönündeki iddiamızı ne yazık ki ortadan kaldıracaktır. Önemli olan, vergi borçlarını yapılandırma yerine insanlarımızı refah içinde bir yaşam sunabilmektir. Ancak, ekonomik ve siyasi anlamda AKP bunu yapmak yerine kendi oligarşisini yaratmıştır. Oligarklar yoluyla devletin düzenini sürdürmeye çalıştığını görüyoruz. Böyle bir düzenin sürdürülebilirliği olamaz değerli arkadaşlarım.

Evet, 22’nci madde 6360 sayılı Kanun’da düzenlemeler yapmaktadır. Köy statüsü kaldırılarak mahalleye çevrilen yerleşim yerlerinde Emlak Vergisi Kanunu’na ve Belediye Gelirleri Kanunu’na göre alınması gereken vergi, harç ve katılım paylarındaki mevcut statü 2025 yılının sonuna kadar uzatılmaktadır. Peki “Bütünşehir yarasını çıkarın.” diye AKP’ye kim söyledi? Bunun cevabını hâlâ kimse verebilmiş değil. 18 bin köyü niçin mahalle statüsüne çevirdiniz? Yaklaşık 1.400 civarında belediyeyi niye kapattınız? 30 büyükşehirde il özel idarelerini niye lağvettiniz? Bunun da cevabı henüz verilebilmiş değil.

Değerli arkadaşlar, açıkça, doğrudan ve hedefe koyarak AKP’nin anayasal sisteme savaş açtığını burada bir kez daha ilan ediyor, açıklıyorum. Anayasa’nın 123, 126 ve 127’nci maddelerine aykırı bir kanun geçirmiş oldunuz ve bugünkü yerel yönetim keşmekeşini yarattınız. Bu kanun 2012’de gündeme geldiği zaman, AKP’nin kendi içinden yetişen yerel yöneticilerin yasallaşması için büyük mücadele vermelerine rağmen Başbakanlıktan talimatla geçirildiğini ben biliyorum. Böyle bir rezalet olabilir mi? Anayasa aykırı düzenleme yapın, köyleri kapatın, köylerin bütün mal varlıklarını yıllardır yağmalatın, sonra kırsal kesimde yaşayanların zorlukları gündeme gelince efendim, vergi affı, emlak

vergisi muafiyeti, sulara Şu kadar indirim, katılım paylarını göz ardı etmek gibi böyle saçma sapan uygulamalara girişin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Bir de mahalle yaptığınız köyleri torba kanuna madde ekleyerek “kırsal mahalle” adıyla yeniden saçma sapan bir düzenleme yapıyorsunuz. Sizin 442 sayılı Köy Kanunu’na olan düşmanlığınız nereden geliyor? Bunun cevabını verin.

Değerli arkadaşlar, tamamen kokuşmuş, devlet nizamını bilmeyen, halkın sıkıntılarıyla dertlenmeyen, onların değerlerini kavrayamayan körlük içindeki bir siyasal iktidarın yirmi yıl sonra geldiği nokta maalesef budur.

Evet, sözlerimi tamamlarken adaletli bir vergi sistemi kurmamız gerektiğini bir kez daha hatırlamak istiyorum. İnşallah, buna muvaffak oluruz diyorum, teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

22’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 22’nci madde kabul edilmiştir.

Sayın Ataş...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş’ın, Kayseri’nin Sarız ilçesinin acilen afet bölgesi kapsamına alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

DURDUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

6 Şubat depremleri sonrası afet bölgesi ilan edilen 11 ilin dışında depremden en çok etkilenen il Kayseri’dir. Bu yıkıcı depremin ardından Kayseri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne tam 10.993 başvuru yapılmış olup henüz 5.762 adet başvuru sonuçlandırılmış; bu yapılardan 2.029’u az hasarlı, 59’u orta hasarlı, 584’ü ise ağır hasarlı olarak tespit edilmiştir. Ağır hasarlı yapıların büyük çoğunluğu ise Sarız ilçemizedir. Şehrimizde artçı sarsıntıların hâlen devam etmesi nedeniyle hasar başvuruları da artarak devam etmektedir. Bu nedenle konuyu ilk günden beri dile getirip iktidara çağrı yapıyoruz: Sarız ilçemiz acilen afet bölgesi kapsamına alınmalı, Kayseri’nin Sarız dışında kalan bölgelerindeki hasarlı yapılar da afet kapsamında değerlendirilerek vatandaşların kayıpları karşılanmalı, Kayserili hemşehrilerim mağdur edilmemelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.37

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.51****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Emine Sare AYDIN (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 404) (Devam)

BAŞKAN – 404 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır, önergeyi okutup Komisyona soracağım, Komisyon önergeye salt çoğunlukla, 16 üyesiyle katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım, Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlinde ise önergeyi işlemden kaldıracam.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifine aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu kanunun 5 inci maddesi hükümleri 2022 yılı için aşağıdaki şartlarda uygulanır.

a) Mükellefler, Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen şartlar dâhilinde 2022 takvim yılı gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını %25 oranından az olmamak üzere artırmaları halinde madde hükmünden yararlanır.

b) Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının; (b) ve (c) bentlerinde belirtilen asgari tutarlar; 2022 yılı için matrah artırımında bulunan gelir vergisi mükelleflerinden işletme hesabı esasına göre defter tutanlar için 105.000 Türk lirasından; bilanço esasına göre defter tutanlar ile serbest meslek erbabı için 200.000 Türk lirasından, kurumlar vergisi mükellefleri için 500.000 bin Türk lirasından az olamaz.

c) Bu madde hükmüne göre 2022 takvim yılına yönelik matrah artırımında bulunulabilmesi için bu yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmiş olması ve bu beyannamelerde beyan edilen vergiye esas matrahların, 2021 takvim yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar ile 2022 takvim yılı üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın %40 oranında artırılması suretiyle bulunan tutarın yüksek olanından az olmaması şarttır. 2022 takvim yılına yönelik matrah artırımında bulunmak isteyen mükellefler tarafından 1/1/2023 tarihinden sonra matrah azaltıcı nitelikte düzeltme beyannamesi verilmesi durumunda, bu bent hükmüne istinaden yapılacak kıyaslamada düzeltme öncesi beyan edilen matrahlar esas alınır.

2022 takvim yılına ilişkin olarak; üçüncü geçici vergilendirme dönemi gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmemiş olması halinde; ikinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinde beyan edilen matrahın %100 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar, sadece birinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinin verilmiş olması halinde bu beyannamede beyan edilen matrahın %300 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar bu bent kapsamında yapılacak kıyaslamada dikkate alınır. Şu kadar ki, 2021 takvim yılı ve 2022 yılının üçüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması durumunda, 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri için bu şart aranmaz. 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi matrah artırımına esas tutarların belirlenmesinde, (b) bendinde belirlenen asgari tutarlardan az olmamak üzere bu bent hükmüne göre belirlenen tutarların %25'i dikkate alınır.

ç) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları 2022 yılına ait zararlarının tamamı 2023 yılından itibaren izleyen yıl karlarından mahsup edilmez. 2022 yılına yönelik matrah artırımında bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu yıla ilişkin yıllık beyannamelerinde hesaplanan vergilerinden mahsup edilemeyen geçici vergiler iade edilmez.

d) Mükellefler, Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen şartlar dâhilinde 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi stopajları için; 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının; (1) numaralı bendi uyarınca tevkifata tabi ödemelerde %2, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının; (2), (5) ve (6) numaralı bentleri, 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve ikinci fıkrası ile 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere %2, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere %1, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) ve (13) numaralı bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2022 yılında geçerli olan tevkifat oranının %25'i oranından az olmamak üzere artırımları halinde anılan madde hükümlerinden yararlanır.

e) Mükellefler, Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen şartlar dâhilinde 2022 yılı her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri katma değer vergisi beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtlarla verilenler dâhil) hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden 2022 yılı için %2 oranından az olmamak üzere belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımını olarak artırımları halinde madde hükümlerinden yararlanır.

(2) 2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulması, bu Kanunun 10 uncu maddesinin yirmi yedinci fıkrası uyarınca alınacak ek vergi için bu döneme ilişkin inceleme ve tarhiyat yapılmasına engel teşkil etmez.

(3) Bu maddede hüküm bulunmayan hallerde Kanunun 5 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(4) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

Mustafa Elitaş

Ramazan Can

Fehmi Alpay Özalan

Kayseri

Kırıkkale

İzmir

Arzu Aydın

Recep Özel

Mustafa Ataş

Bolu

Isparta

İstanbul

BAŞKAN – Sayın Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Salt çoğunluğumuz vardır, önergeyi Genel Kurulumuzun takdirine bırakıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmış olduğundan önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Söz isteyen? Yok.

Yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum... Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yeni madde kabul edilmiştir.

Yeni madde kabul edilmiş ve teklife yeni bir madde eklenmiştir. Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için teklifin görüşmelerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

23'üncü madde üzerinde önerge yok.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 23'üncü madde kabul edilmiştir.

24'üncü madde üzerinde önerge yok.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 24'üncü madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, Plan ve Bütçe Komisyonunun 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümünün oylamasından önce 10'uncu maddesinin yeniden görüşülmesine ilişkin İç Tüzük'ün 89'uncu maddesine göre bir talebi vardır; bu talebi yerine getireceğim.

B) YENİDEN GÖRÜŞMELERİ YAPILAN TEKLİFLER (Tekririmüzakere)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 404) (Madde 10)

BAŞKAN - Şimdi, birleşimin başında kabul edilen Adalet ve Kalkınma Partisi önerisi doğrultusunda Plan ve Bütçe Komisyonunun istemini okutup oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin tekririmüzakere edilmesini arz ve teklif ederim.

Cevdet Yılmaz

Bingöl

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı

BAŞKAN - Plan ve Bütçe Komisyonunun istemini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi teklifin 10'uncu maddesini yeniden müzakereye açıyorum.

Madde üzerinde söz isteyen? Yok.

Madde üzerinde 1 önerge vardır, önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 10'uncu maddesinin yirmi yedinci fıkrasındaki “Şu kadar ki 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının; (i),” ibaresinin “Şu kadar ki 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının; (d), (i),” şeklinde; “ile ilgili Kanunları uyarınca kurum kazancından indirilebilen bağış ve yardımlar” ibaresinin “, ilgili Kanunları uyarınca kurum kazancından indirilebilen bağış ve yardımlar ile 10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 407 nci maddesi kapsamında tanımlanan mikro ve küçük işletmelerin teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-ge ve tasarım merkezlerinden elde ettikleri istisnaya ve indirim konuları” şeklinde değiştirilmesini ve maddeye aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“(28) 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamına girenler ile söz konusu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre içinde anılan maddede belirtilen nedenlerle haklarında borç takibi yapılanlar veya yapılması gerekenlerin, kendilerine döviz olarak yapılmış olan her türlü masrafa ilişkin borç tutarları, (daha önce bu borçları ile ilgili olarak yapılandırma düzenlemelerinden yararlanmış ve ödemeleri devam edenler dâhil) bu Kanunun yayımını izleyen üçüncü ayın sonuna kadar Millî Eğitim Bakanlığına başvurmaları hâlinde, imzaladıkları yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümleri dikkate alınmaksızın ve ilgililere önceden ödedikleri faizleri iade etme sonucu doğurmaksızın bu fıkra hükümlerine göre yeniden hesaplanır ve başvuru süresi içinde tahsilat işlemi durdurulur. 5/8/1996 tarihinden sonra yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine göre bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önceki süreler için herhangi bir ferî alacak hesaplanmaz. Bunların daha önce ödemiş oldukları tutar ile mecburi hizmetlerinde değerlendirilen sürelerle isabet eden tutar, anapara borç tutarından mahsup edilir. Bu fıkra uyarınca vazgeçilen borç tutarına isabet eden vekâlet ücreti de dâhil yargılama giderleri tahsil edilmez. Hesaplanan borç tutarı, ilgilinin durumu ve ödenmesi gereken meblağ dikkate alınarak yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınması kaydıyla azami beş yıla kadar taksitlendirilebilir. Bu fıkra kapsamında düzenlenen yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi damga vergisi ve noter harcından müstesnadır. Ancak terör örgütlerine veya Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesi ile öğrencilikle veya mecburi hizmetle yükümlü buldukları süre içerisinde kadrolarıyla ilişkisi kesilenler hakkında bu fıkra hükümleri uygulanmaz.”

Mustafa Elitaş	Ramazan Can	Arzu Aydın
Kayseri	Kırıkkale	Bolu
Fehmi Alpay Özalan	Recep Özel	Mustafa Ataş
İzmir	Isparta	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, yatırım fon ve ortaklıklarının istisna kapsamındaki kazançlarından ek vergi alınmaması sağlanmaktadır. Diğer taraftan, mikro ve küçük işletmelerin teknoloji geliştirme bölgeleri ile AR-GE ve tasarım merkezlerinden elde ettikleri istisnaya ve indirimle konu kazançları ek vergi kapsamından çıkarılmaktadır. Ayrıca, yurt dışına eğitim amacıyla gönderilenlerden öğrenimlerini tamamlayıp mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa edemeyenlerin ödemeleri gereken tutarların yeniden yapılandırılarak ödenmesi düzenlenmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 404) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi teklifin tümünün açık oylamasına geçiyoruz.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim, bu süre içerisinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 404 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 296

Kabul : 283

Ret : 11

Çekimser : 2(*)

Kâtip Üye

Necati Tıǧlı

Giresun

Kâtip Üye

Emine Sare Aydın

İstanbul”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

2'nci sırada yer alan 407 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlayacağız.

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ve 127 Milletvekilinin Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4895) ile Çevre Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 407)

BAŞKAN – Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 14 Mart 2023 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.09

X.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 404) Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların

Sonucu:

Sıra Sayısı : 404
 Oylama Saati : 20:04
 Üye Sayısı : 600
 Kabul Edenler : 282
 Reddedenler : 11
 Çekimsizler : 2
 Geçersiz Oylar : 0
 Mükerrer Oylar : 1
 Toplam : 296
 Açık Üyelikler : 23

Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 404
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Kabul
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Kabul
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Kabul
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul
Adana	Hatmoğulları Oruç	Tulay	HDP	Katılmadı
Adana	Koncuk	İsmail	İYİ PARTİ	Kabul
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Katılmadı
Adana	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Kabul
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Kabul
Adana	Varlı	Muharem	MHP	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Kabul
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Katılmadı
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karnhocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 404
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Barış	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Kabul
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı
Ankara	Dumaz	Sadir	MHP	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Kabul
Ankara	Haşverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı
Ankara	İşler	Enrullah	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Kabul
Ankara	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Taşçer	Gamze	CHP	Katılmadı
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Kabul
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Kabul
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Yılmaz	Dumuş	İYİ PARTİ	Kabul
Antalya	An	Cavit	CHP	Kabul
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı
Antalya	Bülbül	Kenal	HDP	Katılmadı
Antalya	Çelik	Kenal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 404
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı
Artvin	Balta	Ertunç Erkan	AK PARTİ	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Kabul
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Kabul
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Katılmadı
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Çaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Ret
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Katılmadı
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altıca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Erozan	Ahmet Karil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	İşık	Zafer	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Karabiyik	Lale	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 404
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Katılmadı
Bursa	Sarbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Tatlıoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Çivircioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Kabul
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Aydeniz	Salihe	DBP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Garro	HDP	Ret
Diyarbakır	Taşçier	İmâm	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Renziye	HDP	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Kabul
Edirne	Çaytancıoğlu	Okan	CHP	Kabul
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Balık	Semin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 404
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Cinisi	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakrözler	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Kabukuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Semet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmm Hüseyin	İYİ PARTİ	Kabul
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Ret
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Tığh	Necati	CHP	Kabul
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Katılmadı
Hakkari	Dinç	Husret	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Katılmadı
Hatay	Kaşıkcı	Lütfi	MHP	Katılmadı
Hatay	Mengüllüoğlu	Barış Atay	TİP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Özgürsoy	Sabahat	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Katılmadı
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Katılmadı
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 404
Isparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Isparta	Gökğöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Katılmadı
Mersin	Başanır	Ali Mahir	CHP	Katılmadı
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Kabul
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Katılmadı
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Kılavuz	Olca	MHP	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Sıdahlı	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Şinşek	Baki	MHP	Katılmadı
Mersin	Taşkan	Ali Cumhuri	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Turan	Rüdvân	HDP	Ret
İstanbul	Açıkkel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ağralıoğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Kabul
İstanbul	Akkuş İlgezi	Ganize	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Kabul
İstanbul	Andican	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Ermine Sare	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Kabul
İstanbul	Ayrım	Şamil	AK PARTİ	Kabul 2 (Mük.1)
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osmân	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozkar	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dişat	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Kabul
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 404
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Emecan	Erine Gülizar	CHP	Kabul
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Kabul
İstanbul	Erdogdu	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Katılmadı
İstanbul	Öüler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazr Cihangir	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Ret
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadigil Sütü	Saliha Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Kabul
İstanbul	Katırcıoğlu	Erol	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kavakçı Kan	Ravza	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Ret
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Kabul
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kurtuluş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Nuhoglu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Ret
İstanbul	Özdağ	Ümit	ZAFER P	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Çıkıncı
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Katılmadı
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şatroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 404
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Kabul
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şik	Ahmet	TİP	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdogan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Kabul
İstanbul	Yöner	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökkan	CHP	Katılmadı
İzmir	Ars lan	Ednan	CHP	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Beko	Kani	CHP	Kabul
İzmir	Bölünmez Çankır	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Ret
İzmir	Çaray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Kabul
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kemalbay Pekközgü	Serpil	HDP	Katılmadı
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nas ır	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Kabul
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atilla	CHP	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Kabul
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Ars lan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 404
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Katılmadı
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul
Kayseri	Karayel	İsmail Enrah	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Kabul
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Kabul
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Katılmadı
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sarı	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Gergertioğlu	Ömer Faruk	HDP	Katılmadı
Kocaeli	İşık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Erдем	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selmn	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Samancı	Gülay	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Şener	Abdülataf	CHP	Çekirser
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Kabul
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 404
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Kabul
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazal	CHP	Katılmadı
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Katılmadı
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Aydermir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırlıoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvrıkcık	Serra	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuma	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Diñçel	Şeyhmas	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Kabul
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcan	Yelda	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Kabul
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Kabul
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Katılmadı
Muş	İşık	Mensur	HDP	Katılmadı
Muş	Kılıç Koçyiğit	Gülistan	HDP	Katılmadı
Muş	Şinşek	Mehmet Ermin	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 404
Nevşehir	Sarıslan	Faruk	CHP	Katılmadı
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Kabul
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kırçalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Kabul
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Kabul
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Katılmadı
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Taş	Sidik	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Kabul
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Ekinci	Semaha	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Kabul
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Suluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhani Özcan	CHP	Kabul
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 404
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul
Tokat	Dumaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Ayvazoğlu	Bahar	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Katılmadı
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Kabul
Şanlıurfa	Açanal	Zenzem Güllender	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Aydınlık	Azz	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Erdogmuş	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülpinar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Maçın	Nusrettin	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özavlı	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Sürücü	Ayşe	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Katılmadı
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Kabul
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Katılmadı
Van	Sarısaç	Murat	HDP	Katılmadı
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Kabul
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 404
Aksaray	İnceöz	İlkur	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Katılmadı
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Katılmadı
Kırıkkale	Özürk	Halil	MHP	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Neçdet	HDP	Ret
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Katılmadı
Batman	Tiryaki	Mehmet Rüştü	HDP	Ret
Batman	Uca	Felekmas	HDP	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Rizgin	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	İmir	Nuran	HDP	Katılmadı
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Katılmadı
Şırnak	Özgüneş	Hasan	HDP	Katılmadı
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı
İğdir	Eksik	Habip	HDP	Ret
İğdir	Karadağ	Yaşar	MHP	Kabul
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Yalova	Özel	Özcan	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Katılmadı
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Katılmadı
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Dumuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Katılmadı
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ta dağıtılan kömür yardımıyla ilgili şikayetlere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/78329)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakan Derya YANIK** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince talep ederim. 30.01.2023

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

Şırnak ve ilçelerinde, Valilik ve Kaymakamlığa bağlı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından “Kış Yardımı” adı altında dağıtılan kömür torbalarının içerisinde kömür yerine çok sayıda yanıcı madde özelliği taşımayan taşın çıktığı ve dağıtılan kömürün kalitesinin çok düşük olduğuna yönelik şikâyetler tarafıma ulaşmıştır.

Açlık sınırının asgari ücretin üzerinde olduğu günümüzde, dar gelirli yurttaşların ekonomisini düzeltmek yerine “geçici çözümler” üreten iktidarın dağıttığı kömürün içerisinde taş veya kalitesi düşük kömürün çıkması sosyal devlet politikasının çöktüğünü ve halkın yanıltılmak istendiğini bize göstermektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Şırnak ve ilçelerinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından dağıtılan kömür torbalarının taşla dolu olduğu ve kalan kömürlerin düşük kalitede olduğu bilgisi doğru mudur?
- 2) Bu konuyla ilgili Bakanlığınıza veya Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'na gelen şikâyetler söz konusu mudur?
- 3) Konuyla ilgili herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
- 4) Şırnak ve ilçelerinde 2022-2023 dönemi içerisinde kömür yardımına başvuran yurttaş sayısı kaçtır ve bu yurttaşlardan kaçının talebi karşılanmıştır?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610- **139**
Konu : Soru Önergesi (7/78329)

08.03.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.02.2023 tarihli ve 1170848 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Şırnak Milletvekili Sayın Hüseyin KAÇMAZ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/78329 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni

Şırnak Milletvekili Sayın **Hüseyin KAÇMAZ**'a Ait 7/78329 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik olarak başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Kömürün temin edilip Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına ulaştırılmasına kadar olan süreç ile kömürlerin ısınmaya elverişli olması hususu Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü (TKİ) ve Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü (TTK)'nün sorumluluğunda olup kömürün Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından teslim alınmasından ihtiyaç sahibi hanelere ulaştırılmasına kadar olan süreç ise Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının sorumluluğundadır. Bu kapsamda Bakanlığımıza ulaşan talep ve şikâyetler tarafımızca ilgili kurum ve kuruluşlara gereği yapılmak üzere iletilmektedir.

2.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, bir kadına yönelik şiddette bulunan kişinin yargılanma sürecine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/78330)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.31.01.2023

Remziye TOSUN
Diyarbakır Milletvekili

10 Ağustos 2022 tarihinde Diyarbakır'da yaşayan İpek Gülşen'in, bir süre önce tanıştığı Baran Kızıl tarafından Mardin Valiliği'nde iş bulması vaadiyle dolandırıldığı, Gülşen'i ölümle tehdit ettiği ardından taciz, darp ve tecavüz girişiminde bulunduğu basına yansımıştır. İpek Gülşen, Baran Kızıl'ın tehditleri devam ederken intihar teşebbüsünde bulunmuş ve 4 gün boyunca yoğun bakımda kalmıştır. Baran Kızıl'ın birden fazla tehdidi ve saldırısının ardından İpek Gülşen şikâyetinde bulunmuş ve bu sırada Kızıl'ın 55 suç dosyası olduğunu, 'benim arkamda devlet, MİT var' dediğini açıklamıştır. İpek Gülşen, Baran Kızıl'ın söz konusu suç dosyalarının silindiğini kendisine aktardığını açıklamıştır. Şikâyetlerin ardından tehdit, taciz, hakaret ve dolandırıcılık suçlarından tutuklanan Baran Kızıl'ın 17 Ocak 2023 tarihinde ilk duruşmada tahliye edildiği basına yansımıştır. Söz konusu duruşmaya ilişkin İpek Gülşen veya vekiline herhangi bir tebligat yapılmamış, bunun yanı sıra kolluk tarafından bilgilendirilmiştir. Ayrıca duruşma sırasında Gülşen dinlenmemiş, duruşmanın usule uygun yapılmadığı belirtilmiştir. İpek Gülşen, duruşma öncesinde 'Savaş' adlı bir yurttaşın kendisini aradığını ve Kızıl'ın 250 bin TL karşılığında serbest bırakılacağını kendisine aktardığını açıklamıştır. Bununla birlikte Baran Kızıl'ın beraat edildiği iddia edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- İpek Gülşen'e yönelik tehdit, darp ve taciz suçlarından tutuklanan, bunun yanı sıra 55 suç dosyası bulunan Baran Kızıl'ın yargılanma sürecine Bakanlığınız dahil olmuş mudur?
- 2- Baran Kızıl'ın yargılandığı ilk duruşmada İpek Gülşen veya vekiline herhangi bir tebligat yapılmaması, kolluk tarafından bilgilendirilmesi, duruşma sırasında Gülşen'in ifadesinin alınmaması gibi usulsüzlükler ve İpek Gülşen'in can güvenliğinin bulunmamasına ilişkin Bakanlığınız girişimde bulunacak mıdır?
- 3- Bakanlığınız söz konusu yargılama ilişkin hangi girişimlerde bulunmuştur?
- 4- Bakanlığınız can güvenliğinin tehlike altında olduğunu beyan eden İpek Gülşen'i korumaya yönelik hangi adımları atacaktır?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

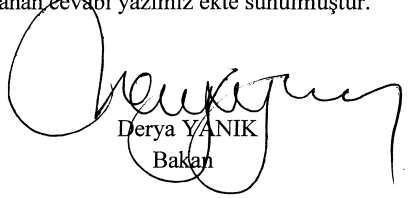
Sayı : 72079556-610- 145
Konu : Soru Önergesi (7/78330)

08.03.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.02.2023 tarihli ve 1170848 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Remziye TOSUN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/78330 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni

Diyarbakır Milletvekili Sayın **Remziye TOSUN**'a Ait 7/78330 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarımız; çok yönlü, bütüncül bir yaklaşımla sıfır tolerans ilkesiyle sürdürülmektedir. Toplumun tüm kesimlerinin önleme, koruma, cezalandırma ve politika boyutuyla sürecin içinde ortak ve kararlı bir şekilde yer alması önemlidir.

Bakanlık olarak kadına yönelik şiddetle mücadele alanında mevzuat çalışmaları, eğitim ve farkındalık artırma çalışmaları, kurumlar arası iş birliği ve koordinasyonu artırma, şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesine yönelik kurumsal mekanizmaların güçlendirilmesi, verilerin toplanması ve istatistiklerin geliştirilmesi başlıkları altında çok boyutlu ve tüm tarafların katkısı ile kararlılıkla çalışmalar sürdürülmektedir.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan bireylere mülki amirler ve hâkim tarafından koruyucu ve önleyici tedbir kararları verilebilmektedir.

Diğer taraftan şiddet mağdurları ya da şiddete uğrama tehlikesi olan bireyler Bakanlığımıza bağlı Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri ve kadın konukevlerinde sunulan hizmet modellerinden yararlanabilmektedir.

Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan bütün kadınlar ve beraberindeki çocukları hiçbir ayırım yapılmaksızın konukevine kabul edilmektedir.

Kadın konukevlerinin amacı, kuruma kabul edilen kadınların şiddetsiz bir ortamda, yaşadıkları travma ile başa çıkabilmelerine, yeniden sağlıklı ilişkiler sürdürebilmelerine destek olmak üzere mesleki çalışmalar yapılarak kadın konukevlerinden ayrıldıktan sonra yaşamlarını kendi talepleri doğrultusunda sürdürebilmelerini sağlamaktır.

Kadın konukevlerinde mesleki çalışmalar ve değerlendirmelerle birlikte kadın ve çocuklara doğrudan ya da ilgili kuruluşlara yönlendirmek suretiyle barınma, psiko-sosyal destek, hukuki destek, tıbbi destek, ekonomik destek, mesleki destek, eğitim desteği, çocukları için kreş, rehberlik ve yönlendirme vb. alanlarda hizmetler sunulmaktadır.

Öte yandan Bakanlığımız, 6284 Sayılı Kanunun 20/2 maddesinde yer verilen; "Bakanlık, gerekli görmesi halinde kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan şiddet veya şiddet tehlikesi dolayısıyla açılan idari, cezai, hukuki her tür davaya ve çekişmesiz yargıya katılabilir." hükmüne istinaden davaya müdahil olmakta ve bu kanun hükmü uyarınca mağdur olanların yanında hukuki süreçleri takip etmektedir.

Bu bağlamda soru önergesine konu olan vakaya dair adli süreç Bakanlığımızca hassasiyetle takip edilmekte olup Mardin Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğümüz Hukuk Birimi tarafından sanığın ilgili suçtan indirim uygulanmadan en üst sınırdan cezalandırılması talebiyle istinaf kanun yoluna başvurulduğu tespit edilmiştir.

Diğer taraftan, İpek GÜLŞEN'in 21.02.2023 tarihi itibarıyla kadın konukevi hizmetine yönelik bir talebi bulunmamaktadır.

Şiddet mağdurlarına ya da şiddet riski altında bulunan bireylere yönelik müdahale planları kişilere özgü ve vaka bazlı planlanmakta olup hizmetin gerektirdiği durumlar dışında üçüncü kişilerle paylaşılmasının uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

3.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Bakanlığın gerçekleştirdiği kömür ihalesine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/78331)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğI'NA

TBMM Genel Kurulunda 18 Ocak 2022, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın 190 bin ton kömür ihalesini 330 dolardan çağrılı 3 ithalat firmaya verildiği bilgisini paylaşmam zerine Bakanlık 20.01.2023 tarihinde yazılı açıklama yapmıştır.

Yapılan kömür ihalesiyle ilgili aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK** tarafından yanıtlanmasını istiyorum.

Doç. Dr. Okan GAYTANCIOğLU

Edirne Milletvekili

1. İhaleye davet edilen 17 ve teklif veren 14 firma hangileridir?
2. İhale hangi firma ve firmalara, hangi fiyattan verilerek sonuçlanmıştır?
3. İhaleye AKP iktidarının dilinden düşürmediği “yerli ve milli” söylemine uyarak yerli kömür üreticileri davet edilmiş midir?
4. Hava koşullarının mevsim normallerinin üzerinde seyretmesi ve vatandaşın alım gücündeki düşüşün de etkisiyle tktimde yaşanan azalma nedeniyle, başta TKİ olmak üzere yerli üreticilerin fiyatlarında indirim gittiği, yine yerli üreticinin elinde milyonlarca ton kömür bulunmasına rağmen niye ithal kömür satıcıları ihaleye davet edilmiş, yerli üreticiler düşünülmemiştir?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610-146
Konu : Soru Önergesi (7/78331)

08.03.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.02.2023 tarihli ve 1170848 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Edirne Milletvekili Sayın Doç. Dr. Okan GAYTANCIOĞLU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/78331 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni

Edirne Milletvekili Sayın **Doç. Dr. Okan GAYTANCIOĞLU**'na Ait 7/78331 Esas Numaralı
Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik olarak başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bakanlığımızca ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızın asgari ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik SYD Vakıfları tarafından 3294 sayılı Kanun kapsamındaki hanelere Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TKİ) ve Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünden (TTK) bedelsiz olarak temin edilen kömürün ulaştırılması şeklinde yakacak yardımı yapılmaktadır. İhtiyaç sahibi hanelerin ısınma ihtiyacının karşılanması amacıyla dağıtılan kömürlerin hak sahiplerine ivedilikle ulaştırılması adına gerekli çalışmalar titizlikle yürütülmektedir.

Hanelere dağıtılacak kömür miktarı bölgenin iklim koşulları, geçmiş yıllara ait dağıtım miktarları ve kömürün ısı değerleri dikkate alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenmektedir. 5097 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı uyarınca 2022 yılı kömür dağıtım takvimine göre yakacak yardımı sevkıyatı gerçekleştirilmektedir.

Buna ek olarak 2022 kömür döneminde TKİ ve TTK ayağında yaşanan gecikmeler nedeni ile gerçekleştirilmesi planlanan sevkıyatlarda aksamalar olmuştur. Bu kapsamda TKİ'nin talebi üzerine, Bakanlığımızca kömür teminine ilişkin olarak Cumhurbaşkanlığı Makam Onayı alınarak kömür temini sıkıntısı yaşanan ilçelerde bulunan ihtiyaç sahibi hanelerin ısınma ihtiyacının ivedilikle karşılanması amacıyla kömür teminine yönelik çalışmalar Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız ihaleleri 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabidir. Yapılan kömür alım ihalesi Kamu İhale Bülteninde yayımlanmaktadır. Bununla birlikte teknik şartnamede belirtilen kömür niteliğini taşıyan firmalar ihaleye davet edilmiştir.

4.- Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu'nun, Tunceli Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüyle ilgili iddialara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/78332)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Derya Yanık tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Polat ŞAROĞLU
Tunceli Milletvekili

Tunceli Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, son dönemde, sosyal hizmet emekçilerine uyguladığı mobbing, tehdit, kötü muamele ve sürgünler ile gündeme gelmektedir. Tunceli Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü Ali Ekber Yurt ve il müdür yardımcıları tarafından meslek elemanlarına adaletsiz iş yükleri yüklendiği, çalışanlar arasında ayrımcılık yapıldığı, sürgünle tehdit edildikleri ve keyfi yer değişiklikleri ile iş barışının ve iş huzurunun bozularak, çalışanların verimliliğinin ve dolayısıyla sosyal hizmetlerin niteliğinin düşürüldüğü öne sürülmektedir.

Ayrıca, Tunceli Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde ve bağlı kuruluşlarında çalışanların mobbing ile psikolojik olarak yıpratılmaya çalışıldığı, bağlı kuruluşlarındaki ihmal ve istismarlara ve usulsüzlüklere ilişkin soruşturmaların şeffaf ve hakkaniyetli yürütülmediği, ihmal ve istismar vakalarının ve işlenen suçların üstlerinin örtülmeye çalışıldığı yönündeki iddiaların, Tunceli Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü Ali Ekber Yurt'a çalışanlar tarafından aktarılmasına rağmen herhangi bir çözüm üretmeyip emekçilere yönelik kaba ve kırıcı ifadeler kullanmaya ve iş huzurunu bozmaya devam ettiği, çalışanların mesleklerine uygun olmayan işlerde çalıştırılmaya zorladığı belirtilmektedir.

Yaşanan bu olaylara tepki vermek amacıyla Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası Tunceli Şubesi üyeleri tarafından 21 Aralık 2022 tarihinde gerçekleştirilen basın açıklamasından iki gün sonra İl Müdürü Ali Ekber Yurt tarafından basın açıklamasına katılan 3 psikolog, 1 çocuk eğiticisi ve 1 veri hazırlama ve kontrol işletmeni sosyal hizmet çalışanının görev yeri değiştirilerek, kadro atamaları ile Pertek ilçesine gönderilmişlerdir.

Pertek Sosyal Hizmet Merkezinde aktif yürütülen dosya sayısının Tunceli Sosyal Hizmet Merkezinin aktif dosya sayısının yarısından az olmasına rağmen daha fazla sayıda psikolog ile hizmete devam ettirilmesi, yapılan bu görev değişikliklerinin ihtiyaca yönelik olmadığını ortaya koymaktadır. Tunceli Sosyal Hizmet Merkezinde psikolog sayısı değişikliklerin ardından 1'e düşürülmüş Pertek Sosyal Hizmet Merkezinde Psikolog unvanı ile çalışan sayısı ise 4'e çıkartılmıştır. Tunceli Sosyal Hizmet Merkezindeki toplam meslek elemanı sayısı ise 17 iken Pertek Sosyal Hizmet Merkezi yarısından daha az iş yükü ile yine 14 meslek elemanı ile çalıştırılmaktadır.

Dolayısıyla, yapılan görev değişikliklerinin hiçbir ihtiyaca yönelik olmadığı, sadece basın açıklamasına katılan çoğu kadın üyeleri cezalandırmak amacıyla görev değişikliklerinin yapıldığı oldukça açıktır.

Bu bağlamda;

- 1- Tunceli Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde, personele yönelik aile bütünlüğünü bozan ve kadın çalışanları hedef alan mobing, kötü muamele ve sürgünlere ilişkin bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 2- Tunceli Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde çalışan emekçilere adaletsiz iş yüklediği, çalışanlar arasında ayrımcılık yapıldığı, personellerin istekleri dışında keyfi olarak yerinin değiştirildiği iddiaları doğru mudur?
- 3- Son 1 yıl içerisinde Tunceli Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde çalışan personellerden kaçının yeri değiştirilmiştir? Bu değişikliklerinin gerekçesi nedir?
- 4- Tunceli Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde siyasi erke sırtını dayayan kimi kesimlerin kullandığı, soruşturmanın şeffaf yürütülmediği ve üstünün örtüldüğü, çalışanlara kaba ve yaralayıcı ifadeler kullanıldığı doğru mudur?
- 5- Son 1 yıl içerisinde Tunceli Aile ve Sosyal Hizmetler il müdürlüğünde kaç soruşturma açılmıştır? Bu soruşturmalardan kaçını ne şekilde tamamlanmıştır? Soruşturmalarda sonucunda hakkında idari işlem başlatılan personel sayısı kaçtır?
- 6- 21 Aralık 2022 tarihinde baskı, mobing ve sürgünlere ilişkin yapılan basın açıklamalarına katıldığı için 3 kadın ve 1 erkek personelin merkezden Pertek ilçesine sürgüne gönderildiği doğru mudur? Bu sürgünlerle sendika üyeleri yıpratılmak ve cezalandırılmak mı istenmektedir?
- 7- Sürgün edilerek haksızlığa uğrayan ve mağdur edilen çalışanların kadro atamalarının iptal edilerek eski görev yerlerine dönmeleri için bir girişiminiz olacak mıdır?
- 8- Hakkında mobing, baskı, tehdit, sürgün, hakaret gibi sayısız iddia bulunan Tunceli Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü Ali Ekber Yurt hakkında başlatılan bir soruşturma var mıdır, var ise hangi aşamada?
- 9- Sırf sendikal haklarını kullandıkları için çalışanlarını hedef alan ve cezalandıran Tunceli Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü Ali Ekber Yurt'u görevden almayı düşünüyor musunuz?
- 10- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlı İl Müdürlerinden kaçını, Bakanlığınızın yönetmelik ve yönergelerinde bulunan "meslek elemanı" tanımlamasına uyan bir bölümden lisans derecesine sahiptir?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610- 130
Konu : Soru Önergesi (7/78332)

08.03.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.02.2023 tarihli ve 1170848 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Tunceli Milletvekili Sayın Polat ŞAROĞLU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/78332 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni

Tunceli Milletvekili Sayın **Polat ŞAROĞLU**'na Ait 7/78332 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Soru önergesinde bahsi geçen konu ile ilgili olarak benzer iddialar içeren ve Bakanlığımıza gelen e-posta iletileri, resmi yazımızla incelenmek ve gereği yapılmak üzere Tunceli Valiliğine intikal ettirilmiştir.

Diğer taraftan, Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluşların belirli sürelerde genel teftişleri ile ihbar ve şikâyetler doğrultusunda inceleme ve soruşturma yapılmakta ve sonuçları ilgili birimlere gereği için gönderilmektedir.

Ayrıca, personelin il içi görev yeri değişiklikleri ilin ihtiyacına binaen 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında, yerel kuruluşların personel ihtiyacına göre Valiliklerce yapılmaktadır.

5.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden etkilenen illerde kesilen trafik cezalarının silinmesine yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/78355)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Dr. Nureddin NEBATİ** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 14.02.2023

Abdulkadir KARADUMAN
Konya Milletvekili

Ülkemiz; 6 Şubat 2023 tarihinde 04.17'de meydana gelen Kahramanmaraş Pazarcık merkezli $M_w=7.7$ büyüklüğündeki deprem ile 13.24'te meydana gelen Kahramanmaraş Elbistan merkezli $M_w=7.6$ büyüklüğündeki deprem sebebiyle ciddi bir afet yaşamaktadır. Bu ve sonrasında meydana gelen artçı depremler sebebiyle 10 ilimizde ciddi bir hasar meydana gelmiş, kayıplarımız ve vefatlarımız olmuştur. Bu depremler sebebiyle 31 bin 643 vatandaşımız vefat etmiş, 80 bin 278 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

Afet bölgesinin ihtiyaç duyduğu arama-kurtarma ekibi, aynı ve nakdi yardımlar, barınma ve çeşitli araç-gereçlerin sevkiyatı için ciddi bir yoğunluk oluşmuştur. Zamana karşı yarışılan bu acil durum nedeniyle otoyollarda, şehir dışı ve içi yollarda trafik işaretçilerine ve çeşitli sınırlama ve kurallara riayet edilemediği durumlar ortaya çıkmıştır. Saniyelerin dahi önemli olduğu bu acil durumda yardımsever vatandaşlarımıza elektronik ve otomatik sistemlerin kesmiş olduğu trafik cezalarının, radar cezalarının, ehliyetlere kesilen cezaların silinmesi başka mağduriyetlerin oluşmasının önüne geçecektir.

Bu bağlamda;

1. Depremden etkilenen illerde ve çevre illerde kesilen trafik ve radar cezalarının silinmesine yönelik çalışmalarınız nelerdir?
2. Afet bölgesi istikametinde kesilen trafik ve radar cezalarının silinmesine yönelik çalışmalarınız nelerdir?

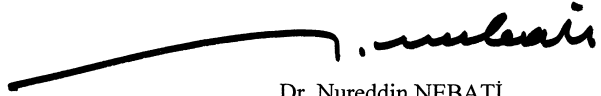
T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 19809844-610- ~~1985074~~
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ekli listede esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergelerine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metinleri ekte yer almaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Nureddin NEBATİ
Bakan

Ek-1: Soru Önergeleri Listesi
Ek-2: Soru Önergeleri Cevap Metinleri

Konya Milletvekili Sayın Abdulkadir KARADUMAN'a Ait 7/78355 Esas Sayılı Soru Önergisine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Önergede bahsi geçen hususlar; İçişleri Bakanlığı uhdesindedir.

6.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, yurtdışı yükseköğretim kurumu denklik işlemlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/78392)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddelerine uygun olarak, T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. **03.03.2023**

Yıldırım KAYA
Ankara Milletvekili

Yükseköğretim Kurulunca tanınan yurt dışı yükseköğretim kurumlarından ve programlarından alınan önlisans, lisans ve yüksek lisans diplomalarına ilişkin tüm şartlar yerine getirildiği halde "uluslararası sözleşmeler" kapsamında denklik verilmediği iddia edilmektedir.

Yurtdışı Diploma Denklik Platformu, denklik verilmeyerek mağdur edilen kişi sayısının 100 bin olduğunu iddia etmektedir.

Denkliği olmayan üniversitelerden mezun olan bazı kişilere denklik verildiği; denkliği olan üniversitelerden mezun olan bazı kişilere ise denklik verilmediği de iddialar arasında yer almaktadır.

Bu Bilgiler Kapsamında;

1. Tüm şartlar yerine getirildiği halde denklik verilmediği iddiaları doğru mudur?
2. İddia edildiği gibi denklik verilmeyen kişi sayısı 100 bin midir?
3. YÖK verilerine göre, yıllara göre denklik verilmeyen toplam kişi sayısı kaçtır?
4. YÖK verilerine göre, yıllara göre denklik verilen toplam kişi sayısı kaçtır?
5. YÖK Başkanlarının dönemlerine göre denklik verilen ve verilmeyen kişi sayısı kaçtır?
6. Denkliği olmayan üniversitelerden mezun olan bazı kişilere denklik verildiği iddiaları doğru mudur?
7. Denkliği olan üniversitelerden mezun olan bazı kişilere denklik verilirken, bazılarında verilmediği iddiaları doğru mudur?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-140375

Konu : Soru Önergeleri-591

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.02.2023 tarihli ve E-43452547-120.07-1174559 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Ankara Milletvekili Sayın Yıldırım KAYA tarafından verilen 7/78392 esas numaralı yazılı soru öngesinde bahsi geçen hususlar Milli Eğitim Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 6

71'İNCİ BİRLEŞİM
9 MART 2023 PERŞEMBE
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun,

9, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 28, 29 ve 30 Mart 2023 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

9 Mart 2023 Perşembe günkü Birleşiminde 407 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

404 ve 407 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin İçtüzüğü 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi;

404 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 12 nci maddelerden, ikinci bölümünün 13 ila 24 üncü maddelerden oluşması;

407 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil 8 ila 13 üncü maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 28.02.2023 tarihli 66’ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

09.03.2023 Perşembe - Saat:10.30

*Plan ve Bütçe Komisyonu

09.03.2023 Perşembe - Saat:11.00

*Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu

09.03.2023 Perşembe - Saat:12.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

71'İNCİ BİRLEŞİM

9 MART 2023 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

---

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

---

3 – SEÇİM

* * *

---

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

---

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

---

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- **(S. Sayısı: 404)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.02.2023) (*) (**) (X)

2.- **(S. Sayısı: 407)** İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ve 127 Milletvekilinin Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4895) ile Çevre Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.02.2023) (**) (X)

3.- **(S. Sayısı: 375)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Milletlerarası Finansman Kurumu Ana Anlaşmasının Tadil Edilmesine İlişkin 16/4/2020 Tarihli ve 273 Sayılı "Gubernörler Kurulu Kararı"nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükümete Salâhiyet Verilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3746) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

4.- **(S. Sayısı: 73)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

5.- **(S. Sayısı: 245)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

6.- **(S. Sayısı: 114)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

7.- **(S. Sayısı: 373)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2984) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

8.- **(S. Sayısı: 371)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4243) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

9.- **(S. Sayısı: 376)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

10.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

11.- (S. Sayısı: 378) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4692) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

12.- (S. Sayısı: 332) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2783) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

13.- (S. Sayısı: 377) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4689) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

14.- (S. Sayısı: 379) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

15.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

16.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

18.- (S. Sayısı: 309) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

19.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

20.- (S. Sayısı: 291) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

21.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

22.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

24.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

33.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumununun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

34.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasınının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumununun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

35.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasınının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

36.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasınının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

37.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

38.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

39.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

40.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

41.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasınının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

44.- (S. Sayısı: 329) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma'da Yapılan Değişiklikler ve İlavelere İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4159) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

45.- (S. Sayısı: 330) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü'nde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

46.- (S. Sayısı: 331) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

47.- (S. Sayısı: 333) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

48.- (S. Sayısı: 334) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

49.- (S. Sayısı: 347) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

50.- (S. Sayısı: 348) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

51.- (S. Sayısı: 349) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1584) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

52.- (S. Sayısı: 350) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4293) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

53.- (S. Sayısı: 351) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/912) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

54.- (S. Sayısı: 352) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1368) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

55.- (S. Sayısı: 353) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1422) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

56.- (S. Sayısı: 354) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1693) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

57.- (S. Sayısı: 355) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1965) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

58.- (S. Sayısı: 356) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Guadalajara Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2400) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

59.- (S. Sayısı: 357) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Avrupa Haberleşme Ofisi (ECO) Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

60.- (S. Sayısı: 358) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Hükümetlerarası Kuru Limanlar Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3540) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

61.- (S. Sayısı: 359) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Spitsbergen ile İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

62.- (S. Sayısı: 360) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2818) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

63.- (S. Sayısı: 372) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4649) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

64.- (S. Sayısı: 374) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

65.- (S. Sayısı: 382) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4291) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

66.- (S. Sayısı: 383) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

67.- (S. Sayısı: 384) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

68.- (S. Sayısı: 385) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1776) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

69.- (S. Sayısı: 386) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

70.- (S. Sayısı: 387) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

71.- (S. Sayısı: 388) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

72.- (S. Sayısı: 389) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

73.- (S. Sayısı: 390) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3909) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

74.- (S. Sayısı: 391) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022)

75.- (S. Sayısı: 397) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin/ Sürüş Ehliyetlerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimi Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4690) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

76.- (S. Sayısı: 398) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimine İlişkin Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalyan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4766) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

77.- (S. Sayısı: 399) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Dünya Ticaret Örgütünün Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Protokolün Eki Balıkçılık Sübvansiyonları Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4856) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

78.- (S. Sayısı: 400) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

79.- (S. Sayısı: 401) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3718) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

80.- (S. Sayısı: 402) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4097) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

81.- (S. Sayısı: 408) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop; Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Osmaniye Milletvekili Devlet Bahçeli; Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz ve Grup Başkanvekilleri Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 325 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4779) ve Anayasa Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.02.2023)

82.- (S. Sayısı: 409) Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1734) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 07.03.2023)

83.- (S. Sayısı: 410) Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/2167) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 07.03.2023)

